Anexă
la Hotărârea Curții de Conturi
nr.51 din 28 mai 2025

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69,
tel. (+373 22) 26 60 02, fax: (+373 22) 26 61 00, web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL

de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024

Lista acronimelor

Acronimul	Termenul abreviat
ADRC	Agenția de Dezvoltare Regională Centru
ADMA	Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii
AIPA	Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură
ANCD	Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare
ANTA	Agenția Națională Transport Auto
AM	Agenția „Moldsilva”
AMDM	Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
APP	Agenția Proprietății Publice
ASD	Agenția de Stat a Drumurilor
BASS	Bugetul asigurărilor sociale de stat
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BS	Bugetul de stat
BNM	Banca Națională a Moldovei
BNS	Biroul Național de Statistică
BL	Bugetul local
BPN	Bugetul public național
BUAT	Bugetul unităților administrativ-teritoriale
CBTM	Cadrul bugetar pe termen mediu
CC	Curtea de Conturi
CEC	Comisia Electorală Centrală
CS	Cancelaria de Stat
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
CIM	Control intern managerial
CUT	Cont unic trezorerial
FAOAM	Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală
FGC	Fondul de garantare a creditelor
FMI	Fondul Monetar Internațional
HCC	Hotărârea Curții de Conturi
HG	Hotărârea Guvernului
GL IP	Grupul de lucru pentru investiții publice
IPM	Inspectoratul pentru Protecția Mediului
ÎS	Întreprindere de Stat
ÎMM	Întreprinderile mici și mijlocii
MAIA	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MC	Ministerul Culturii
MDED	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
MEC	Ministerul Educației și Cercetării
ME	Ministerul Energiei
MF	Ministerul Finanțelor
MJ	Ministerul Justiției
MIDR	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
MMPS	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
MS	Ministerul Sănătății
ODA	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
PIB	Produsul intern brut
PG	Procuratura Generală

RM	Republica Moldova
RM-UE	Republica Moldova – Uniunea Europeană
SA	Societate pe acțiuni
SI	Sistem informațional
SIA	Sistemul informațional automatizat
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
SFS	Serviciul Fiscal de Stat
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SV	Serviciul Vamal
KfW	Banca Germană de Dezvoltare
TVA	Taxa pe valoare adăugată
UCIMPDA	Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul agriculturii
VMS	Valori mobiliare de stat

I. OPINIE

Am auditat Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat, întocmit de Ministerul Finanțelor pentru exercițiul bugetar încheiat la 31 decembrie 2024, care cuprinde Formularele nr.1; nr.2; nr.3; nr.3.1; nr.3.2; nr.3.3; nr.3.4; nr.4; nr.5; nr.6; nr.6.1; nr.6.2; nr.7; nr.7.1; nr.7.1.1; nr.8; nr.9; nr.10; nr.11; nr.12; nr.15; nr.16; nr.17 și nr.18, precum și descrierea narativă[1], cu excepția Formularelor nr.13 „Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul 2024" [2] și nr.14 „Raport privind executarea BPN"[3]. În opinia noastră, Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat pentru anul 2024 oferă, sub toate aspectele semnificative, *o imagine corectă și fidelă privind executarea de casă,* în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil[4].

II. PREZENTAREA BUGETULUI DE STAT

Bugetul de stat este principalul instrument financiar al statului, care reflectă în mod planificat și detaliat totalitatea veniturilor și cheltuielilor publice aprobate pentru un an bugetar. Acesta asigură alocarea resurselor pentru îndeplinirea funcțiilor statului, finanțarea instituțiilor publice, realizarea politicilor economice și sociale, precum și onorarea obligațiilor naționale și internaționale. Bugetul de stat este aprobat printr-un proces legislativ în care proiectul de buget, elaborat de Ministerul Finanțelor și avizat de Guvern, este analizat și adoptat de Parlament sub forma unei legi.

- ***Ca și în anii precedenți, bugetul de stat pentru anul 2024 poartă un caracter deficitar.***

Prin Legea bugetului de stat pe anul 2024[5], parametrii bugetului de stat au fost aprobați la venituri în sumă de 66.632,0 mil. lei, la cheltuieli – în sumă de 82.222,0 mil. lei, cu o depășire a cheltuielilor asupra veniturilor de 15.590,0 mil. lei. În urma modificărilor Legii bugetare anuale, au fost majorate veniturile cu 378,6 mil. lei, fiind diminuate cheltuielile cu 107,1 mil.lei și soldul bugetar (deficitul) cu 485,7 mil.lei. Astfel, volumul bugetului de stat pentru anul 2024, cu modificările operate, a constituit: la venituri – 67.010,6 mil. lei, la cheltuieli – 82.114,9 mil. lei, și soldul bugetar (deficitul) – 15.104,3 mil.lei, sau 4,71% din PIB[6]. *Analiza execuției de ansamblu a bugetului de stat pe anul 2024 se prezintă în Tabelul nr.1.*

Tabelul nr.1

Analiza execuției de ansamblu a bugetului de stat pe anul 2024

(mil. lei)

Indicatori sintetici	Prevederi bugetare aprobate*	Prevederi modificate prin Lege	Prevederi bugetare precizate	Executat	Executat față de aprobat		Executat față de precizat	
					suma (+/-)	*nivelul de executare (%)*	*suma (+/-)*	*nivelul de executare (%)*
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=5-2*	*7=5/2*100*	*8=5-4*	*9=5/4*100*
Venituri	66.632,0	67.010,6	67.011,0	66.980,4	348,4	100,5	-30,6	99,96
Cheltuieli	82.222,0	82.114,9	82.115,3	80.070,1	-2.151,9	97,4	-2.045,2	97,5

[1] Componența și denumirea completă a formularelor se prezintă în Anexa nr.1 la prezentul Raport de audit, acestea fiind plasate pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor.
[2] În conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil, datele totalizate în Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul 2024 nu sunt parte a executării de casă a bugetului, iar devierile identificate nu au impact asupra opiniei de audit emise la componenta executarea de casă.
[3] Datele din Formularul nr. 14 „Raport privind executarea BPN" vor fi utilizate doar în capitolul nr. II „Prezentarea bugetului de stat", dat fiind faptul că nu se includ în aria de audit.
[4] Art.31 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[5] Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418 din 22.12.2023.
[6] Potrivit datelor preliminare ale BNS, în anul 2024 PIB a constituit 323.817,0 mil. lei (https://statistica.gov.md/ro/produsul-intern-brut-in-trimestrul-iv-si-anul-2024-9497_61702.html).

Deficit	-15.590,0	-15.104,3	-15.104,3	-13.089,7	2.500,3	84,0	2.014,6	86,7

Sursă: *Date generalizate de echipa de audit din Raportul privind executarea bugetului de stat pe anul 2024.*

Principalii indicatori ai bugetului de stat pe anul 2024, față de indicatorii precizați, relevă:

- încasările realizate în sumă de 66.980,4 mil. lei sunt cu 30,6 mil. lei (0,04%) sub nivelul prevederilor bugetare precizate;
- cheltuielile de casă în sumă de 80.070,1 mil. lei sunt cu 2.045,2 mil. lei (2,5%) sub nivelul cheltuielilor bugetare precizate;
- deficitul bugetar în sumă de 13.089,7 mil. lei este cu 2.014,6 mil. lei (13,3%) sub nivelul prevederilor bugetare precizate, ca urmare a neexecutării cheltuielilor cu 2.045,2 mil. lei și neîncasării veniturilor cu 30,6 mil. lei.

Ca rezultat al exercițiului bugetar, la situația din 31.12.2024 au fost formate solduri ale mijloacelor bănești în sumă totală de 6.102,2 mil.lei, sau mai mult cu 2.698,6 mil.lei față de anul precedent (3.403,6 mil. lei), dintre care: soldurile la componenta de bază – 5.240,3 mil.lei, mai mult cu 2.432,9 mil.lei față de anul 2023 (2.807,4 mil. lei), și soldurile proiectelor finanțate din surse externe – 861,9 mil.lei, mai mult cu 265,7 mil.lei față de anul 2023 (596,2 mil. lei).

Auditul menționează că, potrivit explicațiilor MF, din cauza persistenței riscurilor generate de contextul regional, precum și de provocările din sectorul energetic determinate de dependența importului de gaze naturale, pentru anul 2024 a fost aplicată clauza de derogare de la regula bugetar-fiscală generală stabilită în art.15 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, care limitează deficitul bugetului public național, excluzând granturile la 2,5% din PIB. Astfel, pentru anul 2024 au fost aplicate prevederile alin. (3) lit. a) ale aceluiași articol, care admit derogarea de la regula bugetar-fiscală în caz de situații excepționale ce pun în pericol securitatea națională.

- ***Bugetul de stat, parte componentă a Bugetului public național***

Trezoreria de Stat și trezoreriile regionale ale MF asigură evidența contabilă a executării de casă a încasărilor la bugetele componente ale BPN, precum și a plăților bugetului de stat și bugetelor locale. Componentele BPN cuprind BS, BASS, FAOAM și BL, din care bugetul consolidat central se formează din BS, BASS și FAOAM, iar bugetele locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea formează în ansamblu bugetul consolidat local.

Auditul relevă că MF are misiunea de realizare a managementului finanțelor publice[7] și administrează bugetul de stat. Gestionarea mijloacelor BS se efectuează prin contul unic trezorerial, deschis în sistemul de evidență contabilă al BNM. Conform art.63 din Legea nr.181 din 25.07.2014, încasările și plățile BS se efectuează prin sistemul trezorerial conform metodei de casă. Datele privind indicatorii bugetari aprobați și precizați la venituri, cheltuieli și sursele de finanțare, executarea de casă a veniturilor și cheltuielilor sunt date agregate din sistemul de evidență trezorerială al MF, iar ceilalți indicatori se includ ca rezultat al consolidării datelor din rapoartele financiare prezentate de autoritățile/instituțiile bugetare, responsabilitatea pentru corectitudinea și veridicitatea datelor revenindu-le acestora.

[7] HG nr.696 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor.

Potrivit Raportului privind executarea bugetului public național pe anul 2024[8], au fost încasate venituri în sumă totală de 110.338,5 mil. lei, ceea ce reprezintă 34,1% din PIB. Veniturile BPN, în comparație cu indicatorii precizați, au fost în creștere cu 399,2 mil. lei, sau cu 0,4%. Totodată, comparativ cu anul 2023, veniturile încasate în BPN au fost în creștere cu 7,9%, sau cu 8.039,3 mil. lei. *Executarea principalilor indicatori ai BPN pe anul 2024, comparativ cu anul 2023, și ponderea acestora în PIB se prezintă în Tabelul nr.2.*

Tabelul nr.2

Executarea principalilor indicatori ai BPN pe anul 2024, comparativ cu anul 2023, și ponderea acestora în PIB

(mil. lei)

Indicatori	Precizat pe anul 2024	Executat în anul 2024	Executat față de precizat		Executat în anul 2023	Executat în anul 2024 față de anul 2023		Ponderea în PIB (%)	
			suma	%		suma (+/-)	%	2023*	2024**
1	*2*	*3*	*4=3-2*	*5=3/2*100*	*6*	*7=3-6*	*8=3/6*100*	*9=6/PIB*100*	*10=3/PIB*100*
Venituri									
Bugetul de stat	**67.011,0**	**66.980,4**	**-30,6**	**100,0**	**64.603,6**	**2.376,8**	**103,7**	**21,5**	**20,7**
Bugetul asigurărilor sociale de stat	43.044,2	42.846,1	-198,1	99,5	38.604,4	4.241,7	111,0	12,9	13,2
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	15.971,2	15.928,8	-42,4	99,7	14.570,5	1.358,3	109,3	4,9	4,9
Operațiunile consolidabile	*-24.562,7*	*-24.271,5*			*-23.375,5*				
Guvernul central	**101.463,7**	**101.483,8**	**20,1**	**100,0**	**94.403,0**	**7.080,8**	**107,5**	**31,4**	**31,3**
Bugetele locale	**28.255,3**	**28.397,7**	**142,4**	**100,5**	**28.721,2**	**-323,5**	**98,9**	**9,6**	**8,8**
Operațiunile consolidabile	*-19.779,7*	*-19.543,0*			*-20.825,0*				
Bugetul public național*	**109.939,3**	**110.338,5**	**399,2**	**100,4**	**102.299,2**	**8.039,3**	**107,9**	**34,1**	**34,1**
Cheltuieli									
Bugetul de stat	**82.115,3**	**80.070,1**	**-2.045,2**	**97,5**	**80.727,2**	**-657,1**	**99,2**	**26,9**	**24,7**
Bugetul asigurărilor sociale de stat	43.044,2	42.722,6	**-321,6**	**99,3**	38.524,7	**4.197,9**	**110,9**	**12,8**	13,2
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	15.971,2	15.849,9	**-121,3**	**99,2**	13.776,1	**2.073,8**	**115,1**	**4,6**	4,9
Operațiunile consolidabile	-24.562,7	-24.271,5			-23.375,5				
Guvernul central	**116.568,0**	**114.371,1**	**-2.196,9**	**98,1**	**109.652,5**	**4.718,6**	**104,3**	**36,5**	**35,3**
Bugetele locale	**30.562,0**	**28.134,5**	**-2.427,5**	**92,1**	**29.043,6**	**-909,1**	**96,9**	**9,7**	**8,7**
Operațiunile consolidabile	-19.779,7	-19.543,0			-20.825,0	1.282,0	93,8		
Bugetul public național*	**127.350,3**	**122.962,6**	**-4.387,7**	**96,6**	**117.871,1**	**5.091,5**	**104,3**	**39,2**	**38,0**
Deficit (-) / Excedent (+)									
Bugetul de stat	**-15.104,3**	**-13.089,7**	**2.014,6**	**86,7**	**-16.123,6**	**3.033,9**	**81,2**	**-5,4**	**-4,0**
Bugetul asigurărilor sociale de stat	0,0	123,5	**123,5**		79,7	**43,8**	**155,0**	**0,0**	
Fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală	0,0	78,9	**78,9**		794,4	**-715,5**	**9,9**	**0,3**	
Guvernul central	**-15.104,3**	**-12.887,3**	**2.217,0**	**85,3**	**-15.249,5**	**2.362,2**	**84,5**	**-5,1**	**-4,0**
Bugetele locale	**-2.306,7**	**263,2**	**2.569,9**	**-11,4**	**-322,4**	**585,6**	**-81,6**	**-0,1**	**0,1**

[8] Formularul nr.14 „Raportul privind executarea bugetului public național pe anul 2024”, aprobat prin Ordinul MF nr.18 din 27.01.2020.

Bugetul public național*	**-17.411,0**	**-12.624,1**	**4.786,9**	**72,5**	**-15.571,9**	**2.947,8**	**81,1**	**-5,2**	**-3,9**

Sursă: *Informații generalizate de echipa de audit din Rapoartele privind executarea BS pentru anii 2023 și 2024.*
**Ponderea în PIB_2023, conform datelor actualizate (300.400 mil. lei). **Ponderea în PIB_ 2024, conform datelor preliminare (323.817 mil. lei).*

Potrivit datelor Raportului, încasarea veniturilor la trei bugete s-a realizat sub nivelul precizat: la BS – cu 30,6 mil. lei, la BASS – cu 198,1 mil. lei, la FAOAM – cu 42,4 mil.lei, iar în BUAT – cu 142,4 mil.lei peste nivelul precizat. Totodată, executarea cheltuielilor bugetelor componente ale BPN, față de cheltuielile precizate, a înregistrat un nivel de execuție: *la BS – de 97,5%,* la BASS – de *99,3%, la FAOAM – de 99,2%, și la BUAT – de 92,1%*.

Volumul total al transferurilor[9] de la BS către alte bugete a fost executat la nivel de 98,8% față de volumul precizat, constituind 43.803,1 mil. lei, inclusiv către: BASS – 17.272,1 mil. lei, sau 98,3%, FAOAM – 6.999,4 mil. lei, sau 100,0%, și BUAT – 19.531,6 mil. lei, sau 98,8%. Ponderea transferurilor executate de la BS în totalul veniturilor BASS constituie 40,3%, FAOAM – 43,9%, și BUAT – 68,8%.

Totodată, de la bugetul de stat au fost acordate credite în sumă totală de 500,0 mil. lei pentru acoperirea decalajului temporar de casă în executarea bugetului asigurărilor sociale de stat, care au fost restituite în același an bugetar. În anul 2024 BPN a înregistrat un deficit de 12.624,1 mil.lei, sau 3,9% din PIB, fiind în scădere cu 2.947,8 mil.lei față de anul precedent și cu 4.786,9 mil.lei față de deficitul precizat pentru anul 2024.

III. BAZA PENTRU OPINIE

Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit[10]. Responsabilitățile noastre, potrivit standardelor respective, sunt expuse în secțiunea *Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare* din prezentul Raport. Suntem independenți față de entitatea auditată și am îndeplinit responsabilitățile de etică conform cerințelor Codului etic al Curții de Conturi. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

IV. PARAGRAF DE EVIDENȚIERE A UNOR ASPECTE

4.1. Lipsa mecanismului de sistematizare a rezultatelor cercetărilor științifice

Atragem atenția că metodologiile de finanțare în domeniul cercetării și inovării, aprobate prin Hotărârile Guvernului nr.864/2023 și nr.382/2019, nu reglementează procesul de sistematizare la nivel național a rezultatelor obținute din realizarea programelor și proiectelor de cercetare, inclusiv stabilirea/determinarea beneficiarului efectiv al rezultatelor științifice și impactul socioeconomic al acestora. De asemenea, metodologia de finanțare a programelor instituționale[11] nu reglementează mecanisme de supraveghere a transferului tehnologic și a modului de punere în aplicare a rezultatelor cercetărilor, precum și componentele specifice de dezvoltare instituțională și a infrastructurii de cercetare.

[9] Sinteza executării în anul 2024 a transferurilor de la bugetul de stat către alte bugete se prezintă în Tabelul nr. 3.
[10] HCC nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.
[11] HG nr.864/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării; Ordinul MEC nr.36/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și distribuirea finanțării instituționale suplimentare pentru organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării.

Deși normele metodologice de evidență contabilă în sistemul bugetar[12] prevăd modalitatea de reclasificare a activelor nemateriale în curs de execuție în categoria activelor nemateriale finalizate, după recepție sau punere în funcțiune, acestea nu reglementează clar evidența finanțărilor bugetare și procesul de capitalizare a rezultatelor cercetării științifice. Suma totală precizată de alocare a resurselor de la bugetul de stat în anul 2024 pentru serviciile de cercetări științifice a constituit 407,2 mil. lei, fiind executată în proporție de circa 97,7%, sau 397,9 mil. lei. Cele mai semnificative alocații au fost repartizate către MEC – 343,5 mil. lei, MS – 33,9 mil. lei, și ANCD – 22,3 mil. lei.

Prin urmare, în lipsa unui nomenclator al rezultatelor activităților de cercetare, care să stabilească clasificarea distinctă și evidența uniformă a rezultatelor științifice, persistă riscul ca acestea să nu fie recunoscute ca active ale statului și să afecteze plenitudinea investițiilor bugetare în domeniul cercetării.

4.2. Incertitudini cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii

Atragem atenția asupra faptului că, din cauza lipsei unor cerințe specifice de raportare, informațiile cu privire la soldul mijloacelor financiare bugetare în valoare de 401,9 mil.lei ale Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (FGC), precum și angajamentele financiare în valoare totală de 1.134,1 mil.lei nu au fost recunoscute și incluse în bilanțul consolidat al MDED, încheiat la 31.12.2024 și, ulterior, în Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat, întocmit de către Ministerul Finanțelor. Menționăm că Fondul este capitalizat din resurse bugetare, iar garanțiile emise generează obligațiuni contingente, care ar putea avea impact asupra cheltuielilor bugetare.

De asemenea, se constată că, în lipsa unui alt mecanism de planificare și executare a sumelor destinate capitalizării FGC, mijloacele financiare în valoare totală de 5,0 mil.lei, alocate din bugetul de stat în anul 2024 pentru capitalizarea Fondului, au fost planificate și înregistrate în contul de cheltuieli „Granturi curente acordate instituțiilor publice la autogestiune". Prin urmare, această abordare a condus la majorarea cheltuielilor efective ale bugetului de stat sub forma granturilor curente, deși mijloacele financiare nu au fost utilizate și se regăsesc în conturile IP ODA.

Atenționăm că o parte din mijloacele financiare ale FGC au fost investite în valori mobiliare de stat, ceea ce a generat o situație în care resursele bugetare sunt utilizate pentru a finanța deficitul bugetar. Potrivit informațiilor prezentate de IP ODA, la situația din 31.12.2024 instituția avea investiții în VMS în sumă totală de 286,5 mil. lei. Termenul instrumentelor investiționale a variat de la 182 de zile[13] până la 1.820 de zile[14], iar rata dobânzii a variat de la 4,74% până la 7,25%. Ca rezultat, dobânzile plătite pentru VMS, procurate din resursele bugetului de stat, au constituit, în anul 2024, suma totală de 19,0 mil.lei, fiind reflectate ca venituri în evidența contabilă a IP ODA.

4.3. Ambiguitatea normativă cu privire la finanțarea comenzii de stat

Atragem atenția asupra faptului că, în anul 2024, MEC nu a dezvoltat cadrul normativ cu privire la definirea noțiunii și modul de determinare a finanțării comenzii de stat pe bază de cost standard per elev/student, fiind menținut mecanismul de repartizare a alocațiilor bugetare aprobate prin legea anuală a bugetului de stat. Deși, începând cu 1 ianuarie 2024 a fost aplicată noua

[12] Pct.3.2.40[1] din Planul de conturi contabile, aprobat prin Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.
[13] Termen de 6 luni.
[14] Termen de 5 ani.

Metodologie de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic[15], nu a fost schimbată abordarea bazată pe repartizarea alocațiilor aprobate între instituțiile de învățământ. Abordarea practicată a generat lipsa informațiilor veridice cu privire la costul de instruire a unui elev/student în aspectul specialității, ciclului de studii etc. și al mijloacelor necesare pentru pregătirea cadrelor din contul finanțării bugetare, precum și neclarități în vederea determinării corecte a taxei de studii în bază de contract, fapt menționat și în cadrul altor audituri efectuate de Curtea de Conturi[16].

4.4. Vidul normativ privind modul de evaluare și recunoaștere în evidența contabilă a vegetației forestiere

Atragem atenția asupra lipsei unor politici de evidență contabilă privitor la modul de evaluare a vegetației forestiere (copaci, păduri) care face parte din bunurile proprietate publică. Lipsa unor prevederi privind evaluarea și contabilizarea vegetației duce la diminuarea valorii bunurilor proprietate publică a statului, și, ca urmare, nu este asigurată plenitudinea informațiilor incluse în rapoartele financiare consolidate ale ministerului și în rapoartele consolidate la nivelul bugetului de stat.

Deși MM a elaborat un proiect al Metodologiei de evaluare economică a pădurilor din domeniul public și l-a înaintat pentru aprobare prin Hotărâre de Guvern, acesta a fost retras. Actualmente, cadrul normativ în acest sens lipsește. Valoarea primară de recunoaștere a activelor biologice (copaci, păduri) se așteaptă a fi una semnificativă[17].

5. ASPECTE-CHEIE DE AUDIT

Aspectele-cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului Raportului în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestuia, și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte, deoarece supravegherea și raportarea bugetului de stat de către MF este bazată pe contabilitatea de casă și nu pe bază de angajamente.

Bilanțul contabil, Formularul nr. 13 al Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat, întocmit de Ministerul Finanțelor, include informații financiare care nu sunt parte a executării de casă a bugetului, iar observațiile identificate nu au impact asupra opiniei de audit la componenta de casă. Totodată, auditul evidențiază importanța implementării măsurilor prioritare ale Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030[18], aceste priorități fiind necesare pentru alinierea/conformarea la normele comunitare privind evidența contabilă și raportarea financiară în sectorul public. După părerea noastră, erorile semnificative care au afectat opinia de audit în cadrul APC, au impact și asupra prezentării reale și fidele a Bilanțului contabil consolidat la nivel de buget de stat, iar din rezultatele obținute în bilanț și de indicatorii economico-

[15] Metodologia de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ profesional tehnic, aprobată prin HG nr.628/2023.
[16] HCC nr.49 din 05.09.2024 cu privire la Raportul de audit al conformității asupra utilizării resurselor financiare de către MEC pentru implementarea unor programe finanțate din bugetul de stat în anul 2023; HCC nr.41 din 28.07.2023 cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale MEC încheiate la 31 decembrie 2022; HCC nr.8 din 13.02.2024 cu privire la Raportul auditului conformității asupra gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare de către UTM în anii 2021-2022; HCC nr.11 din 20.03.2024 cu privire la Raportul auditului conformității asupra gestionării patrimoniului public și a resurselor financiare de către USM în anii 2021-2022.
[17] Valoarea estimată de echipa de audit în cadrul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale MM, aprobat prin HCC nr.35 din 16.04.2025, constituie circa 24.973,5 mil.lei.
[18] HG nr.71 din 22.02.2023 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030.

financiari calculați pe baza acestuia Guvernul își poate gestiona mai bine resursele, poate face previziuni pentru evoluția bugetului și își poate orienta mai eficient activitatea.

Prin urmare, se expun următoarele observații de audit:

(i) Subevaluarea activelor, acțiunilor și altor forme de participare în capital în interiorul țării

- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale[19] nu a reflectat în evidența contabilă valoarea activelor asupra cărora exercită prerogativele rezultate din dreptul de proprietate publică. La situația din 31.12.2024, valoarea drumurilor publice naționale și a suprafețelor de teren proprietate publică a statului a constituit circa 61.975,4 mil. lei. Anual, pentru întreținerea și dezvoltarea infrastructurii rutiere se alocă resurse financiare din Fondul rutier în medie de circa 2 mld. lei, care în evidența contabilă bugetară sunt reflectate ca cheltuieli ale perioadei de gestiune, deși o parte din acestea reprezintă cheltuieli cu caracter capital, care urmează a fi contabilizate și raportate diferit[20];

- Ministerul Mediului[21] nu a contabilizat valoarea terenurilor fondului silvic transmise în gestiune economică către 23 de întreprinderi de stat silvice, cu valoarea calculată conform metodei de aplicare a prețului normativ[22] în sumă de circa 4.797,6 mil. lei;

- Agenția Proprietății Publice nu a recunoscut în evidența contabilă infrastructura căilor ferate și terenurile ocupate de aceasta, obiectivele de infrastructură tehnico-edilitară și terenurile aferente acestora, proprietate din domeniul public, care la finele anului 2024 au constituit circa 4.122,1 mil. lei. Datele prezentate pot fi incerte, dat fiind faptul că inventarierea și delimitarea proprietății publice gestionate de Întreprinderea de Stat ,,Calea Ferată din Moldova" nu au fost finalizate până în prezent;

- Ministerul Energiei[23] (în calitate de fondator) nu a reflectat în evidența contabilă valoarea proprietății publice aferentă instalațiilor de tensiune înaltă în sumă de cel puțin 933,7 mil. lei, gestionate de către Întreprinderea de Stat „Moldelectrica";

- Ministerul Culturii[24] nu a contabilizat în valoare deplină: i) bunurile transmise în gestiune economică instituțiilor publice la autogestiune al căror fondator este, în sumă totală de 575,1 mil. lei, ii) valoarea lucrărilor de reconstrucție și restaurare a Complexelor Monastice „Căpriana" și „Curchi" în valoare de circa de 87,8 mil.lei și, respectiv, 92,5 mil.lei, efectuate în anii precedenți, iii) aportul în capitalul social a 7 întreprinderi de stat în valoare de 1,4 mil.lei, din care 2 întreprinderi de stat sunt persoane juridice inactive;

- în cadrul misiunilor de audit financiar asupra rapoartelor financiare consolidate ale APC, s-a constatat că Agenția Proprietății Publice nu a reflectat în evidența contabilă valoarea tuturor terenurilor asupra cărora deține dreptul de proprietate, în sumă de cel puțin 150,6 mil.lei[25].

[19] HCC nr.43 din 30.04.2025 cu privire la auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale încheiate la 31 decembrie 2024.
[20] Pe parcursul desfășurării misiunii de audit asupra rapoartelor financiare consolidate încheiate la 31 decembrie 2024, MIDR a contabilizat valoarea drumurilor publice naționale în sumă de 23.714,1 mil. lei.
[21] HCC nr.35 din 16.04.2025 cu privire la auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2024.
[22] Conform pct.1.4.5.1 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216/2015, în cazul deținerii de către entitate a terenurilor ale căror costuri nu sunt reflectate în evidența contabilă, se aplică valoarea de recunoaștere a acestora prin aplicarea prețului normativ în conformitate cu Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.
[23] HCC nr. 39 din 23.04.2025 cu privire la auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Energiei încheiate la 31 decembrie 2024.
[24] HCC nr.48 din 20.05.2025 cu privire la auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Culturii încheiate la 31 decembrie 2024.
[25] MEC – 142,2 mil.lei; MS – 8,4 mil.lei.

Totodată, menționăm includerea, în capitalul social al unor întreprinderi de stat fondate de 3 autorități publice centrale[26], a unor bunuri atribuite domeniului public, în valoare de cel puțin 360,9 mil. lei, ceea ce contravine prevederilor legale[27].

(ii) Incertitudini privind reevaluarea activelor

În aspectul reevaluării activelor, menționăm asupra unor lacune existente în Normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 216/2015, în special în ceea ce privește modul de reflectare a valorii contabile a activelor și a amortizării cumulate la data reevaluării. Astfel, valoarea contabilă a activului trebuie ajustată la valoarea justă, cu un tratament corespunzător al amortizării cumulate (fie prin eliminare, fie prin ajustare proporțională). În lipsa unor precizări explicite în normele bugetare, reevaluarea a fost reflectată prin majorarea directă a valorii contabile (inițială) a activului, ceea ce a generat supraevaluarea activelor în sumă de 119,2 mil. lei în cazul a 3 APC[28], fiind afectat și calculul corect al amortizării. Conform explicațiilor MF, Normele metodologice urmează a fi completate cu regula de decontare a uzurii acumulate și de diminuare a valorii inițiale a activului, în cazul înregistrării venitului din reevaluare.

(iii) Contabilizarea neuniformă a valorii bunurilor confiscate

Entitățile subordonate MF aplică abordări neuniforme privind contabilizarea valorii bunurilor confiscate. Astfel, SFS ține doar evidența analitică a bunurilor confiscate primite spre comercializare de la SV și de la alte organe abilitate cu drept de confiscare, valoarea acestora însumând, la data de 31.12.2024, 41,7 mil. lei. Menționăm că această sumă nu a fost reflectată în conturile extrabilanțiere[29] ale SFS, în timp ce SV a contabilizat conform valoarea bunurilor confiscate în conturile corespunzătoare din evidența extrabilanțieră. Potrivit explicațiilor SFS, în prezent este în proces de ajustare proiectul HG cu privire la modul de administrare a bunurilor confiscate, a bunurilor fără stăpân, a produselor agricole și alimentare perisabile sechestrate sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor abandonate în favoarea statului, a bunurilor trecute în proprietatea statului cu drept de succesiune și a comorilor.

VI. ALTE INFORMAȚII

6.1. În cadrul desfășurării misiunilor de audit financiar asupra rapoartelor consolidate ale MDED și MM încheiate la 31 decembrie 2024, a fost constatat faptul că, din cauza interpretării ambigue a cadrului normativ aplicabil[30], resursele financiare în sumă de 51,0 mil.lei[31] au fost clasificate la grupa de conturi 251 „Subvenții acordate întreprinderilor de stat și municipale”, deși, regulamentar, urmau a fi reflectate la grupa de conturi 263 „Granturi acordate beneficiarilor în interiorul țării”. Astfel, a fost supraevaluat soldul grupei de conturi „Subvenții acordate întreprinderilor de stat și municipale”, cu 51,0 mil.lei fiind subevaluat soldul grupei de conturi „Granturi acordate beneficiarilor în interiorul țării”.

[26] O Întreprindere de Stat subordonată ME – 321,6 mil. lei, 4 Î.S. subordonate MA – 21,3 mil. lei, 15 Î.S. subordonate MM – 18,0 mil. lei.
[27] Art.3 alin. (2) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.
[28] MAE – 38,5 mil.lei; MF – 31,0 mil. lei; MAI – 49,7 mil.lei.
[29] Subcontul extrabilanțier de nivelul II 822210 „Valori în mărfuri și materiale primite în custodie”.
[30] Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216/2015.
[31] MDED – 25 mil.lei, și MM – 26 mil.lei.

VII. BUNA GUVERNANȚĂ

7.1. Sistemul de control intern managerial din cadrul Ministerului Finanțelor este parțial conform cu Standardele naționale de control intern în sectorul public și necesită dezvoltare.

Potrivit Legii nr.229 din 23.09.2010[32], în scopul promovării și consolidării răspunderii manageriale pentru gestionarea optimă a resurselor publice pe baza principiilor bunei guvernări, a fost implementat sistemul de control intern managerial și activității de audit intern în sectorul public.

Conform Declarației de răspundere managerială[33] pentru anul 2024, Ministerul Finanțelor declară că sistemul său de control intern managerial este parțial conform cu Standardele naționale de control intern în sectorul public și sunt necesare activități de dezvoltare și consolidare a acestuia. Declarația de răspundere managerială a fost semnată cu o întârziere de 31 de zile față de termenul stabilit legal.

Pe parcursul anului 2024, sistemul de control intern managerial din cadrul Ministerului Finanțelor a fost evaluat de către Secția audit intern, fiind apreciat ca parțial implementat. În urma evaluării, au fost formulate recomandări menite să contribuie la îmbunătățirea și dezvoltarea acestuia. Din totalul de 31 de recomandări formulate, 21 au fost implementate integral, iar 10 au fost implementate parțial. Termenul de implementare a fost stabilit până la finele anului 2025.

Ca urmare a evaluării CIM de către auditul public extern (inclusiv evaluarea SI și evaluarea procesului de consolidare a rapoartelor financiare/Raportului BS) și în urma efectuării testelor integrale pentru unele domenii semnificative valoric sau prin context, precum evidența executării de casă a cheltuielilor și veniturilor BS, executarea cheltuielilor pentru titlurile executorii, executarea cheltuielilor pentru Programul ,,Prima casă" și executarea cheltuielilor din fondul de rezervă, se reiterează necesitatea intensificării/îmbunătățirii activităților de control ce țin de:

- respectarea calendarului bugetar la elaborarea, aprobarea și modificarea/rectificarea Legii bugetului de stat;
- prezentarea în termen a Raportului anual privind executarea bugetului de stat către Curtea de Conturi, spre auditare;
- definitivarea procesului de consolidare a rapoartelor financiare. Din anul 2024 APC au trecut la SI ,,Raportarea financiară a autorităților/instituțiilor bugetare", cu excepția rapoartelor financiare atribuite la *secret de stat*, care se transmit pe suport de hârtie și se introduc manual. Raportul narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare și Raportul de performanță (Forma FD-053) sunt incluse în sistemul informațional RF, dar se mai lucrează la perfecționarea acestora, care sunt prezentate doar pe suport de hârtie;
- executarea cheltuielilor din fondul de urgență al Guvernului, în lipsa prezentării MF de către beneficiari a documentelor justificative (contracte, facturi fiscale etc.). Auditul menționează că pct. 16 din HG nr. 862 din 18.12.2015[34] a fost modificat[35], și anume: ,,*Pentru efectuarea plăților, autoritățile/instituțiile bugetare prezintă, după caz, la solicitarea Ministerului Finanțelor, respectiv a trezoreriilor regionale, documentele justificative, care,* ***ulterior, se restituie acestora***", cu intrarea în vigoare din 05.01.2025.

[32] Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern.
[33] Declarația de răspundere managerială pentru anul 2024, semnată electronic la 01.04.2025.
[34] HG nr.862 din 18.12.2015 pentru aprobarea Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului.
[35] HG nr.776 din 20.11.2024 pentru modificarea Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015, și abrogarea unei hotărâri a Guvernului.

7.2. Subdiviziunea de audit intern din cadrul Ministerului Finanțelor nu a planificat pentru anul 2024 evaluarea procesului de executare a bugetului de stat.

Auditul intern din cadrul Ministerului Finanțelor este organizat în conformitate cu cadrul legal și își desfășoară activitatea conform prevederilor normelor și standardelor naționale în vigoare. La data de 31 decembrie 2024, subdiviziunea de audit intern era constituită din patru funcții – șeful secției, doi auditori interni principali și un auditor intern.

Pe parcursul anului 2024, activitatea auditului intern s-a axat preponderent pe evaluarea sistemului de control intern managerial în cadrul MF și al trezoreriilor regionale Comrat, Cahul și Bălți. În acest scop, au fost desfășurate trei misiuni de audit.

Prin urmare, deși auditul intern din cadrul MF este funcțional și își desfășoară activitatea conform prevederilor legale, capacitatea sa operațională este limitată, fapt ce afectează direct eficiența și gradul de acoperire a activităților de audit.

Se relevă că misiunile de audit intern desfășurate în perioada auditată nu furnizează informații relevante pentru evaluarea modului de executare a bugetului de stat și nu oferă o asigurare suplimentară în raport cu obiectivele auditului public extern privind procesele de executare și raportare a bugetului de stat.

7.3. Rezultatele activității de inspectare financiară desfășurate de către Inspectoratul Control Financiar de Stat.

Potrivit cadrului normativ[36], Inspectoratul Control Financiar de Stat (ICFS) efectuează inspectări financiare tematice privind: *(i)* gestionarea și utilizarea mijloacelor financiare publice și a patrimoniului public, *(ii)* raportarea datoriei sectorului public de către entitățile implicate, *(iii)* corectitudinea calculării profitului net al întreprinderilor de stat/municipale și al societăților comerciale cu capital public de cel puțin 25 la sută, precum și *(iv)* a dividendelor și a defalcărilor la buget a unei părți a profitului net al acestora. În baza rapoartelor de inspectare financiară, ICFS înaintează prescripții executorii, care obligă entitatea inspectată să lichideze iregularitățile constatate, aplicând sancțiuni pecuniare în cazul iregularităților stabilite în cadrul inspectărilor financiare. Totodată, prescripțiile înaintate se remit pentru informare și Ministerului Finanțelor.

Potrivit Raportului de activitate al ICFS pe anul 2024[37], Inspectoratul a efectuat 410 inspectări financiare, drept urmare fiind înaintate 332 de prescripții. Astfel, ca rezultat al acestora, au fost constatate iregularități ce derivă din nivelul scăzut al responsabilității manageriale și din insuficiența procedurilor de control intern privind asigurarea managementului financiar corespunzător, fiind admise încălcări estimate în sumă de 501,6 mil. lei, din care 214,2 mil. lei constituie încălcări și abateri recuperabile și 287,4 mil. lei – încălcări și abateri nerecuperabile. Din suma totală a iregularităților recuperabile (214,2 mil. lei), iregularitățile identificate în cadrul entităților din domeniul antreprenoriatului reprezintă 96,7 mil. lei. Față de acestea, mecanismele de recuperare a prejudiciilor diferă de cele aplicabile instituțiilor bugetare. Totodată, au fost contestate în instanțele de judecată 66,6 mil. lei, fapt ce suspendă temporar procesul de recuperare până la pronunțarea hotărârilor definitive.

[36] Pct.11 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, aprobat prin HG nr.938 din 29.11.2023.
[37] Raport de activitate al Inspectoratului Control Financiar de Stat pe anul 2024 și Răspunsul nr.25-13/482 din 16.05.2025 la solicitarea auditului.

În urma măsurilor întreprinse, atât în cadrul inspectărilor efectuate, cât și ca urmare a emiterii prescripțiilor executorii, în anul 2024 au fost recuperate 31,9 mil. lei, din care 20,3 mil. lei – aferente inspectărilor efectuate în anul 2024, și 11,6 mil. lei – sume recuperate conform materialelor de inspectări financiare efectuate în anii precedenți.

Astfel, la situația din 31.12.2024, suma nerecuperată aferentă doar prescripțiilor anului 2024 constituie 193,9 mil. lei, structurată pe tipuri de încălcări, după cum urmează:

Tabelul nr. 3

Analiza prescripțiilor pe tipuri de încălcări

(mii lei)

Denumirea indicatorului	Constatate sume recuperabile	Sume recuperate în anul 2024	Sume care urmează a fi recuperate
1	*2*	*3*	*4=2-3*
Prejudicii	*45.996,8*	*12.107,9*	*33.888,9*
Lipsuri	*5.440,2*	*74,9*	*5.365,3*
Cheltuieli neîntemeiate	*45.604,9*	*6.747,8*	*38.857,2*
Venituri ratate	*56.233,6*	*873,5*	*55.360,1*
Cheltuieli nerecuperate	*15.033,0*	*0*	*15.033,0*
Utilizate mijloace contrar destinației	*42.681,8*	*75,5*	*42.606,3*
Dezafectate mijloace bugetare	*3.160,9*	*400,0*	*2.760,9*
Total	**214.151,2**	**20.279,6**	**193.871,6**

Sursă: *Informații prezentate de către ICFS la solicitarea auditului.*

Totodată, în anul 2024 au fost calculate sume la buget în cuantum de 4,8 mil. lei, inclusiv: dividende/defalcări – 3,8 mil. lei; alte sume – 1,0 mil. lei. În anul de raportare, au fost încasate mijloace financiare la buget în sumă totală de 124,7 mii lei, din care aferente sumelor calculate în anul 2024 – 27,9 mii lei, sau la nivel de 0,6%, și 96,8 mii lei – în baza materialelor inspectărilor financiare efectuate în anii precedenți.

Auditul menționează că, potrivit prevederilor Legii nr.181/2014[38], Ministerul Finanțelor poate suspenda temporar finanțarea de la bugetul de stat a autorităților/instituțiilor bugetare și a altor beneficiari de mijloace bugetare care nu au înlăturat în termenele stabilite încălcările și neajunsurile depistate, însă mecanisme aferente în acest sens nu au fost dezvoltate.

7.4. Recomandările înaintate în misiunea de audit public extern precedentă sunt implementate în proporție de 65,4%.

Prin Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28.05.2023[39], MF și autorităților/instituțiilor vizate în Raportul de audit le-au fost înaintate 14 recomandări, dintre care: implementate – 5, parțial implementate[40] – 7, neimplementate – 2.

Ca urmare a implementării recomandărilor anterioare ale Curții de Conturi: ***i)*** MF a completat Anexa nr. 8 la Legea BS cu privire la Lista autorităților și instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni ce primesc mijloace de la bugetul public național; ***ii)*** MF a completat Anexa nr.1 la Legea BS cu privire la informațiile privind executarea subvențiilor/granturilor acordate din buget; ***iii)*** MF a revizuit modalitatea de planificare a limitelor de cheltuieli de personal; ***iv)*** Parlamentul a aprobat în a doua lectură proiectul de lege înaintat de

[38] Art.80 alin.(9) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[39] HCC nr.24 din 28.05.2024 „Cu privire la Raportul de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2023”.
[40] Recomandările au fost evaluate de audit ca parțial implementate, deoarece entitățile vizate au elaborat mai multe proiecte de acte normative, care până la momentul actual nu au fost definitivate și se află la etapa de elaborare sau coordonare.

MJ „Pentru modificarea unor acte normative privind perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale”; ***v)*** CS a elaborat proiectul de lege privind instituțiile publice, precum și cadrul normativ conex; ***vi)*** AGCC a inițiat propuneri de modificare a Legii cadastrului nr.1543/1998, astfel încât IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” să poată efectua evaluarea proprietății publice; ***vii)*** APP a reflectat în evidența contabilă majorarea capitalului social al Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în sumă de 66,4 mil.lei și micșorarea capitalului social al S.A. „Energocom” cu suma de 1 mld. lei; ***viii)*** MIDR a aprobat Regulamentul de funcționare a SI pentru gestionarea proiectelor de dezvoltare regională și locală; ***ix)*** MAIA a elaborat un nou proiect de Regulament privind despăgubirile acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, care a fost avizat de MF.

Recomandarea Curții de Conturi privind instituirea unui sistem de evidență în sectorul public/bugetar va fi implementată treptat, conform Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030.

Informații privind implementarea cerințelor și recomandărilor expuse în Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28 mai 2024 „Cu privire la Raportul de audit asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2023” se prezintă în Anexa nr.2 la prezentul Raport de audit.

7.5. Ca și în anii precedenți, calendarul bugetar nu a fost respectat.

Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale stabilește principiile și regulile bugetare și fiscale, reglementează calendarul bugetar și procedurile bugetare generale, delimitează competențele și responsabilitățile în domeniul finanțelor publice. Conform art.12 din Lege, BS se elaborează, se aprobă și se administrează în mod transparent, având la bază procesul bugetar, bazat pe un calendar bugetar și pe proceduri transparente.

În conformitate cu calendarul bugetar, CBTM[41] se elaborează de către MF, de comun cu alte autorități responsabile, în conformitate cu principiile și regulile bugetar-fiscale stabilite și îl prezintă spre aprobare Guvernului[42], iar Guvernul îl aprobă și îl prezintă spre informare Parlamentului[43] în termeni prestabiliți. Conform art.15 alin.(2) din Legea sus-menționată, la stabilirea priorităților de politici, autoritățile publice responsabile asigură consecvența și continuitatea obiectivelor asumate.

Ca urmare a verificării respectării calendarului bugetar, auditul public extern relevă următoarele.

- Conform art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea nr.181 din 25.07.2014, Guvernul aprobă cadrul bugetar pe termen mediu și prezintă Parlamentului, în caz de necesitate, proiectul legii pentru modificarea unor acte legislative, până la 1 iunie. Deși procesul de elaborare a CBTM (2024-2026) a fost inițiat la data de 09.02.2023[44], proiectul HG cu privire la aprobarea CBTM (2024-2026) a fost remis, de către Ministerul Finanțelor, Cancelariei de Stat la data de 14.06.2023[45], fiind aprobat

[41] CBTM este documentul principal în baza căruia se elaborează bugetul anual şi care reprezintă instrumentul ce asigură corelarea alocării resurselor cu priorităţile de politici, în conformitate cu priorităţile strategice ale Guvernului: Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, Strategia naţională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Planul naţional de dezvoltare pentru anii 2023-2025 şi angajamentele asumate faţă de partenerii de dezvoltare.
[42] Art.20 alin. (1) lit. c) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[43] Art.19 lit. d) și art.48 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[44] Circulara MF nr.06/4-9/4 din 09.02.2023 în adresa APC cu privire la limitele preliminare de cheltuieli pentru elaborarea CBTM pe anii (2024-2026).
[45] Scrisoarea MF nr.06/4-9/959 din 14.06.2023.

de către Guvern la data de 21.06.2023[46]. Astfel, auditul relevă că la data de 21.06.2023 a fost aprobat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative[47] și la data de 22.06.2023 a fost înregistrat în Parlament spre examinare, acesta fiind aprobat la data de 20.07.2023[48]. Ca rezultat, a fost depășit și termenul stabilit de până la 15 iulie privind aprobarea de către Parlament a modificărilor și completărilor pe anul următor la legislația ce rezultă din politica bugetar-fiscală, parte componentă a CBTM.

- Concomitent, se menționează că și proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2024 a fost prezentat cu întârziere, la data de 30.11.2023[49], sau cu circa 2 luni mai târziu[50]. MF a remis Guvernului proiectul, pentru examinare și aprobare[51], ulterior Guvernul a prezentat spre adoptare Parlamentului proiectul menționat cu 46 de zile mai târziu decât prevede norma. Totodată, la data de 22.12.2023, Parlamentul a adoptat Legea bugetului de stat pentru anul 2024, sau cu 21 de zile mai târziu[52]. Potrivit explicațiilor MF, tergiversarea activităților de elaborare a proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2024 a fost cauzată de *„activitățile de elaborare și promovare a proiectului de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2023, procesul de consultare a propunerilor de buget pentru anul 2024 cu autoritățile bugetare, coordonarea indicatorilor bugetari în cadrul misiunii privind evaluarea a patra a Programului FMI și prezentarea tardivă a politicilor în domeniul salarizării”.*
- Potrivit prevederilor legale[53], MF asigură monitorizarea bugetului și desfășoară procedurile de modificare a legii bugetare anuale, nu mai mult de două ori pe an și nu mai degrabă de 1 iulie, dar nu mai târziu de 15 noiembrie a anului bugetar. Ca urmare a evaluărilor efectuate, se denotă că prima modificare a fost adoptată la data de 17.03.2024, iar ultima modificare – la data de 05.12.2024. *Analiza modificărilor operate la Legea bugetului de stat pentru anul 2024 se prezintă în Anexa nr.3 la prezentul Raport de audit.* Auditul relevă că, în anul 2024, au fost aprobate 4 modificări ale legii bugetare anuale, prin 2 din acestea fiind modificați indicatorii generali.
- Suplimentar, pe parcursul anului 2024 au mai fost elaborate și adoptate încă 5 hotărâri[54] de Guvern privind redistribuirea și repartizarea alocațiilor aprobate/prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2024. Deși conform art.60 alin.(4) din Legea nr.181 din 25.07.2014, redistribuirea alocațiilor bugetare se efectuează până la 30 noiembrie a anului bugetar, ultima Hotărâre de Guvern privind repartizarea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 a fost aprobată la data de 18.12.2024, astfel nefiind respectat termenul stipulat în cadrul legal. Totodată, în modulul „*e-alocații*” au fost înregistrate 644 de modificări inițiate de către MF în calitate de administrator de buget.
- Deși prevederile art. 47 alin. (1) lit. f) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 distinct stipulează că Ministerul Finanțelor întocmește și prezintă spre auditare Curții de Conturi raportul anual privind executarea bugetului de stat până la 15 aprilie a anului următor anului bugetar încheiat, se denotă că acesta a fost prezentat cu o întârziere de 8 zile

[46] HG nr.408 din 21.06.2023 cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026).
[47] HG nr. 407 din 21.06.2023 privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală.
[48] Legea pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) nr. 212 din 20.07.2023.
[49] Scrisoarea MF nr. 06/1-3/67/1768 din 30.11.2023.
[50] Ordinul MF nr. 124 din 21.12.2023 „Cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului (Prezentarea la 15 septembrie către Guvern a proiectului de lege anuală a bugetului de stat de către Ministerul Finanțelor).
[51] HG nr. 945 din 01.12.2023 privind aprobarea proiectului legii bugetului de stat pentru anul 2024 (prezentat de către MF la Guvern la 15 septembrie, prezentat de către Guvern la Parlament la 15 octombrie).
[52] Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023.
[53] Art. 61 alin. (5) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[54] HG nr.101 din 07.02.2024, HG nr.568 din 07.08.2024, HG nr.673 din 25.09.2024, HG nr.705 din 09.10.2024 și HG nr.853 din 18.12.2024.

față de termenul limită stabilit. Conform explicațiilor MF[55], cauzele care au condus la depășirea termenului prevăzut pentru prezentarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024 au fost determinate de următorii factori: „*i)* suprapunerea și desfășurarea concomitentă a altor procese mai prioritare și complexe, și anume: elaborarea Raportului narativ privind executarea bugetului; modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2025; elaborarea CBTM; pregătirile pentru sesiunea de screening bilateral în cadrul procesului de aderare, aferent Capitolului 17 - *Politica economică și monetară*; *ii)* întârzierea prezentării de către unele autorități publice centrale a rapoartelor financiare în SI – modulul „Raportare financiară", precum și în format fizic. Această situație a fost generată de identificarea unor erori în rapoarte, ceea ce a determinat respingerea și reexpedierea repetată a acestora pentru corectare și revizuire; *iii)* elaborarea raportului extins, în conformitate cu prevederile Memorandumului cu privire la politicile economice și financiare și Memorandumul tehnic de înțelegere din 13 iunie 2024, semnat cu FMI, privind executarea BPN pentru anul 2023 conform cerințelor GFS 2014 prin includerea instituțiilor publice la autogestiune, cu termenul de prezentare în aprilie 2025".

În contextul celor expuse, se constată că atât în procesul de elaborare și aprobare a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu, cât și în cel ce ține de Legea bugetară pentru anul 2024, nu a fost respectat calendarul bugetar. De asemenea, deși au fost operate în total patru modificări legislative, ultima fiind adoptată la data de 05.12.2024, legea bugetară anuală nu a inclus modificările aprobate ulterior prin HG nr.853/2024[56].

7.6. Veniturile BS în anul 2024 au fost executate la nivelul celor precizate, înregistrând o creștere modestă față de anul precedent.

Pentru anul 2024, partea de venituri a BS a fost aprobată inițial în sumă de 66.632,0 mil. lei, iar, ca urmare a modificărilor, indicatorii aprobați au fost majorați cu 379,0 mil. lei, sau cu 0,6%. Veniturile bugetului de stat au fost modificate pe parcursul anului 2024 de 2 ori în urma revizuirii indicatorilor macroeconomici, precum și în funcție de dinamica încasărilor pe parcursul anului.
Conform Raportului privind executarea BS pe anul 2024, nivelul de executare a veniturilor față de prevederile anuale precizate a constituit 99,9%, sau 66.980,4 mil. lei. Comparativ cu anul 2023, veniturile au înregistrat o creștere cu 2.376,8 mil. lei (3,7%), situația fiind prezentată în Tabelul nr.4.

Tabelul nr.4

Sinteza executării veniturilor bugetului de stat în anul 2024, față de anul 2023

(mil. lei)

Indicatori	Executat în anul 2023	Anul 2024				Ponderea în PIB* (%)	Devieri 2024/2023	
		Aprobat	Precizat	Executat	Nivelul de executare (%)		(+/-)	%
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=5/4*100*	*7=5/PIB*100*	*8=5-2*	*9=5/2*100*
VENITURI	**64.603,6**	**66.632,0**	**67.011,0**	**66.980,4**	**99,9**	**20,7**	**2.376,8**	**103,7**
Impozite și taxe	56.415,6	61.098,9	61.110,6	60.869,1	99,6	18,8	4.453,5	107,9
Granturi primite	5.137,0	2.395,1	2.382,6	2.484,7	104,3	0,8	-2.652,3	48,4
Alte venituri	3.035,6	3.119,2	3.509,3	3.620,7	103,2	1,1	585,1	119,3

[55] Scrisoarea Curții de Conturi nr. DGAI-366-25 din 25.04.2025 și Răspunsul MF nr.12/4-7-58 din 06.05.2025.
[56] HG nr.853 din 18.12.2024 privind repartizarea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023.

Transferuri primite în cadrul BPN	15,4	18,8	8,5	5,9	69,4	0,0	-9,5	38,3

Sursă: *Informații generalizate de echipa de audit din Rapoartele privind executarea bugetului de stat pe anii 2023 și, respectiv, 2024. *PIB luat în calcul pentru anul 2024 conform datelor preliminare ale BNS – 323.817 mil. lei, iar PIB luat în calcul pentru anul 2023 – 303.554 mil. lei (date actualizate).*

Ca pondere în PIB, veniturile BS în anul 2024 au atins un nivel de 20,7%, înregistrând o diminuare cu 0,6 p.p. față de anul 2023. În structura veniturilor, ponderea majoră o dețin impozitele și taxele, care constituie 60.869,1 mil. lei, sau 90,9% din totalul veniturilor BS, înregistrând o creștere cu 4.453,5 mil. lei (7,9%) față de anul 2023. Totodată, *granturile primite* au constituit 3,7% din veniturile totale, sau 2.484,7 mil. lei, iar *alte venituri* au fost încasate în volum de 3.620,7 mil. lei, ceea ce constituie 5,4% din totalul veniturilor încasate la BS. *Analiza detaliată privind executarea granturilor primite se prezintă în subcapitolul 7.9.*
În aspectul tipurilor de venituri, cele mai semnificative revin veniturilor provenite din încasările TVA, care însumează 33.312,9 mil. lei, sau 49,7%, impozitul pe venit – 11.845,5 mil. lei (17,7%), și accizele – 11.447,4 mil. lei (17,1%).

În anul 2024, ***încasările din TVA*** au constituit 33.312,9 mil. lei, înregistrând o creștere, comparativ cu anul 2023, în sumă de 3.221,4 mil. lei, sau cu 10,7%. Majorarea încasărilor din TVA în pondere semnificativă rezultă din încasarea TVA la mărfurile importate în sumă de 25.449,7 mil. lei, fiind cu 2.101,3 mil. lei mai mult față de anul 2023, în urma creșterii volumelor cantitative la importul unor categorii de mărfuri. Totodată, prin Legea BS pentru anul 2024, pentru restituirea TVA au fost aprobate inițial 4.942,0 mil. lei, ca urmare fiind micșorate cu 125,0 mil. lei (4.817,0 mil. lei). În perioada auditată, executarea restituirilor TVA a fost efectuată în sumă de 4.680,4 mil. lei, ceea ce constituie 12,3% din totalul sumei TVA încasate la buget, înregistrându-se o scădere nesemnificativă față de anul 2023 cu 1,8%, sau cu 85,4 mil. lei.

Veniturile ***impozitului pe venit,*** în structura BS pentru anul 2024, au constituit 19,5% din totalul impozitelor și taxelor, fiind încasate 11.845,5 mil. lei și înregistrând o creștere de 157,9 mil. lei în comparație cu anul 2023. Această creștere modestă se datorează diminuării, cu 313,9 mil. lei față de anul precedent, a impozitelor pe venitul persoanelor juridice, ca urmare a aplicării măsurii de politică fiscală prin prisma prevederilor art.87 alin.(1^1) din Codul fiscal. Astfel, potrivit acestuia, contribuabilii (ÎMM) care nu distribuie dividende aferente perioadelor fiscale 2023-2025, pot beneficia de amânarea achitării impozitului pe venit până la momentul distribuirii/achitării dividendelor.

Totodată, din BS au fost efectuate *restituiri ale impozitului pe venitul persoanelor fizice* potrivit declarațiilor prezentate, în sumă de 120,5 mil. lei, ceea ce constituie o majorare cu 31,9 mil. lei. Verificările auditului denotă că se menține evoluția de creștere a acestora pe parcursul anilor, cu 36,0% față de anul 2023 și cu 72,3% față de anul 2022.

Potrivit datelor raportate de MF, ***veniturile din accize*** în anul 2024 au fost subîncasate cu 291,6 mil. lei (97,5%), față de indicatorii precizați, și cu 12,9%, sau 1.310,0 mil.lei, mai mult față de anul precedent. În acest context, se relevă că, din încasările de 11.447,4 mil. lei (inclusiv restituirile de 24,2 mil. lei) din accize, 89,7% (10.266,0 mil. lei) revin accizelor la mărfurile importate și 1.205,7 mil. lei, sau 10,5%, la mărfurile produse în țară. Încasarea veniturilor mai mari la accize față de anul precedent a avut loc din contul majorării cu 718,3 mil. lei a accizelor încasate pentru produsele din tutun importate, ca urmare a creșterii cu 10,8% față de anul 2023 a volumului importurilor acestora, dar și datorită procesului de standardizare a cotelor accizelor la

produsele din tutun în contextul implementării prevederilor Acordului de Asociere RM–UE. Totodată, în anul 2024 s-au majorat și încasările accizelor din produsele petroliere importate, cu o creștere de 431,9 mil. lei ca urmare a majorării cu 5,4% a volumelor importate.
Auditul relevă că, potrivit datelor prezentate în Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul 2024[57], la situația din 31.12.2024 soldul datoriei bugetului de stat privind taxa pe valoare adăugată și accizele nerestituite a constituit 132,7 mil. lei, ceeaa ce este cu 12,4 mil. lei mai puțin față de soldul înregistrat la finele anului precedent.

7.7. Deficiențele constatate și comunicate în rapoartele anterioare ale Curții de Conturi privind administrarea veniturilor BS se mențin și în perioada auditată.

Potrivit art.65 din Legea nr.181/2014[58], colectarea veniturilor și a altor încasări aprobate în bugetele componente ale BPN se asigură de către administratorii de venituri stabiliți prin actele normative care instituie aceste venituri. În cazul în care legislația nu prevede autoritatea responsabilă de administrarea anumitor venituri bugetare, MF desemnează administratorii veniturilor bugetare respective[59].
În scopul asigurării corectitudinii întocmirii rapoartelor lunare privind executarea bugetului de stat, Direcția Trezoreria de Stat prezintă administratorilor de venit, în a zecea zi a lunii următoare perioadei de gestiune, în format electronic scanat, Registrul veniturilor bugetului de stat (Forma FI-006), care se perfectează cumulativ de la începutul anului[60]. MF a semnat, în acest sens, acte de verificare cu privire la corectitudinea încasărilor cu SFS, SV, APP, ANTA și MAE. Astfel, prin verificarea reciprocă a veniturilor încasate, MF a asigurat conformitatea și veridicitatea veniturilor raportate în volum de 65.607,7 mil. lei (inclusiv granturi în sumă de 2.484,7 mil. lei), sau 98,0% din totalul veniturilor încasate în bugetul de stat, dintre care administrate de: SFS – 25.028,1 mil. lei (inclusiv restituirile), SV – 38.276,9 mil. lei, MAE – 53,8 mil. lei, ANTA – 28,4 mil. lei, și APP – 22,2 mil. lei. Totodată, 2,0%, sau 1.372,7 mil. lei, reprezintă venituri în BS[61] încasate în anul 2024 prin sistemul trezorerial, care sunt supuse verificărilor prin Fișa executării contului curent (Forma FD-037)[62].

- **Cu privire la unele tipuri de plăți administrate de către SFS**

Auditul public extern a constatat că SFS a fost numit de către MF[63] administrator de venituri la 9 coduri economice în sumă de 1.001,8 mil. lei, pentru care legislația fiscală nu stabilește modul de calculare și declarare a acestor plăți. SFS a semnat registrul menționat, nefiind clară modalitatea de control al încasărilor la BS și, ca urmare a solicitării echipei de audit, nu a confirmat corectitudinea calculării și încasării acestora prin documente justificative. Totodată, SFS menționează că, în cadrul înaintării anuale a propunerilor către MF pentru întocmirea *Modului de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor*[64], SFS reiterează constant solicitarea privind examinarea oportunității de excludere a

[57] Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul 2024, Formularul nr.13.
[58] Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25. 07.2014.
[59] Prin Ordinul MF nr.154 din 24.12.2024, Agenția „Moldsilva" a fost desemnată administrator de venit pentru încasările din arenda terenurilor fondului forestier (cod ECO 141534), cu începere din 01.01.2025.
[60] Pct.3.10 din Ordinul MF nr.215 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național și a mijloacelor extrabugetare prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor".
[61] Pentru codurile ECO: 141111, 141141, 142310, 142320, 142340, 142391, 144114, 144121, 144124, 144214, 144224, 145150, 191320, 191340, 191420 și 191440.
[62] Pct.5.1.4 - 5.1.7 din Normele metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național și a mijloacelor extrabugetare prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor, aprobat prin Ordinul MF nr.215 din 28.12.2015.
[63] Ordinul MF nr.125 din 22.12.2023 „Cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2024".
[64] Ordinele MF anuale cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul respectiv.

competenței de administrare a veniturilor pentru care legislația fiscală nu stabilește modul de calculare și declarare a acestor plăți, situația însă rămâne neschimbată. *Informații cu privire la tipurile de venituri calculate de către alte instituții și administrate de către SFS se prezintă în Anexa nr.4 la prezentul Raport de audit.*

Astfel, deficiențele constatate și comunicate în rapoartele anterioare ale Curții de Conturi se mențin și în perioada auditată. SFS, fiind desemnat în calitate de administrator de venituri la unele plăți și taxe provenite din prestarea serviciilor publice și aplicarea amenzilor, sancțiunilor de către autoritățile statului, nu a asigurat controlul asupra virării integrale și în timp a veniturilor respective. În consecință, în evidența organului fiscal figurează doar plățile încasate, fără ca acesta să dispună de sumele calculate la buget, nefiind înregistrate și restanțele aferente.

Cu referire la unele tipuri de amenzi și sancțiuni

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2024, au fost aprobate venituri din amenzi și sancțiuni în sumă de 401,2 mil. lei, ulterior fiind precizate în sumă de 391,4 mil. lei, fiind executate în sumă de 442,3 mil. lei, sau la nivel de 113,1% față de suma precizată și la nivel de 110,3% față de suma aprobată. Deși acestea reprezintă o pondere de doar 0,6% în totalul veniturilor BS, auditul public extern reiterează problematici majore la administrarea veniturilor din amenzi și sancțiuni. Astfel,

- conform Ordinului MF nr.125 din 22.12.2023, amenzile și sancțiunile aplicate de către autoritățile/instituțiile bugetare sunt administrate de către SFS. La solicitarea pe eșantionul selectat de către echipa de audit, 12 instituții/autorități bugetare[65] au prezentat informațiile cu privire la sumele calculate, încasate și restante la amenzi. Ca urmare a verificărilor efectuate, se denotă divergențe între suma executată conform datelor MF și suma executată și prezentată de către instituțiile vizate. Divergența constituie 25,0 mil. lei. Mai mult decât atât, conform datelor prezentate de către autoritățile/instituțiile bugetare vizate, restanța la amenzi și sancțiuni înregistrată de acestea la situația din 31.12.2024 constituie 686,2 mil. lei, în timp ce SFS, desemnat administrator de venit pentru tipurile de venituri respective, raportează restanța zero. *Sinteza amenzilor și sancțiunilor pe eșantionul selectat de audit confirmate de către autoritățile/instituțiile care le aplică pentru anul 2024 se prezintă în Anexa nr.5 la prezentul Raport de audit.*
- Prin HG nr.517 din 22.07.2022[66] a fost creat Registrul de stat al contravențiilor, format din Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, posesorul Sistemului fiind MAI, iar una din sarcinile sistemului este asigurarea atribuirii automatizate a conturilor respective pentru sumele achitate aferente amenzilor contravenționale aplicate și calculate. În vederea formării corecte a resursei informaționale și a calității datelor, urmează să fie asigurată interacțiunea și schimbul de date din „*Sistemul informațional automatizat „Registrul amenzilor contravenționale”, parte a Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în vederea furnizării informației privind amenzile contravenționale către Serviciul Fiscal de Stat, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.746/2020 „Cu privire la procedura de furnizare a informației privind amenzile contravenționale către Serviciul Fiscal de Stat”.* Verificările auditului au stabilit că până în prezent nu au fost interconectate sistemele informaționale menționate și nu se efectuează schimbul de date. Potrivit explicațiilor SFS, la data de 13.05.2025 au fost finalizate testările de schimb de date prin

[65] Inspectoratul General al Poliției, Agenția Achiziții Publice, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, Consiliul Concurenței, Inspectoratul General de Carabinieri, Inspectoratul Național de Securitate Publică, Inspectoratul Control Financiar de Stat, Poliția de Frontieră, Comisia Națională a Pieței Financiare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

[66] HG nr.517 din 22.07.2022 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.

intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, totodată MAI urmează să efectueze configurări pentru a migra serviciile web de pe mediul de test pe mediul de producție.

Deficiențe privind administrarea unor venituri de către SFS au fost identificate în cadrul altor misiuni și incluse în alte Rapoarte ale Curții de Conturi, dintre care:

- la auditarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului[67] (IPM) s-a constatat că datele privind sumele raportate ca încasate de IPM din plata amenzilor și sancțiunilor pecuniare cauzate mediului[68] diferă de cele real încasate și raportate de MF, deși MF transmite lunar informația privind încasarea veniturilor în baza *Procurii de primire a extraselor din conturi* (Forma EF-025/1). Concomitent, atât IPM, ca organ care aplică amenzi și sancțiuni, cât și SFS, în calitate de administrator de venit, nu dispun de un mecanism adecvat de administrare și monitorizare a amenzilor și prejudiciilor cauzate mediului, sumele obligațiilor spre achitare la BS nefiind raportate. În același timp, nu este utilizat de către IPM nici SIA de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții[69];
- ca rezultat al auditului realizat la CSM[70], au fost constatate deficiențe majore în procesul de administrare a taxei de stat și altor plăți cuvenite BS în temeiul hotărârilor instanțelor de judecată, ceea ce privează bugetul de mijloace financiare semnificative. Astfel, a fost înaintată recomandarea MF, conform competențelor atribuite, *„să aprobe mecanismul de conlucrare a Serviciului Fiscal de Stat cu instanțele judecătorești, pentru asigurarea exercitării conforme a rolului de administrator de venituri prin calcularea, colectarea, evidența și deținerea controlului asupra plăților cuvenite bugetului de stat, în temeiul hotărârilor instanțelor judecătorești”*.

➢ **Cu privire la unele aspecte ce țin de veniturile administrate de către Serviciul Vamal**

Auditul public extern evidențiază menținerea pe parcursul mai multor ani a problematicii cu referire la divergențele între datele MF din „Informația privind descifrarea sumelor achitate în avans a drepturilor de import/export” și datele din SI „Economist” al SV. Situația este condiționată de încasările drepturilor de import-export achitate în avans de către agenții economici și persoanele fizice în ultimele zile lucrătoare ale anului în curs, după închiderea operațiunilor prin sistemul trezorerial al MF, sumele respective fiind înscrise cu prima zi a anului bugetar viitor. Astfel, pentru anul 2024, auditul a constatat divergențe privind veniturile încasate la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune în sumă de 26,8 mil. lei și, respectiv, de 7,3 mil. lei.

Totodată, conform datelor reflectate la subcontul extrabilanțier 812490 „Datoria bugetului de stat privind drepturile de import-export achitate în avans”, datoria cumulativă a BS privind drepturile de import-export achitate în avans la situația din 31.12.2024 a constituit 635,6 mil. lei. În dinamică, aceasta înregistrează o creștere continuă cu 23,3%, sau cu 119,7 mil. lei, față de anul 2023 și cu 34,1%, sau cu 161,6 mil. lei, față de anul 2022 (la situația din 31.12.2023 a constituit 515,9 mil. lei, iar la situația din 31.12.2022 – 474,0 mil. lei). Având în vedere că valoarea acestei datorii este semnificativă și în continuă creștere, auditul identifică riscuri asupra bugetelor ulterioare în cazul solicitării de returnare a acestora.

[67] HCC nr.55 din 30.11.2024 „Cu privire la Raportul de audit al conformității privind exercitarea de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului a controlului și supravegherii de stat în domeniile de competență, inclusiv a evidenței obligațiilor față de bugetul de stat”.
[68] „Amenzi aplicate de IPM” (Cod ECO 143116) și „Sancțiuni pecuniare încasate în urma prejudiciilor cauzate mediului” (Cod ECO 143494).
[69] HG nr.517 din 22.07.2022 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții și a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții.
[70] HCC nr.71 din 24.12.2024 „Cu privire la Raportul de audit al conformității asupra utilizării mijloacelor financiare de la bugetul de stat și gestionării patrimoniului public în anii 2022-2023 de către Consiliul Superior al Magistraturii”.

- **Cu privire la veniturile administrate de către Agenția Națională Transport Auto**

În anul 2024, ANTA a administrat plăți în sumă totală de 28,4 mil. lei, cu 4,1 mil. lei mai mult față de anul precedent (24,1 mil. lei), din care: taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale (cod ECO 114525) – 8,6 mil. lei, taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în RM a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise (cod ECO 114632) – 6,7 mil. lei, și amenzi aplicate de către agenții constatatori din cadrul ANTA (cod ECO 143114) – 13,0 mil. lei. Majorarea plăților administrate de ANTA se datorează desemnării acesteia, începând cu 01.01.2024, în calitate de administrator de venit pentru codul ECO 114632.

Verificările echipei de audit privind asigurarea de către ANTA a evidenței și controlului încasărilor la BS a plăților pe care le administrează au stabilit că Agenția se confruntă cu unele dificultăți în acest sens. Astfel, deși aceasta a fost desemnată administrator de venit pentru 2 coduri ECO[71] începând cu 01.01.2023, soldurile restante și asigurarea accesului la datele deținute de SFS anterior nu au fost transmise.

Potrivit competențelor prevăzute de actele normative[72], ANTA calculează și aplică taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele *înmatriculate*, precum și de cele *neînmatriculate* în RM, a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise. Totodată, nu este clară desemnarea de către MF în calitate de administrator de venit pentru taxa de folosire a drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în RM[73] a SFS, în condițiile în care ANTA calculează și aplică inclusiv aceste taxe.

7.8. Mecanismele de evidență, monitorizare și raportare a obligațiilor față de bugetul de stat nu permit evaluarea deplină a acestora, fiind diminuate semnificativ.

Potrivit cadrului normativ[74], administratorii de venit prezintă MF informații privind restanțele la plățile pe care le administrează, lunar, către data de 25 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, și anual, până la data de 25 februarie a anului următor anului de gestiune (Formele FI-028, FI-029 și FI-030).

Conform datelor raportate de MF, la situația din 31.12.2024 restanțele la plata obligațiilor contribuabililor față de BS au constituit 2.152,6 mil. lei *(inclusiv plățile de bază, majorările de întârziere, amenzile, cu excepția obligațiilor fiscale luate în evidență specială)*, inclusiv cele administrate de SFS în sumă de 1.690,9 mil. lei, de SV – în sumă de 454,0 mil. lei, de APP – în sumă de 3,8 mil. lei, și de ANTA – în sumă de 3,9 mil. lei. Volumul total al restanțelor reprezintă 3,2% din veniturile BS (66. 980,4 mil. lei), fiind majorate cu 0,6 p.p. față de anul precedent (2,6%). În comparație cu anul precedent, se înregistrează o creștere în dinamică a restanțelor cu 447,9 mil. lei, sau cu 26,3%. *Sinteza restanțelor la plata obligațiilor contribuabililor față de BS, raportate de către administratorii de venituri la situația din 31.12.2024, se prezintă în Tabelul nr.*5.

[71] Cod ECO 114525 Taxa de eliberare a autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale și cod ECO 143114 Amenzi aplicate de către agenții constatatori din cadrul ANTA.

[72] Codul transporturilor rutiere nr.150 din 17.07.2014, Codul fiscal nr.1163 din 24.04.1997, Legea drumurilor nr.509 din 22.06.1995 și HG nr.326 din 18.05.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea pe drumurile publice a transporturilor rutiere cu depășirea masei totale, a maselor pe axe și/sau a dimensiunilor maxime admise.

[73] Cod ECO 114632 Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele neînmatriculate în RM a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.

[74] Pct.3.10.3 din Ordinul MF nr.215 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Normelor metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor".

Tabelul nr.5

Sinteza restanțelor la plata obligațiilor contribuabililor față de BS raportate de către administratorii de venituri la situația din 31.12.2024, comparativ cu cele raportate la situația din 31.12.2023

(mii lei)

Denumirea	La situația din 31.12.2023	La situația din 31.12.2024	Devieri	
			(+/-)	în %
1	*2*	*3*	*4=3-2*	*5=3/2*100-100*
SERVICIUL FISCAL DE STAT				
Plăți de bază	677.368,3	865.064,7	187.696,4	*+27,7%*
Majorări de întârziere	392.300,6	564.389,3	172.088,7	*+43,9%*
Amenzi	222.374,0	261.448,1	39.074,1	*+17,6%*
Total restanțe SFS	**1.292.042,9**	**1.690.902,1**	**398.859,2**	***+30,9%***
SERVICIUL VAMAL				
Plăți de bază	234.278,6	270.176,5	35.897,9	*+15,3%*
Majorări de întârziere	101.783,4	117.896,2	16.112,8	*+15,8%*
Amenzi	67.594,5	65.905,1	-1.689,4	*-2,5%*
Total restanțe SV	**403.656,5**	**453.977,8**	**50.321,3**	***+12,5%***
AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE				
Plăți de bază	2.497,6	0,0	-2.497,6	*-100,0%*
Majorări de întârziere	4.312,3	3.759,9	-552,4	*-12,8%*
Total restanțe APP	**6.809,9**	**3.759,9**	**-3.050,0**	**-44,8%**
AGENȚIA NAȚIONALĂ TRANSPORT AUTO				
Plăți de bază	61,9	62,4	0,5	*+0,8%*
Amenzi	2.075,6	3.867,7	1.792,1	*+86,3%*
Total restanțe ANTA	**2.137,5**	**3.930,1**	**1.792,6**	***+83,9%***
TOTAL restanțe față de BS ***inclusiv la:***	**1.704.646,8**	**2.152.569,9**	**447.923,1**	***+26,3%***
Plăți de bază	*914.206,4*	*1.135.303,6*	*221.097,2*	*+24,2%*
Majorări de întârziere	*498.396,3*	*686.045,4*	*187.649,1*	*+37,7%*
Amenzi	*292.044,1*	*331.220,9*	*39.176,8*	*+13,4%*

Sursă: *Date generalizate de echipa de audit din Informațiile privind restanțele față de BPN administrate de SFS, SV, ANTA și APP pentru anii 2024 și 2023.*

În structura restanțelor totale, partea preponderentă revine restanțelor la impozitele și taxele administrate de către organele ***SFS***, care constituie 78,6% (1.690,9 mil. lei), înregistrând o creștere față de anul precedent cu 30,9%, sau cu 398,9 mil. lei. Această majorare se înregistrează din contul restanțelor la plățile de bază – cu 187,7 mil. lei, sau cu 27,7% mai mult, la majorările de întârziere – cu 172,1 mil. lei, sau cu 43,9% mai mult, și la amenzi – cu 39,1 mil. lei, sau cu 17,6 mil. lei.
Auditul public extern atenționează că SFS nu înregistrează restanțe la unele tipuri de amenzi și sancțiuni la care este desemnat administrator de venituri, dar care sunt aplicate de către alte autorități/instituții bugetare, *situație descrisă în subcapitolul anterior din prezentul Raport de audit.*

Restanțele administrate de ***SV*** în anul 2024 au constituit 21,1% (454,0 mil. lei) din totalul restanțelor, fiind majorate cu 12,5%, sau cu 50,3 mil.lei față de anul 2023. Totodată, auditul menționează că, pe parcursul anului 2024, au fost stinse prin prescripție și prin scădere datorii aferente a 59 de plătitori vamali, în sumă totală de 16,2 mil. lei, inclusiv la plățile de bază – 6,3 mil. lei, majorările de întârziere – 4,4 mil. lei, și amenzi – 5,5 mil. lei. Concomitent, la situația din 31.12.2024, SV înregistra restanțe cu termen de prescripție expirat în sumă totală de 183,4 mil. lei, ceea ce reprezintă 40,4% din totalul restanțelor.

Ca urmare a probelor colectate în cadrul auditului conformității asupra administrării veniturilor de către SV, auditul public extern reiterează că, încă din anul 2017[75], în rapoartele de audit ale Curții de Conturi se menționează despre nefuncționalitatea modulului din SI[76] al SV pentru calcularea majorărilor de întârziere la plățile de bază. Drept urmare, potrivit explicațiilor entității, începând cu anul 2015 calculul majorărilor de întârziere este asigurat în mod manual, la situația din 31.12.2024, acestea constituind 117,9 mil. lei. Auditul atestă că modalitatea respectivă implică riscuri de calculare eronată și neasigurarea plenitudinii și veridicității datelor raportate.
De asemenea, s-a constatat că 37 de agenți economici cu datorii vamale în sumă de 57,0 mil. lei raportate MF la 31.12.2024 au fost radiați din Registrul de stat al unităților de drept al Agenției Servicii Publice, ceea ce nu corespunde cu informațiile deținute și raportate de SV la 31.12.2024, privind măsurile de executare silită la plata impozitelor și taxelor la plățile de bază, majorările de întârziere și amenzi. Astfel, acestea au fost majorate nejustificat cu 57,0 mil. lei.

Verificările auditului privind restanțele raportate de către ***ANTA*** au stabilit divergențe în sumă de 1,6 mil. lei între datele raportate către MF privind restanțele la situația din 31.12.2023[77], la sfârșitul perioadei de gestiune, și cele raportate la situația din 31.12.2024[78], la începutul perioadei de gestiune. Acestea au apărut ca urmare a prezentării informațiilor lunare privind restanțele, soldul la începutul perioadei indicând datele la situația din 30.11.2024. Concomitent, auditul a constatat că suma restanțelor față de BS la plățile pe care le administrează ANTA nu a fost reflectată în Bilanțul contabil al autorității pentru anul 2023 (Forma FD-041) și, respectiv, soldul la începutul perioadei din Bilanțul contabil pentru anul 2024, situația fiind remediată cu datele raportate la situația din 31 decembrie 2024. Totodată, la *subcontul extrabilanțier de nivelul II 812410 „Datoria privind alte surse interne”* au fost reflectate avansuri/supraplăți la tipurile de venit pe care le administrează în sumă totală de 14,3 mil. lei, care, în comparație cu situația din 31.12.2023, s-au majorat cu 3,2 mil. lei.

Notă: *La data de 12.05.2025, ANTA a prezentat MF informațiile privind restanțele la plățile pe care le administrează pentru anul de gestiune 2024, cu indicarea corespunzătoare a datelor la începutul perioadei de gestiune.*

La situația din 31.12.2024, conform datelor raportate de către MF în Formularul nr.13 „Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul 2024”, se înregistrează creanțe ale contribuabililor față de bugetul de stat în sumă de 2.167,0 mil. lei, din care 2.152,6 mil. lei – restanțe administrate de către administratorii de venituri (SFS, SV, ANTA și APP). Diferența de 14,4 mil. lei este înregistrată de către MM – în sumă de 14,1 mil. lei, formată în urma încasărilor de servicii din darea în locațiune a terenurilor în scop de recreere de către AM, și de către MJ[79] – în sumă de 0,3 mil. lei, ce constituie cheltuielile care urmează a fi recuperate de beneficiarii de asistență juridică garantată de stat pentru perioada 2020-2024. Concomitent, la același cod ECO[80], MF a reflectat creanța conform încheierii instanței judecătorești[81] prin care a fost dispusă încasarea datoriei și a penalității în sumă totală de 84,1 mii lei, apărută în urma nerambursării creditului

[75] HCC nr.20 din 26.05.2017 „Cu privire la examinarea Raportului auditului privind relevanța instrumentelor de gestiune silită a obligației fiscale/vamale pentru anii 2014-2016”.
[76] „Accounting” din SIIV „Asycuda World” și modulul „Economist”.
[77] Informația privind restanțele față de BPN conform clasificației economice la situația din 31 decembrie 2023 (la sfârșitul perioadei de gestiune – 2.137,5 mii lei).
[78] Informația privind restanțele față de BPN conform clasificației economice la situația din 31 decembrie 2024 (la începutul perioadei de gestiune – 3.766,2 mii lei).
[79] Oficiul Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.
[80] Subcontul de nivelul II 811420 „Creanțe ale contribuabililor”.
[81] Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr.2-13604/2019 din 09.03.2021.

acordat de la bugetul de stat în anul 2019[82] unui partid politic în conformitate cu art.40 din Codul electoral.

Suplimentar, auditul public extern relevă că suma obligațiilor fiscale față de BS, înscrise în evidența specială la situația din 31.12.2024, constituie 11.129,6 mil. lei, aferentă a 2.749 de contribuabili. Din aceasta, 49,0% (5.453,2 mil. lei) revin plăților de bază, 27,6% (3.072,0 mil. lei) – amenzilor, iar 23,4% (2.604,3 mil. lei) revin majorărilor de întârziere. Aceste obligații sunt parte componentă a evidenței generale[83], dar, în condiții legale[84], nu se consideră restanțe. Astfel, pe parcursul anului 2024 au fost luate la evidență specială obligații fiscale în sumă de 704,1 mil. lei aferente a 682 de contribuabili. *Situația cumulativă a obligațiilor contribuabililor față de BS și a obligațiilor fiscale înscrise în evidența specială se prezintă în Tabelul nr.6.*

Tabelul nr.6

Sinteza restanțelor la plata obligațiilor contribuabililor față de BS și a obligațiilor fiscale luate la evidență specială la situația din 31.12.2024

(mii lei)

Denumirea	Obligațiile contribuabililor la situația din 31.12.2023	Ponderea	Obligațiile contribuabililor la situația din 31.12.2024	Ponderea	Devieri (+/-)
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=4-2*
Obligații restante generale, *inclusiv:*	**14.075.417,4**	***100,0%***	**13.282.152,2**	***100,0%***	**-793.265,2**
Obligații raportate în dările de seamă ale administratorilor de venit	1.704.646,8	*12,1%*	2.152.569,9	*16,2%*	447.923,1
Obligații fiscale luate la evidență specială	12.370.770,6	*87,9%*	11.129.582,3	*83,8%*	-1.241.188,3

Sursă: *Informații generalizate de echipa de audit conform Informațiilor privind restanțele față de BPN pentru anii 2024 și 2023, precum și din Rapoartele privind sumele obligațiilor fiscale luate la evidență specială la situația din 31.12.2024.*

În aceste circumstanțe, volumul total al restanțelor la plata obligațiilor contribuabililor față de BS raportate regulamentar de către administratorii de venituri și al obligațiilor fiscale restante, dar care, în condițiile legii, nu se raportează ca restanțe pe perioada înscrierii în categoria dată, însumează în total 13.282,2 mil. lei la situația din 31.12.2024.

În acest context, auditul a constatat că SFS în anul 2024 nu a prezentat MF rapoartele trimestriale și anuale privind suma obligațiilor fiscale luate la evidență specială, conform prevederilor art.174 alin.(6) din Codul fiscal, ci doar la solicitarea echipei de audit a fost prezentat raportul anual respectiv.

Totodată, în Raportul narativ privind executarea bugetului de stat[85] sunt raportate doar datele aferente obligațiilor fiscale luate la evidența specială pentru contribuabilii aflați în procedură de insolvabilitate, procedura falimentului sau procedura simplificată a falimentului, în sumă de 7.373,7 mil. lei[86].

[82] Contractul de credit nr.2 din 15.02.2019.
[83] Art.174 alin.(5) din Codul fiscal nr.1163 din 24.04.1997.
[84] Art.129 pct.13) din Codul fiscal nr.1163 din 24.04.1997.
[85] Raportul privind executarea bugetului de stat în anul 2024, Raportul narativ, compartimentul III, subcapitolul „1.6 Neplățile la buget".
[86] Diferența de 3.755,7 mil.lei constituie obligațiile fiscale luate în evidență specială conform art.174 alin. (5) din Codul fiscal nr.1163 din 24.04.1997.

7.9. Nivelul de debursare a mijloacelor financiare din granturile externe este în limitele aprobate, totodată unele APC nu au valorificat granturile planificate din proiectele finanțate din surse externe.

Potrivit prevederilor Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, una din sursele de formare a veniturilor bugetare o constituie granturile pentru susținerea bugetului și pentru proiectele finanțate din surse externe, care se administrează în conformitate cu prevederile acordurilor respective, în limitele alocațiilor bugetare aprobate anual. Astfel, în conformitate cu Legea bugetară anuală[87], pentru anul 2024 au fost aprobate pentru debursare mijloace financiare din granturi în sumă totală de 2.395,1 mil. lei. Ulterior, pe parcursul anului bugetar acestea au fost precizate în sumă totală de 2.382,6 mil. lei, fiind executate/debursate 2.484,7 mil. lei. Auditul menționează că nivelul de debursare a constituit 104,3%, ca urmare a debursării la finele anului a Tranșei a III-a din asistența macrofinanciară în sumă de 5,0 mil. Euro (echivalentul a 96,4 mil. lei) acordată de Comisia Europeană, suma de 0,4 mil. Euro (echivalentul a 7,7 mil. lei) acordată de Guvernul Ceh, și 0,05 mil. Euro acordate de Guvernul Letoniei. *Sinteza mijloacelor financiare debursate, aferente granturilor externe, se prezintă în detaliu în Tabelul nr.7.*

Tabelul nr.7

Sinteza mijloacelor financiare debursate, aferente granturilor externe

(mii lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat		Executat în anul precedent	Executat în anul curent față de anul precedent	
				(+/-)	%		(+/-)	%
Total Granturi primite, din care:	**2.395.101,3**	**2.382.653,4**	**2.484.699,2**	**102.045,8**	**104,3**	**5.136.988,7**	**-2.652.289,5**	**48,4**
I. pentru susținerea bugetului de stat, din care:	***1.906.950,0***	***1.714.920,2***	***1.774.140,0***	***59.219,8***	***103,5***	***4.456.658,2***		
- de la guvernele altor state			8.620,4	8.620,4		17.195,0	-8.574,5	50,1
- de la organizațiile internaționale	1.906.950,0	1.714.920,2	1.765.519,5	50.599,3	103,0	4.439.463,2	-2.673.943,7	39,8
II. pentru proiecte finanțate din surse externe, din care:	***488.151,3***	***667.733,2***	***710.559,2***	***42.826,0***	***106,4***	***680.330,5***	***30.228,7***	***104,4***
a. granturi curente	**248.083,3**	**418.913,1**	**418.254,5**	**-658,6**	**99,8**	**304.229,0**	**114.025,4**	**366,8**
- de la guvernele altor state	4.961,0	45.917,2	14.424,8	-31.492,4	31,4	5.991,0	8.433,9	240,8
- de la organizațiile internaționale	243.122,3	372.995,9	403.829,6	30.833,7	108,3	298.238,1	105.591,6	135,4
b. granturi capitale	**240.068,0**	**248.820,1**	**292.304,7**	**43.484,6**	**117,5**	**376.101,5**	**-83.796,7**	**77,7**
- de la guvernele altor state	40,0	48.108,3	102.755,6	54.647,3	213,6	199.311,5	-96.555,9	51,6
- de la organizațiile internaționale	240.028,0	200.711,8	189.549,2	-11.162,6	94,4	176.790,0	12.759,2	107,2

Sursă: *Informații generalizate de echipa de audit în baza datelor prezentate de Ministerul Finanțelor.*

Conform datelor raportate de MF, auditul menționează că pentru susținerea bugetului de stat au fost debursate granturi în sumă totală de 1.774,14 mil. lei (71%), iar pentru finanțarea proiectelor investiționale au fost alocate 710,25 mil. lei (29%). Comparativ cu anul precedent, în 2024 au fost încasate mijloace financiare din granturi mai puțin cu 2.652,3 mil. lei.

Verificările de audit atestă că, deși nivelul de debursare a fost executat peste limitele anuale precizate (104,3%), se denotă că, în cazul unor APC, nivelul de executare/absorbție a fost scăzut, iar în alte cazuri, mijloacele bugetare precizate din granturi nu au fost debursate deloc. Astfel, în

[87] Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023.

cazul a 5 APC[88], nu au fost debursate mijloace din granturi în sumă totală de circa 108,9 mil. lei, din cadrul a 15 Proiecte[89], iar în cazul altor 8 APC[90], debursarea a fost parțială, în sumă totală de 43,1 mil. lei, nivelul de debursare/absorbție variind între 2,4% și 79,1%. Potrivit explicațiilor entităților respective, nedebursarea mijloacelor financiare din granturi a fost cauzată, în principal, de: *i)* tergiversarea din partea implementatorilor de proiecte a întocmirii documentației necesare pentru evaluarea de către donator, care nemijlocit stă la baza debursărilor; *ii)* nerealizarea în termen de către implementatorii de proiect a sarcinilor prevăzute de proiect, drept consecință mijloacele urmând a fi returnate donatorilor; *iii)* aprobarea documentelor financiare la finele anului 2024, drept urmare debursările fiind efectuate în a. 2025; *iv)* prelungirea termenelor de desfășurare a licitațiilor. Totodată, se atestă că, în cazul a 4 APC[91], din cauza că perioada de implementare a proiectului s-a finalizat, soldul neutilizat în sumă totală de 2,6 mil. lei a fost restituit donatorului. Mijloacele financiare aferente granturilor debursate/absorbite în cazul a 5 APC[92] au variat de la 121,1% până la 1.473,7% și au influențat executarea peste limitele aprobate și precizate anual.

De asemenea, auditul menționează că, în conformitate cu Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016, Raportul narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare reprezintă o descriere narativă, ce reflectă informația privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, factorii care au influențat asupra nivelului de executare a veniturilor și cheltuielilor în raport cu indicatorii prevăzuți în buget, precum și explicarea devierilor și cauzelor care au influențat modificarea acestora[93]. Astfel, deși MF, anual, emite Circulara privind particularitățile de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare de către autoritățile publice centrale/instituțiile bugetare, prin care se atrage atenția asupra erorilor depistate în urma verificării rapoartelor financiare, auditul denotă cazuri de nerespectare a prevederilor sus-menționate, în condițiile în care 9 APC[94] nu au descris cauzele și factorii care au influențat neexecutarea/supraexecutarea veniturilor și cheltuielilor în raport cu limitele aprobate și rectificate anual prin Legea bugetului de stat.

7.10. Evidența ajutoarelor umanitare recepționate/redistribuite necesită a fi ajustată pentru a asigura plenitudinea și transparența gestionării acestora.

Raporturile juridice privind introducerea, recepționarea, păstrarea, distribuirea și evidența ajutoarelor umanitare acordate RM din străinătate sunt reglementate de Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova[95]. MMPS este organul central de specialitate al administrației publice, abilitat să elaboreze, să promoveze și să asigure realizarea politicii statului privind recepționarea și distribuirea ajutoarelor umanitare acordate RM[96]. Administrarea și coordonarea activității de recepționare și distribuire a acestora sunt efectuate de către MMPS,

[88] MAIA – 35 mil. lei, MF – 23,88 mil. lei, MAI – 41,75 mil. lei, ME – 5,94 mil. lei, MIDR – 2,36 mil. lei.
[89] 1) 70384, 2) 70382 Proiectul „Protocolul de informații și investigații privind infracțiunile de mediu bazat pe mai multe surse de date (EMERITUS; 3) 70291, 4) 70424 Proiectul „Asigurarea fermierilor cu fertilizanți", 5) 70370 6) 70210 Proiectul „Reabilitarea și modernizarea posturilor vamale de la frontiera moldo-română"; 7) 70394, 8) 70246 Proiectul „Suport pentru Programul Transnațional Dunărea"; 9) 70268 Proiectul „Programul-cadru al UE Erasmus+"; 10) 70418, 11) 70380, 12) 70389, 13) 70244 Proiectul „Program inovațional „Tehnologii curate pentru ÎMM și Star-ups", 14) 70124 Proiectul de achiziții a locomotivelor și restructurarea infrastructurii feroviare; 15) 70066 Proiectul „Îmbunătățirea calității educației".
[90] 1) MAI: 70394 – 76,5%, 70087 – 67,9%, 70275 – 2,4%, 70197 – 58,9%; 2) CS: 70229 – 76,9%; 3) MJ: 70377 – 71,6%; 4) MAIA: 70103 – 78,1%, 70103 – 71,0%; 5) AȘM: 70105 – 75,9%; 6) MMPS: 70378 – 82,3%; 7) MEC: 70056 – 79,1%; 8) MM: 70344 – 36,9%; 70368 – 76,2%.
[91] MF: 70362 – 60,1 mii lei și 70246 – 335,0 mii lei; MAI: 70105 – 1.377,6 mii lei; MM: 70264 – 568,9 mii lei, 70326 – 24,9 mii lei, 70266 – 74,3 mii lei; AȘM: 70105 – 194,0 mii lei.
[92] MA: 70152 – 192,9%; MEC: 70268 – 194,0%; MS: 70388 – 249,1%; MF: 70407 – 277,5%; MAI: 70380 – 1.473,7%, 70274 – 250,9%, 70384 – 481,4%, 70418 – 531,5%.
[93] Cerințele la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, aprobat prin Ordinul MF nr. 164 din 30.11.2016.
[94] MAIA (ADMA); MF (AAP); MJ; MAIA (AIPA); MMPS; MM; ME; MIDR; MC.
[95] Art.1 din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova nr.1491 din 28.11.2002.
[96] Art.6 din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova nr.1491 din 28.11.2002.

Comisia interdepartamentală pentru ajutoarele umanitare, comisia specializată din cadrul MS și comisiile teritoriale pentru ajutoarele umanitare[97]. Potrivit prevederilor cadrului normativ[98], recepționarii/distribuitorii de ajutoare umanitare întocmesc și prezintă comisiilor teritoriale sau comisiilor specializate dările de seamă privind circulația ajutoarelor umanitare, care, la rândul lor, generalizează dările de seamă nominalizate și le prezintă MMPS. Trimestrial și anual, MMPS întocmește și prezintă Guvernului și MF „Darea de seamă generală privind recepționarea, distribuirea și utilizarea valorilor materiale și a mijloacelor bănești primite cu titlu de ajutor umanitar", ale căror formulare se coordonează cu MF și BNS.

Verificările auditului au stabilit că MMPS prezintă dări de seamă doar către Cancelaria de Stat. Totodată, auditul a constatat că MMPS nu a elaborat și nu a coordonat cu MF și BNS formulare în acest sens. Mai mult decât atât, dările de seamă nu conțin informații generalizatoare, ci doar o notă informativă cu anexarea listei de mărfuri importate în calitate de ajutoare umanitare, listei țărilor care au acordat ajutor umanitar și listei organizațiilor care au recepționat și au distribuit ajutoare umanitare. Auditul menționează că listele specificate sunt prezentate de către SV. Astfel, lipsesc informații privind utilizarea valorilor materiale primite cu titlu de ajutor umanitar. *Sinteza ajutoarelor umanitare importate în RM sub formă de bunuri materiale în anul 2024 în aspectul recepționarilor de ajutoare umanitare, se prezintă în Tabelul nr.8.*

Tabelul nr.8

Sinteza ajutoarelor umanitare importate în RM sub formă de bunuri materiale în anul 2024 în aspectul recepționarilor de ajutoare umanitare

(mii lei)

Recepționari	Valoarea ajutoarelor umanitare prezentată de către SV	Valoarea ajutoarelor umanitare prezentată de către MMPS	Divergențe
1	*2*	*3*	*4=2-3*
APC	368.663,3	368.663,3	0,0
Instituții publice	136.856,4	136.856,4	0,0
APL	22.691,6	22.691,6	0,0
Organizații nonguvernamentale	133.798,0	132.923,1	-874,9
Total	**662.009,3**	**661.134,4**	**-874,9**

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit conform datelor prezentate de către SV și MMPS.*

Potrivit datelor prezentate de SV, valoarea totală a ajutoarelor umanitare importate în anul 2024 a constituit 662,0 mil. lei, dintre care recepționate de către: APC – în valoare de 368,7 mil. lei, instituțiile publice – 136,9 mil. lei, APL – 22,7 mil. lei, și organizațiile nonguvernamentale – 133,8 mil. lei. Verificările auditului au stabilit devieri între informațiile prezentate de către SV și Nota informativă raportată de MMPS. Astfel, MMPS a raportat cu 0,9 mil. lei mai puțin decât situația reală.

Potrivit prevederilor legale[99], ajutoarele umanitare bănești se trec în conturile bancare ale recepționarului sau ale MF, dacă acestea sunt sosite la adresa statului sau fără a avea indicat recepționarul concret, și se utilizează strict în scopul indicat în documentele de transfer/de depunere a mijloacelor bănești. Conform informațiilor prezentate de MF, în anul 2024 au fost încasate mijloace bănești sub formă de ajutoare pentru asistență umanitară refugiaților din Ucraina

[97] Art.5 din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova nr.1491 din 28.11.2002.
[98] Pct.48 din Regulamentul cu privire la modul de recepționare, păstrare, distribuire și evidență a ajutoarelor umanitare acordate Republicii Moldova, aprobat prin HG nr.663 din 03.06.2003.
[99] Art.18 din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova nr.1491 din 28.11.2002.

în sumă totală de 5,0 mil. lei, dintre care: de la persoane juridice – 4,3 mil. lei, și de la persoane fizice – 0,7 mil. lei, inclusiv 0,6 mil. lei în valută străină. Utilizarea mijloacelor bănești acumulate la conturile bancare ale MF urma a fi efectuată în baza Hotărârilor de Guvern emise în acest scop[100]. În acest context, auditul relevă că, deși în anul 2024 au fost emise 2 Hotărâri de Guvern privind alocarea mijloacelor financiare din fondul de rezervă pentru asistență umanitară refugiaților din Ucraina în sumă totală de 7,2 mil. lei, mijloacele bănești încasate ca ajutoare umanitare la conturile bancare ale MF nu au fost incluse, la închiderea anului rămânând neutilizate conform destinației.

La propunerea MMPS și conform cadrului normativ[101], a fost creat Fondul de rezervă din bunurile ce constituie ajutoare umanitare, fiind administrat de către acesta. La 01.01.2024, MMPS înregistra în stoc ajutoare umanitare în sumă de 165,7 mii lei. Pe parcursul anului, Fondul de rezervă a fost majorat cu bunuri în sumă de 313,9 mii lei și a fost micșorat în sumă de 365,5 mii lei. Astfel, la finele anului bugetar, MMPS a înregistrat un stoc de bunuri cu titlu de ajutoare umanitare în sumă de 114,1 mii lei. Potrivit prevederilor cadrului normativ[102], darea de seamă privind crearea și administrarea fondului de rezervă se prezintă trimestrial și anual Guvernului și MF, constituind o parte componentă a dării de seamă despre activitatea MMPS în domeniul ajutoarelor umanitare.

Auditul a stabilit că MMPS nu întocmește aceste dări de seamă, ci prezintă o informație succintă în acest sens în Raportul narativ privind executarea bugetului MMPS pe anul 2024 și „Informația privind circulația stocului de materiale circulante și a rezervelor de stat” (Forma FD-046).

Totodată, verificările efectuate la Ministerul Afacerilor Interne au stabilit că trei subdiviziuni[103] ale MAI nu au prezentat dări de seamă privind circulația ajutoarelor umanitare[104]. Astfel, s-a constatat că unele subdiviziuni ale MAI[105] nu au asigurat o evidență corespunzătoare a bunurilor materiale primite cu titlu de ajutor umanitar, fiind constatate divergențe între cantitățile reflectate în evidența contabilă și cele existente în stoc, lipsa numerelor de inventar, calcularea nejustificată a uzurii mijloacelor fixe aflate la depozit, transmiterea bunurilor fără întocmirea actelor justificative, lipsa documentelor de proveniență, stocarea unor produse expirate și menținerea în stoc a unor echipamente nefuncționale. Totodată, nu au fost întreprinse măsuri pentru valorificarea acestor bunuri, ceea ce a determinat uzura lor morală și fizică.

În contextul celor expuse, auditul menționează că, cadrul normativ[106] ce reglementează domeniul ajutoarelor umanitare necesită a fi actualizat, inclusiv prin aprobarea unor formulare de raportare care să asigure plenitudinea și transparența gestionării acestora la nivel de recepționari, cât și la nivel generalizator pe țară.

[100] Pct.4.6.3 din Normele metodologice privind executarea de casă a bugetelor componente ale bugetului public național și a mijloacelor extrabugetare prin Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor, aprobate prin Ordinul MF nr.215 din 28.12.2015.
[101] Art.8 lit. d) din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova nr.1491 din 28.11.2002 și pct.1 din HG nr.1001 din 10.09.2007 privind fondul de rezervă din bunurile ce constituie ajutoare umanitare.
[102] Pct.8 din Regulamentul fondului de rezervă din bunurile ce constituie ajutoare umanitare, aprobat prin HG nr.1001 din 10.09.2007.
[103] IGP, IGSU și IGPF.
[104] Pct.48 din Regulamentul cu privire la modul de recepționare, păstrare, distribuire și evidență a ajutoarelor umanitare acordate Republicii Moldova, aprobat prin HG nr.663 din 03.06.2003.
[105] IGM și IGSU.
[106] HG nr.663 din 03.06.2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de recepționare, păstrare, distribuire și evidență a ajutoarelor umanitare acordate Republicii Moldova; HG nr.653 din 02.06.2003 cu privire la Comisia interdepartamentală pentru ajutoare umanitare; HG nr.1148 din 22.09.2003 despre aprobarea Regulamentului-tip al comisiei teritoriale pentru ajutoarele umanitare; HG nr.1001 din 10.09.2007 privind fondul de rezervă din bunurile ce constituie ajutoare umanitare; Ordinul MF nr.10 din 09.02.2004 „Cu privire la aprobarea formularelor dărilor de seamă trimestriale și anuale”.

7.11. Compartimentul „Acțiuni generale” continuă să înregistreze cea mai semnificativă pondere în totalul cheltuielilor.

Cheltuielile totale ale bugetului de stat pentru anul 2024 au fost determinate în baza obiectivelor politicii bugetare pe termen mediu, având ca scop asigurarea resurselor financiare necesare implementării sectoarelor prioritare, în conformitate cu documentele strategice de politici naționale și sectoriale. Alocările bugetare au avut în vedere: *i)* continuarea măsurilor de politici publice aflate în derulare în diverse domenii; *ii)* inițierea unor noi măsuri de politici, în special în domeniul protecției sociale; *iii)* aplicarea noilor politici salariale în sectorul bugetar; *iv)* desfășurarea activităților prevăzute în proiectele și acțiunile realizate în cadrul acordurilor încheiate cu partenerii de dezvoltare[107]. Astfel, repartizarea cheltuielilor bugetului de stat în aspect funcțional și în aspectul categoriilor economice, reflectă tendințele programelor de cheltuieli, reieșind din necesitatea asigurării financiare a măsurilor de politici conform propunerilor de buget ale autorităților publice centrale. În acest context, cheltuielile bugetare pentru anul 2024 au fost: i) aprobate în sumă de 82.222,0 mil.lei; ii) precizate la nivelul de 82.115,3 mil. lei; iii) executate în sumă de 80.070,1 mil. lei.

Auditul public extern menționează că, din cheltuielile bugetului de stat executate în anul 2024, 45,3% reprezintă cheltuielile pentru programe și activități finanțate din bugetul de stat, iar 54,7% reprezintă transferurile către alte bugete, dintre care: *(i)* transferurile către BUAT, în sumă de 19.531,6 mil.lei, au fost executate la nivel de 98,8%; *(ii)* transferurile către BASS, în sumă de 17.272,1 mil.lei, au fost executate la nivel de 98,3%; *(iii)* transferurile către FAOAM, în sumă de 6.999,4 mil.lei, au fost executate integral.

Prin urmare, componenta „Acțiuni generale” a constituit 47.853,1 mil. lei, echivalentul a 59,8% din total, iar cheltuielile aferente autorităților bugetare, per ansamblu, au însumat 32.216,9 mil. lei, ceea ce constituie 40,2% din totalul cheltuielilor executate. *Sinteza executării cheltuielilor BS în anii 2022-2024 se prezintă în Tabelul nr.9, iar Sinteza executării cheltuielilor de la componenta „Acțiuni generale” în cadrul grupelor funcționale se prezintă în Anexa nr.6 la prezentul Raport de audit.*

Tabelul nr.9

Sinteza executării cheltuielilor bugetului de stat în anii 2022-2024

(mii lei)

Indicator	2022		2023		2024	
	Executat	Ponderea din executat, %	Executat	Ponderea din executat, %	Executat	Ponderea din executat, %
Total bugetul de stat, *inclusiv*	**68.573.472,0**	**100,0**	**80.727.187,0**	**100,0**	**80.070.109,3**	**100,0**
Acțiuni generale	40.125.711,7	58,5	48.046.361,6	59,5	47.853.149,4	59,8
Autorități bugetare	28.447.760,3	41,5	32.680.825,3	40,5	32.216.959,9	40,2

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Rapoartelor privind executarea bugetului de stat pe anii 2021-2024.*

Conform Raportului privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare finanțate de la bugetul de stat pe anul 2024 (Formularul nr.9), fără compartimentul „Acțiuni generale”, APC

[107] Nota informativă la proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2024.

raportează cheltuieli și active nefinanciare executate în sumă de 32.216,9 mil. lei și cheltuieli efective în sumă de 32.552,3 mil. lei, mai mult cu 569,8 mil.lei față de anul 2023.
Ca urmare a evaluărilor efectuate și având în vedere prevederile art.29 alin.(2) din Legea nr.181/2014, care stipulează că cheltuielile bugetare se efectuează doar prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare, auditul constată că executarea cheltuielilor prin intermediul compartimentului „Acțiuni generale" continuă să dețină, anual, o pondere semnificativă în totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o ușoară tendință de creștere. Astfel, auditul reiterează necesitatea clarificării modului de planificare, executare și raportare a alocațiilor din compartimentul „Acțiuni generale", în condițiile în care nici actualul cadru normativ nu reglementează acest mecanism, deși compartimentul menționat reprezintă una dintre cele mai semnificative componente bugetare.

În continuare se prezintă rezultatele evaluărilor de audit realizate asupra unor aspecte din componenta „Acțiuni generale".

- **Transferuri acordate din bugetul de stat către alte bugete**

Conform prevederilor legale, transferurile efectuate din bugetul de stat reprezintă cea mai semnificativă parte a componentei „Acțiuni generale", de 91%, fiind repartizate către BASS în sumă de 17.272,1 mil. lei, către FAOAM – de 6.999,4 mil. lei, și către BUAT – de 19.531,6 mil. lei. *Sinteza executării în anul 2024 a transferurilor de la bugetul de stat către alte bugete se prezintă în Tabelul nr.10.*

Tabelul nr.10

Sinteza executării în anul 2024 a transferurilor de la bugetul de stat către alte bugete

(mil. lei)

Bugetul	Aprobat	Precizat prin Legea bugetului de stat	Precizat MF	Devieri precizat/ LBS	Executat	Executat față de precizat		Executat anul precedent	Executat 2024 față de anul precedent	
						+/-	%		+/-	%
1	*2*	*3*	*4*	*5=4-3*	*6*	*7=6-4*	*8=6/4*	*9*	*10=6-9*	*11=6/9*
BASS	18.487,2	17.563,3	17.563,3	0,0	17.272,1	-291,2	98,3	16.511,6	760,5	104,6
FAOAM	6.999,4	6.999,4	6.999,4	0,0	6.999,4	0,0	100	6.863,9	135,5	102,0
BUAT	17.902,9	19.185,4	19.765,7	580,3	19.531,6	-234,1	98,8	20.803,5	-1.271,9	93,9
Total	**43.389,5**	**43.748,1**	**44.328,4**	**580,3**	**43.803,1**	**-525,3**	**98,8**	**44.179,0**	**-375,9**	**99,1**

Sursă: *Informații generalizate de echipa de audit în baza datelor prezentate de Ministerul Finanțelor.*

Auditul relevă că, suplimentar, în afara Anexei nr.7 din Legea bugetului de stat, volumul transferurilor către BUAT a fost precizat cu 580,3 mil. lei, acestea fiind executate în sumă de 549,8 mil.lei, sau la nivel de 94,8%.

Ca urmare a verificărilor efectuate de audit, se constată existența unor discrepanțe în datele raportate de către MF privind executarea transferurilor de la bugetul de stat către bugetele autorităților locale. Astfel, conform datelor din Raportul privind executarea bugetului de stat în anul 2024, transferurile de la bugetul de stat la bugetele locale au fost executate în sumă de 19.524,1 mil. lei. Totodată, auditul a constatat că, potrivit datelor generate din SI „TREZ2"[108], executarea transferurilor sus-menționate a constituit 19.531,6 mil. lei, sau cu 7,5 mil.lei mai mult

[108] Raport privind executarea bugetului la situația din 31.12.2024 (Forma FA-010).

decât suma raportată de MF. Concomitent, se denotă că, potrivit Raportului narativ, transferurile din fondurile de dezvoltare ale bugetului de stat au fost executate în sumă de 484,4 mil. lei, pe când în „Raportul privind transferurile cu destinație specială alocate din contul fondurilor de dezvoltare ale bugetului de stat către bugetele locale pe anul 2024”[109] este indicată suma de 404,6 mil. lei, sau cu 79,8 mil. lei mai puțin. Diferența se atribuie la raportarea executării transferurilor la bugetele locale din Fondul Național de Mediu.

Notă: Pe parcursul realizării misiunii de audit, MF a efectuat corectările[110] de rigoare în Raportul narativ, în valoare de 79,8 mil. lei și de 7,5 mil. lei.

- **Serviciul datoriei de stat**

În Legea bugetului de stat au fost aprobate mijloace financiare în sumă totală de 5.117,6 mil. lei pentru serviciul datoriei de stat interne și externe, ceea ce reprezintă 10% din suma totală a mijloacelor financiare aprobate la compartimentul „Acțiuni generale”.

Astfel, pentru serviciul datoriei de stat interne au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 2.796,8 mil. lei, precizate fiind în sumă de 2.495,5 mil. lei, sau cu 301,3 mil. lei mai puțin. Acestea au fost executate în sumă de 2.495,3 mil. lei, după cum urmează: *i)* dobânzi la VMS emise pe piața primară – 1.735,9 mil.lei, *ii)* dobânzi la VMS convertite – 161,9 mil. lei, dobânzi la VMS emise pentru asigurarea stabilității financiare – 597,5 mil. lei.

Totodată, pentru serviciul datoriei de stat externe au fost aprobate mijloace financiare în sumă de 2.320,8 mil. lei, fiind precizate în sumă de 1.958,7 mil. lei, sau cu 362,1 mil. lei mai puțin. Acestea au fost executate în sumă de 1.827,2 mil. lei, pentru onorarea obligațiilor asumate ca rezultat al contractării împrumuturilor de stat externe.

În contextul celor expuse, auditul menționează că, pe termen lung, este necesară continuarea gestionării riguroase a obligațiilor financiare, pentru a minimiza impactul asupra situației economice a țării.

- **Fondurile de urgență ale Guvernului**

Conform prevederilor cadrului normativ[111], fondul de rezervă este destinat pentru finanțarea cheltuielilor bugetare care întrunesc concomitent următoarele criterii de eligibilitate: a) comportă caracter de urgență; b) survin pe parcursul anului și nu au putut fi cunoscute pentru a fi prevăzute în bugetul aprobat; c) nu există rezerve în bugetele aprobate pentru autoritățile publice.

Pentru anul 2024[112], fondurile de urgență ale Guvernului au fost aprobate în sumă de 400,0 mil. lei, inclusiv 150,0 mil. lei – fondul de rezervă al Guvernului, și 250,0 mil. lei – fondul de intervenție al Guvernului. Ca urmare a modificărilor operate pe parcursul anului, alocațiile pentru fondul de rezervă au fost micșorate cu 20,0 mil. lei, constituind 130,0 mil. lei, iar pentru fondul de intervenție acestea au rămas neschimbate. Astfel, pentru alocarea și repartizarea mijloacelor din fondul de rezervă, pe parcursul anului 2024 au fost aprobate 11 hotărâri de Guvern, în valoare de 62,8 mil. lei, și din fondul de intervenție – 6 hotărâri de Guvern, în sumă de 178,3 mil. lei. Totodată, executarea cheltuielilor în scopurile menționate au fost la nivel de 96,7%, sau 60,7 mil. lei din

[109] Formularul nr. 17 aprobat prin Ordinul MF nr. 41 din 29.03.2024, parte componentă a Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024.
[110] Scrisoarea MF nr.12/4-7-65 din 15.05.2025 „Referitor la prezentarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024”.
[111] Pct.5 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin HG nr.862 din 18.12.2015.
[112] Art.3 lit. b) din Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418 din 22.12.2023.

fondul de rezervă și, respectiv, la nivel de 98,5%, sau 175,6 mil. lei, din fondul de intervenție. Sinteza executării mijloacelor financiare din fondurile de rezervă și de intervenție ale Guvernului se prezintă în Diagrama nr.1, *iar Direcțiile de utilizare a mijloacelor fondului de rezervă și ale fondului de intervenție ale Guvernului în anul 2024 se prezintă în Anexa nr.7 la prezentul Raport de audit.*

Diagrama nr.1

Sinteza executării în anul 2024 a mijloacelor financiare din fondurile de urgență ale Guvernului

(mil. lei)

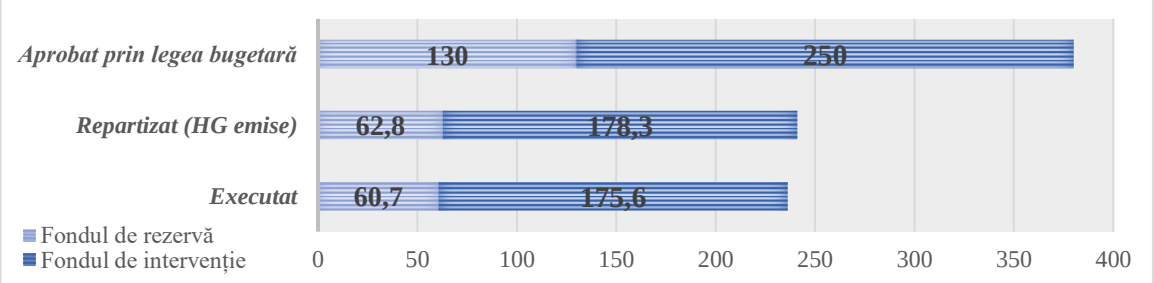

Sursă: *Date generalizate de echipa de audit conform informațiilor prezentate de MF. Formularul nr.10 „Raport privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului pe anul 2024", Formularul nr.11 „Raport privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului pe anul 2024".*

Prin urmare, mijloacele din ***fondul de rezervă*** au fost repartizate la 4 APC[113] în sumă totală de 57,9 mil. lei, fiind executate la nivel de 96,5% (55,8 mil. lei), și la APL în sumă de 5,0 mil.lei, fiind executate la nivel de 99,5% (4,9 mil. lei). Cea mai semnificativă pondere, de 54,5% (33,1 mil. lei), revine alocării mijloacelor financiare *„în scopul premierii sportivilor, antrenorilor, medicilor și maseurilor pentru performanțele obținute la ediția a XXXIII-a a Jocurilor Olimpice de vară și la ediția a XVII-a a Jocurilor Paralimpice din anul 2024"*, organizate în orașul Paris, Franța.

Verificările auditului au stabilit că, similar anilor precedenți, nu toate mijloacele financiare alocate din fondul de rezervă au întrunit criteriile de eligibilitate menționate. Astfel, deși activitatea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate era în desfășurare, la etapa de planificare a bugetului nu au fost preconizate mijloace financiare, ulterior fiind necesară alocarea acestora din fondul de rezervă chiar de la începutul anului 2024 prin 2 Hotărâri de Guvern[114], în sumă totală de 7,2 mil. lei. Această situație a fost condiționată și de expirarea la 31 decembrie 2023 a stării de urgență, drept urmare nefiind posibilă utilizarea mecanismului de alocare a resurselor financiare necesare pentru întreținerea/acoperirea cheltuielilor Centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate din fondul de intervenție al Guvernului, prin intermediul dispozițiilor CSE. De asemenea, cu nerespectarea cadrului normativ[115], au fost alocate mijloace financiare[116] pentru lucrări de reparație în sumă totală de 1,9 mil.lei și cheltuieli pentru organizarea Congresului Conferinței Curților Constituționale Europene în sumă de 2,0 mil. lei.

Totodată, în anul 2024 cheltuielile din ***fondul de intervenție al Guvernului*** au fost executate în volum de 175,6 mil. lei, dintre care 85,5% (150,2 mil. lei) de 4 APC[117], iar 14,5% (25,4 mil. lei)

[113] Curtea Constituțională, MAI, MEC, MMPS.
[114] HG nr.71 din 31.01.2024 și HG nr.172 din 06.03.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare privind acoperirea cheltuielilor legate de întreținerea și activitatea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate.
[115] Pct.5 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin HG nr.862 din 18.12.2015.
[116] HG nr.287 din 24.04.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare și HG nr.379 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare Ministerului Afacerilor Interne.
[117] MAIA, MS, MMPS și MEC.

revin transferurilor către bugetele locale. Verificările auditului denotă că, în perioada auditată, o pondere semnificativă de 83,9% (147,3 mil. lei) revine alocării mijloacelor financiare pentru acordarea ajutorului financiar fermierilor afectați de situațiile excepționale cu caracter natural. Astfel, au fost executate mijloace financiare pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale în sumă de 28,2 mil. lei[118] și pentru acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19, în sumă de 0,1 mil. lei.

În contextul celor expuse, auditul a constatat că, similar anilor precedenți, executarea cheltuielilor din fondurile de urgență ale Guvernului s-a efectuat în lipsa prezentării MF de către beneficiari a documentelor justificative (contracte, facturi fiscale etc.), deși atât cadrul normativ în vigoare[119], cât și hotărârile de Guvern privind alocarea mijloacelor financiare din fondurile de urgență prevedeau că *„Ministerul Finanțelor va efectua plata mijloacelor financiare menționate pe baza documentelor prezentate de către autoritățile beneficiare”*[120].

- **Programul „Prima casă”**

În anul 2024 a continuat implementarea Programului de stat „Prima casă”, însă, la data de 31.07.2024, Parlamentul RM a efectuat unele modificări la Legea nr.293 din 21.12.2017 aferentă implementării Programului respectiv, și anume: *i)* a fost majorată valoarea maximă a locuințelor procurate, de la 1,0 mil. lei până la 2,5 mil. lei; *ii)* a fost extins termenul de rambursare a creditului, de la 25 de ani la 30 de ani; *iii)* a fost prevăzută posibilitatea de schimbare a băncii creditoare prin refinanțarea creditului; *iv)* a fost inclusă posibilitatea de aplicare repetată la Program; v) a fost modificată cota de garantare de către stat a creditului ipotecar (de 50%, 65% și de 70%).

În conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2024, pentru implementarea Programului au fost aprobate inițial mijloace financiare în sumă totală de 170,0 mil. lei, ulterior, pe parcursul anului fiind precizate până la 115,0 mil. lei, inclusiv pentru onorarea garanțiilor de stat în cadrul Programului, în sumă de 10,0 mil.lei. Plafonul soldului garanțiilor de stat interne a fost aprobat în sumă de 2.500,0 mil. lei, care potrivit datelor raportate de Ministerul Finanțelor, a fost executat în sumă de 2.462,6 mil. lei (98,5% din plafon). Prin urmare, în anul 2024, băncile comerciale participante la Program au acordat credite noi garantate de stat în valoare totală de 962,9 mil. lei. Totodată, în anul 2024, beneficiarii din cadrul Programului au restituit credite garantate în valoare totală de 182,8 mil. lei. *Sinteza mijloacelor aprobate și executate în cadrul Programului de stat „Prima casă” în anul 2024 se prezintă în Tabelul nr.11.*

Tabelul nr.11

Sinteza mijloacelor aprobate și executate în cadrul Programului de stat „Prima casă”, în anul 2024

(mii lei)

Denumirea	Aprobat	Precizat	Executat	Executat 2023	Executat față de precizat	Executat 2024 față de 2023
	1	*2*	*3*	*4*	*5=3-2*	*6=3-4*
Programul de stat „Prima casă”, *inclusiv:*	170.000,0	115.000,0	91.561,7	161.968,5	-23.438,3	70.406,8

[118] APL – 25,3 mil.lei, APC – 2,9 mil.lei.
[119] Pct.16 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin HG nr.862 din 18.12.2015.
[120] Prin HG nr.776/2024, a fost modificat Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, în vigoare din 05.01.2025, fiind exclusă obligativitatea prezentării de către autoritățile publice MF, respectiv trezoreriilor regionale, a documentelor necesare justificative reieșind din specificul cheltuielilor. Astfel, pentru efectuarea plăților, autoritățile/instituțiile bugetare urmează să prezinte documentele justificative doar la solicitarea MF, respectiv a trezoreriilor regionale, care, ulterior, se vor restitui acestora.

onorarea garanțiilor de stat în cadrul Programului	*10.000,0*	*10.000,0*	*362,0*	*1.931,7*	-9.638,1	*-1.569,8*
Soldul creditelor garantate acordate cumulativ de la lansarea Programului	2.500 000,0	2.500 000,0	2.462 598,2	1.682 543,8	-37.401,8	780 054,4

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Legii bugetului de stat pe anul 2024 nr.418 din 22.12.2023 și Raportului privind executarea bugetului conform clasificației economice la situația din 31.12.2024 (Forma FE-009).*

Auditul menționează că, în anul 2024, au fost activate 4 garanții de stat, a căror valoare a constituit 0,95 mil. lei, din care 0,58 mil. lei (valoarea aferentă a 3 garanții executate) au fost restabilite pe parcursul anului 2024. De asemenea, în bugetul de stat au fost restabilite mijloace bugetare aferente garanțiilor executate din anii precedenți, a căror sumă totală constituie 1,56 mil. lei. Suma dezafectată netă a mijloacelor bugetare pentru onorarea garanțiilor de stat interne, la situația din 31.12.2024, a constituit 0,36 mil. lei.

De asemenea, analizând datele raportate de Ministerul Finanțelor, în anul 2024, pentru implementarea Proiectului, din bugetul de stat au fost utilizate mijloace bugetare în sumă totală de circa 91,2 mil. lei, sau mai puțin cu circa 70,8 mil. lei, acestea fiind acordate sub formă de compensații bănești angajaților din sectorul public, sectorul privat, precum și familiilor cu copii, participanți în cadrul Programului, pentru acoperirea parțială a cheltuielilor suportate la acoperirea creditului ipotecar.

- **Cotizații internaționale**

În anul 2024 au fost precizate cotizații în organizațiile internaționale și regionale în sumă totală de 70,7 mil. lei, dintre care au fost executate 64,6 mil. lei (91,4%). Achitarea a fost efectuată de către MF din componenta „Acțiuni generale", în sumă de 53,3 mil. lei[121], și de către alte APC[122], în sumă de 11,3 mil. lei. Suplimentar, verificările de audit au stabilit executarea de către MAE[123] a unor cheltuieli pentru cotizații în organizațiile internaționale în sumă de 7,7 mii lei, în afara sistemului trezorerial. *Sinteza cheltuielilor aprobate și executate pentru cotizațiile de membru a RM în organizațiile internaționale și regionale în anul 2024 se prezintă în Anexa nr.8 la prezentul Raport de audit.*

De menționat că, din cauza neprezentării în termen a documentelor financiare (Invoice) de către 4 organizații internaționale[124], nu au fost achitate cotizațiile de membru. Astfel, au fost înregistrate datorii în sumă totală de 1.680,3 mii lei față de organizațiile internaționale menționate, dintre care 145,3 mii lei aferente anului 2024 și 1.534,9 mii lei[125] fiind datorii istorice pentru anii 2022-2023. Cauza acumulării datoriilor istorice o constituie sancțiunile bancare internaționale (SWIFT) impuse Federației Ruse și Belarusului în contextul geopolitic din regiune.

[121] Pentru 5 organizații parlamentare și 53 de organizații internaționale.
[122] HG nr.454 din 24.03.2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale.
[123] Sinteza rapoartelor privind executarea bugetului în afara sistemului trezorerial la situația din 31.12.2024 (Forma FE-017).
[124] Organizația Mondială a Comerțului (OMC) – 41.811,0 CHF (911.898,0 lei), Organizația Internațională a Zahărului (OIZ) – 6.240,0 GBP (145.314,0 lei), Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării (ITLOS) – 1.161,0 Euro (24.172,0 lei), Organizația Maritimă Internațională (IMO) – 5.925,0 GBP (143.563,0 lei).
[125] Datoria pentru contribuția a.2024: Organizația Internațională a Zahărului – 145,3 mii lei (6,2 mii GBP), datoria pentru contribuția a.2022: Comitetul Executiv CSI (bugetul unic al CSI) – 698,8 mii lei (4.079, I mii RUB); Comitetul de Statistică CSI (bugetul unic al CSI) – 142,5 mii lei (831,7 mii RUB); Biroul de Combatere a Criminalității CSI (bugetul unic al CSI) – 141,3 mii lei (824,8 mii RUB); Centrul Antiteroristic CSI (bugetul unic al CSI) – 162,2 mii lei (947,0 mii RUB); Consiliul șefilor de state, șefilor de guverne, miniștrilor afacerilor externe, Consiliul Economic CSI (bugetul unic al CSI) – 113,9 mii lei (665,1 mii RUB); Consiliul Coordonator al Procurorilor Generali al CSI (buget unic al CSI) – 17,6 mii lei (102,7 mii RUB); Consiliul Euro-Asiatic de Standardizare (EASC) din cadrul CSI – 258,7 mii lei (14,0 mii RUB).

Verificările de audit efectuate asupra conformității executării cheltuielilor pentru plata cotizațiilor către organizațiile internaționale denotă neconcordanțe între sumele aprobate în valută (conform limitei stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 244 din 03.04.2024) și cele efectiv executate de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în mai multe cazuri, sumele achitate au depășit limitele aprobate, după cum urmează:

- Organizația Internațională a Francofoniei: a fost executată suma de 100,0 mii Euro, deși limita aprobată era de 40,2 mii Euro;
- Organizația Colaborării Căilor Ferate (OSJD): suma executată a fost de 146,4 mii CHF (2 895,4 mii lei), față de limita aprobată de 110,1 mii CHF (2.401,9 mii lei);
- Uniunea Europeană de Radioteleviziune (UERT): au fost executate 77,9 mii CHF (1.555,2 mii lei), comparativ cu suma aprobată de 64,7 mii CHF (1.411,8 mii lei);
- Comunitatea Energetică (CE): suma executată a fost de 6,6 mii Euro (125,5 mii lei), față de limita aprobată de 4,3 mii Euro (89,7 mii lei).

Potrivit explicațiilor MF, *„devierile se datorează lipsei de informații aferente majorării cotelor în anul 2024, deoarece APC responsabile nu au prezentat propuneri la etapele estimărilor bugetare și nici în cadrul avizării proiectului de HG în acest sens. Astfel, primele transferuri realizate au fost executate în limita alocațiilor aprobate, iar cel de al doilea transfer fiind executat pentru acoperirea diferenței identificate în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat, din contul economiilor realizate pe parcursul anului de la alte organizații. Executarea integrală a transferurilor fiind imperative în contextul evitării formării unor datorii (noi)/aplicării unor penalizări”*[126].

În contextul celor expuse, auditul relevă o coordonare slabă între Ministerul Finanțelor și autoritățile responsabile, iar lipsa informațiilor privind majorarea cotelor în 2024 a condus la depășirea limitelor aprobate prin HG nr. 244/2024 și a condiționat acoperirea diferențelor din economiile realizate la alte linii bugetare. Mai mult decât atât, se denotă că suma totală din Lista organizațiilor internaționale cărora RM urmează să achite cotizațiile de membru din bugetul de stat pentru anul 2024, aprobată prin HG nr.244/2024, a fost calculată eronat cu 12,4 mii lei, ceea ce denotă lipsa unei verificări riguroase a datelor bugetare aprobate prin act normativ.

- **Subvenționarea locurilor de muncă**

Conform cadrului normativ[127], subvenționarea locurilor de muncă este organizată pentru șomerii care necesită suport suplimentar pe piața muncii, în scopul facilitării integrării acestora în câmpul muncii. Procedura de acordare a subvențiilor se stabilește de către Guvern. Subvențiile se acordă în baza deciziilor emise de SFS, persoanelor fizice și juridice, organizațiilor necomerciale care angajează persoane pe o perioadă de cel puțin 12 luni consecutive ce preced luna de angajare nu au avut venituri salariale, precum și persoanelor cu dizabilități.

Potrivit prevederilor HG nr. 49 din 29.04.2021[128], pentru subvenționarea locurilor de muncă în anul 2024, inițial au fost aprobate și precizate alocații în sumă de 20,0 mil. lei, fiind executate 19,9 mil. lei[129], sau 99,5% din alocațiile precizate. Prin urmare, în anul de raportare au fost

[126] Scrisoarea MF nr.12/2-7/105 din 24.03.2025, la solicitarea CCRM nr.22 din 26.02.2025.
[127] Art.36 din Legea nr.105 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.
[128] HG nr. 49 din 29.04.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea locurilor de muncă.
[129] Cheltuielile pentru subvenționarea locurilor de muncă s-au efectuat în limitele alocațiilor bugetare aprobate anual în bugetul de stat, conform principiului „primul venit, primul servit”. De cele mai semnificative alocații au beneficiat agenții economici: „SE Bordnedze” S.R.L. – 7,7 mil. lei,

subvenționate în total 7.055 locuri de muncă în sumă totală de 20,5 mil. lei. În partea ce ține de controalele fiscale efectuate în baza cererilor privind subvenționarea locurilor de muncă, au fost emise 133 de decizii privind subvenționarea locurilor de muncă.

În urma verificărilor, auditul public extern constată o diferență de raportare în sumă de 571,9 mii lei dintre suma subvenționată de către SFS și suma executată de către MF prin CUT. Potrivit explicațiilor MF[130], această diferență se datorează utilizării a două surse de informație distincte: *(i)* SFS a raportat date statistice privind subvențiile aprobate pe categorii de salariați, în baza HG nr. 49/2021; *(ii)* MF a raportat executarea efectivă a cheltuielilor în limita alocațiilor aprobate prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024.

7.12. Nivelul de valorificare a resurselor externe a fost realizat în proporție de 98,2%.

În anul 2024, pentru finanțarea cheltuielilor bugetului de stat au fost aprobate inițial mijloace financiare din surse externe în sumă totală de 17.295,3 mil. lei, ulterior pe parcursul anului bugetar acestea fiind precizate până la 20.989,7 mil. lei, în mare parte din contul finanțării proiectelor pentru reabilitarea drumurilor naționale și a împrumutului din partea BERD în cadrul Proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale". Din acestea, pentru susținerea bugetului de stat au fost debursate mijloace financiare în sumă totală de 12.329,05 mil. lei (59,8%), iar pentru finanțarea proiectelor – 8.283,3 mil. lei (40,2%). *Sinteza resurselor și cheltuielilor finanțate din surse externe, în anul 2024, se prezintă în Tabelul nr.12.*

Tabelul nr.12

Sinteza resurselor și cheltuielilor finanțate din surse externe, incluse în bugetul de stat în anul 2024

(mil.lei)

Denumirea indicatorului	Aprobat	Precizat	Executat	Ponderea, %	Executat față de precizat		Executat în anul 2023	Executat în a. 2024 față de a.2023	
					devieri (+/-)	*%*		*devieri (+/-)*	*%*
I. pentru susținerea bugetului	**11.065,2**	**13.529,6**	**12.329,0**	**100,0**	**-1.200,5**	**91,1**	**14.542,2**	**-2.213,2**	**84,8**
- granturi primite	1.907,0	1.714,9	1.774,1	14,4	59,2	103,5	4.456,7	-2.682,6	39,8
- donații voluntare		2,6	5,3	0,0	2,7	201,0	106,9	-101,6	5,0
- împrumuturi externe	9.158,3	11.812,0	10.549,6	85,6	-1.262,4	89,3	9.978,6	571,0	105,7
II. pentru proiecte finanțate din surse externe	**6.230,1**	**7.460,1**	**8.283,3**	**100,0**	**823,1**	**111,0**	**7.964,0**	**319,2**	**104,0**
- granturi primite	488,2	667,7	710,6	8,6	42,8	106,4	680,3	30,2	104,4
- împrumuturi externe	5.741,9	6.792,4	7.572,7	91,4	780,3	111,5	7.283,7	289,0	104,0
Total	**17.295,3**	**20.989,7**	**20.612,3**		**-377,4**	**98,2**	**22.506,2**	**-1.893,9**	**91,6**

Sursă: *Date generalizate de audit în baza informațiilor prezentate de MF.*

Verificările de audit asupra valorificării cheltuielilor din contul finanțării resurselor externe, deși au fost în creștere, în cadrul unor APC[131] se denotă în continuare nivele scăzute de executare.

I.C.S. „Lear Corporation" S.R.L. – 1,4 mil.lei, I.C.S. „Plastic Technology" S.R.L. – 1,4 mil.lei, „Lumintehnica" S.R.L. – 1,2 mil.lei, „ASM Imobil" S.R.L. – 1,1 mil.lei, S.C. „Handitehnica" S.R.L – 1,0 mil. lei etc.

[130] Scrisoarea MF nr.12/2-7/151 din 06.05.2025, răspuns la solicitarea echipei de audit nr.46 din 16.04.2025.

[131] Granturi: MAI: 70087 – 67,9%; 70197 – 58,9%; 70275 – 2,4%; MM: 70344 – 36,9%; 70368 – 76,2%; MJ: 70377 – 71,6%; MEC: 70066 – 79,1%; ME: 70244 – 0%; MIDR: 70124 – 0%. Împrumuturi: CS: 70119 – 76,8%; MIDR: 70024 – 82,2%; 70124 – 77,9%; 70126 – 0,9%; 70324 – 76,2%; ME: 70248 – 32,6%; 70307 – 79,4% ș.a.

Sinteza cheltuielilor din cadrul proiectelor finanțate din surse externe în anul 2024 se prezintă în Anexa nr.9.

Printre cauzele care au determinat nevalorificarea resurselor provenite din surse externe, se enumeră: *i)* tergiversarea procedurilor de achiziții publice, cauzate de amânarea acestora, necesitatea ajustării în unele cazuri a caietelor de sarcini, lipsa ofertelor sau a ofertelor corespunzătoare etc.; *ii)* lipsa specialiștilor în elaborarea documentației de proiect; *iii)* capacități insuficiente de management al proiectelor în unele sectoare, altele.

Reiterăm că, începând cu luna decembrie 2023, Cancelaria de Stat a fost desemnată ca autoritate de coordonare a asistenței externe[132].

Contribuția Guvernului la proiectele finanțate din surse externe

Concomitent, în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, debursările din proiect sunt divizate în mai multe tranșe, eșalonate pe toată durata proiectului: plata de prefinanțare, plăți intermediare și plata finală. Totodată, unele acorduri de finanțare presupun o contribuție din partea beneficiarului, care se alocă din BS. În alte cazuri, conform condițiilor Acordurilor de grant/împrumut, anumite plăți sunt debursate după acceptarea raportului final al proiectului de către donator și/sau ca urmare a rezultatului auditului extern. Astfel, în aceste circumstanțe, mijloacele necesare pentru finalizarea proiectului sunt alocate autorității/instituției bugetare beneficiare de proiect din BS, urmând a fi returnate după finalizarea și auditarea proiectului.

Verificările auditului au stabilit că cheltuielile executate în cadrul autorităților/instituțiilor bugetare din contribuția Guvernului la proiectele finanțate din surse externe se reflectă la codul *P3 Activitatea 00434 „Contribuția Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate de către donatorii externi”* și la codul *P3 Activitatea 00319 „Proiecte de investiții publice”*. Astfel, pentru anul 2024 au fost executate cheltuieli din contul contribuției Guvernului la proiectele finanțate din surse externe în sumă totală de 82,9 mil. lei, inclusiv pentru investiții capitale – în sumă de 7,5 mil. lei.

Auditul public extern a solicitat de la MF informații privind volumul mijloacelor financiare executate din BS sub formă de contribuție a Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate din surse externe, care urmează a fi restituite din contul donatorilor la finalizarea proiectului și transferate la BS la situația din 31.12.2024, însă MF nu deține astfel de informații[133]. Astfel, auditul denotă că MF nu deține evidența mijloacelor financiare executate din BS sub formă de contribuție a Guvernului pentru implementarea proiectelor finanțate din surse externe, inclusiv a mijloacelor financiare care urmează a fi restituite din contul donatorilor la finalizarea proiectului, motivând că responsabilitatea revine autorităților/instituțiilor bugetare care implementează proiectele. Totodată, auditul a fost în imposibilitatea de a stabili care este suma mijloacelor financiare care urmează a fi restituită la BS de către donatori conform condițiilor Acordurilor de finanțare.

[132] HG nr.888 din 22.11.2023 (în vigoare din 24.11.2023) prin care a fost modificată HG nr. 377 din 25.04.2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe.
[133] Scrisoarea MF nr.12/4-7-64 din 15.05.2025.

7.13. Deficiențele sistemice în planificarea, gestionarea și executarea investițiilor capitale persistă și în anul 2024.

În conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2024[134], alocațiile destinate investițiilor capitale au fost aprobate în sumă de 1.904,2 mil. lei pentru implementarea a 64 de proiecte de investiții. Această sumă reprezintă 2,3% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și este cu 522,5 mil. lei mai mică față de alocațiile aprobate în acest scop în anul 2023. Analiza realizată de audit asupra surselor de finanțare a investițiilor capitale publice relevă că, similar anilor precedenți, cea mai mare parte a finanțării a fost asigurată din surse externe, însumând 1.573,9 mil. lei, sau 82,7% din totalul alocațiilor aprobate, în timp ce resursele generale au constituit 330,3 mil. lei (17,3%), inclusiv 2,9 mil. lei – contribuția Guvernului pentru implementarea a 6 proiecte finanțate din surse externe. Deși mijloacele bugetare aprobate din resursele generale au crescut cu 11,0 mil. lei față de anul 2023, se constată că alocațiile din surse externe s-au diminuat cu 533,4 mil. lei comparativ cu aceeași perioadă. *Analiza mijloacelor bugetare aprobate/precizate/executate pentru investiții capitale pe surse de finanțare în perioada 2022-2024 se prezintă în Anexa nr.10. la prezentul Raport de audit.*

Auditul relevă că, urmare a modificărilor operate la legea bugetară anuală[135], au fost precizate alocații în sumă de 1.859,8 mil. lei pentru implementarea a 50 de proiecte investiționale, inclusiv 0,6 mil. lei repartizate MAI din fondul de rezervă al Guvernului[136] în scopul acoperiri cheltuielilor necesare pentru finalizarea unor lucrări de reconstrucție[137]. Alocațiile precizate au fost în diminuare cu 44,5 mil. lei, sau cu 2,3% față de suma aprobată inițial. Astfel, au fost excluse 25 proiecte de investiții capitale[138] în sumă de 607,2 mil. lei, ceea ce reprezintă 31,9% din totalul mijloacelor financiare aprobate[139]. Acest fapt indică existența unor deficiențe majore în procesul de planificare a cheltuielilor privind investițiile capitale. Conform explicațiilor MF, cauzele excluderii acestora din legea bugetară anuală au fost: *i)* ratificarea întârziată a acordurilor de împrumut/grant sau a amendamentelor la acestea, *ii)* neîndeplinirea în termenul preconizat a precondițiilor de intrare în vigoare a acordurilor de finanțare externă, *iii)* tergiversarea realizării documentației tehnice de proiect necesare pentru inițierea procedurii de achiziție, *iv)* problematicile la desfășurarea procedurilor de achiziții publice, precum lipsa ofertelor de preț sau oferte necorespunzătoare, și *v)* amânarea procedurilor de achiziții publice. Totodată, au fost incluse

[134] Anexa nr. 6 din Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023.
[135] Legea nr. 205 din 25.07.2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 și a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar; Legea nr.279 din 05.12.2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023.
[136] HG nr. 379 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare Ministerului Afacerilor Interne.
[137] Proiectul de investiții capitale „Reconstrucția sediului Inspectoratului de poliție Dubăsari, s. Ustia".
[138] Reconstrucția clădirii administrative, str. Vlaicu Pârcălab, nr.45, mun. Chișinău – 0,5 mil. lei; Construcția sistemului de comunicații al Poliției de Frontieră (TETRA) pe segmentul moldo-ucrainean al frontierei – 1,0 mil. lei; Elaborarea Sistemului informațional de gestionare a proceselor interne în cadrul instituțiilor de infrastructură a calității – 2,0 mil. lei; Extinderea la nivel local a Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP) – 1,5 mil. lei; Reconstrucția drumului M5 frontiera cu Ucraina - Criva - Bălți - Chișinău - Tiraspol - frontiera cu Ucraina – 150,0 mil. lei; Reconstrucția drumului M2 drumul de centură al mun. Chișinău (sector nr.2) – 50,0 mil. lei; Reconstrucția drumului M1 Frontiera cu România Leușeni - Chișinău - Dubăsari - frontiera cu Ucraina – 50,0 mil. lei; Proiectul-pilot de îmbunătățire a sanitației în gospodăriile casnice – 0,3 mil. lei; Construcția stației de epurare si a infrastructurii de canalizare în mun. Comrat – 20,0 mil. lei; Construcția Centrului tehnico-didactic în mecanizare agricolă al Colegiului Tehnic Agricol din Soroca – 2,4 mil. lei; Restaurarea caselor tradiționale țărănești din cadrul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi, s. Butuceni și s. Morovaia, r-nul Orhei – 0,5 mil. lei; Reconstrucția sectorului marfar al Postului Vamal Leușeni, r-nul Hâncești – 1,0 mil. lei; Reconstrucția Penitenciarului nr.5, mun. Cahul – 1,0 mil. lei; Construcția clădirilor Penitenciarului nr.13 (izolator de urmărire penală), str. Uzinelor nr.251, mun. Chișinău – 10,0 mil. lei; Dezvoltarea Sistemului informațional e-Inspecții – 3,0 mil. lei; Actualizarea Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP) – 3,5 mil. lei; Elaborarea platformei electronice de identificare la distanță a beneficiarului (e-KYC) – 4,8 mil. lei; Construcția drumului de acces spre Postul vamal Ungheni – 5,0 mil. lei; Reconstrucția drumului de acces spre Postul vamal Leușeni, r-nul Hâncești – 5,0 mil. lei; Construcția drumului de ocolire a or. Cimișlia, M3 Chișinău - Comrat - Giurgiulești - frontiera cu România – 80,0 mil. lei; Reconstrucția drumului R34 Hâncești - Leova - Cantemir - Cahul - Giurgiulești; Proiectul Conectivitate rurală Moldova – 80,0 mil. lei; Proiectul „Construcția locuințelor sociale III" – 10,0 mil. lei; Construcția depozitelor regionale pentru deșeuri menajere solide – 4,7 mil. lei; Proiectul „Construcția spitalului regional din mun. Bălți" – 51,0 mil. lei.
[139] Din acestea, 603,7 mil. lei, sau 99,4% urmau a fi acoperite din contul proiectelor finanțate din surse externe.

spre finanțare alte 10 proiecte de investiții capitale în sumă de 260,8 mil. lei, dintre care: 253,6 mil. lei, sau 97,2%, alocate din contul proiectelor finanțate din surse externe și 7,3 mil. lei, sau 2,8% – din resursele generale în calitate de contribuție a Guvernului pentru implementarea investițiilor capitale finanțate din surse externe. *Sinteza cheltuielilor executate privind investițiile capitale pe autorități bugetare în anul 2024 se prezintă în Anexa nr.11 la prezentul Raport de audit.*

Cheltuielile executate pentru investițiile capitale în anul 2024 au constituit 1.601,6 mil. lei, sau 86,1% din totalul alocațiilor precizate și, respectiv, 84,1% din totalul alocațiilor aprobate inițial. Din proiectele finanțate din surse externe au fost executate cheltuieli în sumă de 1.300,3 mil. lei, iar din resursele generale – 301,3 mil. lei, nivelul de executare fiind de 84,8% și, respectiv, de 92,4% din volumul alocațiilor precizate. Prezentarea grafică privind executarea comparativă a cheltuielilor pentru investițiile capitale publice finanțate din bugetul de stat pentru perioada 2022-2024 se prezintă în *Diagrama nr. 2.*

Diagrama nr. 2

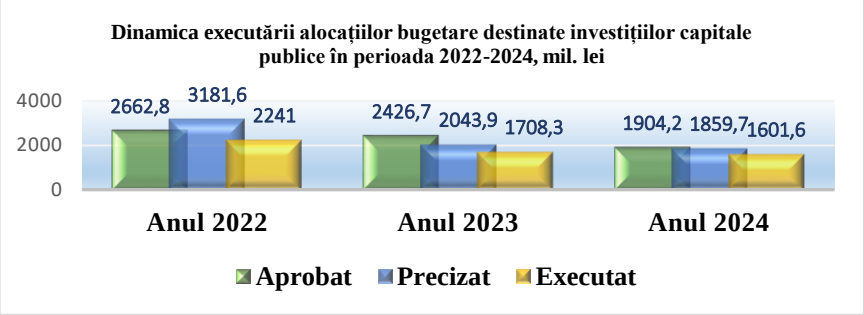

Sursă: *Date generalizate de echipa de audit în baza Rapoartelor Ministerului Finanțelor privind executarea bugetului de stat pe anii 2022, 2023 și 2024.*

În urma analizei nivelului de executare a cheltuielilor bugetare comparativ cu alocațiile precizate, auditul constată că, din 50 de proiecte, 29 au înregistrat un nivel de executare între 90% și 100%, 7 proiecte – între 50% și 90%, 9 proiecte – între 0,1% și 50%, iar pentru 5 proiecte nu s-au efectuat cheltuieli. În aspectul nivelului de executare a cheltuielilor pe APC, auditul relevă că cel mai scăzut nivel de executare se înregistrează de către MS (24,4%), urmat de MDED (53,0%) și MEC (57,6%). *Analiza nivelului de executare a investițiilor capitale pe proiecte în anul 2024 se prezintă în Anexa nr.12 la prezentul Raport de audit.*

În aspectul clasificației programelor, se relevă că cea mai mare pondere în totalul cheltuielilor executate la investițiile capitale s-a înregistrat pentru programul „Dezvoltarea drumurilor", constituind 74,0%, urmat de programul „Servicii de suport în domeniul apărării naționale" – 15,7%, programul „Aprovizionarea cu apă și canalizare" – 4,4%, și programul „Dezvoltarea durabilă a sectoarelor fitotehnie și horticultură" – 1,9% etc. *Analiza investițiilor capitale executate în anul 2024 în aspectul clasificației programelor și a nivelului de executare a acestora se prezintă în Anexa nr.13 la prezentul Raport de audit.*

Totodată, în urma analizei datelor generate din sistemul informațional „Trez2"[140], auditul a constatat executarea unor cheltuieli în afara sistemului trezorerial, în sumă de 939,1 mil. lei, aferente implementării proiectelor de investiții capitale. Aceste cheltuieli au fost finanțate din surse externe și au fost efectuate sub forma plăților directe de către finanțatori către beneficiarii

[140] Sinteza rapoartelor privind executarea bugetului în afara sistemului trezorerial la situația din 31.12.2024 (Forma FE-017).

proiectelor, conform prevederilor acordurilor de finanțare, după cum urmează: *i)* 866,7 mil. lei (BERD) – Proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor (MIDR/ASD); *ii)* 63,7 mil. lei (KfW) – Proiectul „Îmbunătățire a infrastructurii de apă în Moldova Centrală" (MIDR/ADRC); *iii)* 8,7 mil. lei (BM, GEF) – Proiectul „Agricultura competitivă" (MAIA/UCIMPDA).

Auditul menționează că, conform pct. 32 subpct. 6 al Regulamentului privind proiectele de investiții capitale publice, APC sunt responsabile de întocmirea și prezentarea (anual până la 1 martie) către Ministerul Finanțelor a rapoartelor anuale de monitorizare a implementării proiectelor, precum și de plasare a acestora pe paginile WEB oficiale ale APC. Deși rapoartele au fost prezentate către MF în termen, doar 9 instituții din cele 15 care au beneficiat de alocații pentru investiții capitale din bugetul de stat în anul 2024 au plasat rapoartele pe paginile WEB. Nepublicarea rapoartelor menționate reduce transparența procesului de implementare a proiectelor de investiții capitale, limitează accesul publicului și al altor părți interesate la informații relevante privind utilizarea fondurilor publice și contravine cerințelor de raportare stabilite de cadrul normativ.

Totodată, conform prevederilor normative[141], selectarea și includerea proiectelor de investiții capitale în CBTM și în legea bugetului de stat urmează a fi efectuate în urma propunerilor Comitetului interministerial pentru planificarea strategică. Examinarea și confirmarea eligibilității proiectelor noi de investiții capitale se asigură de către Grupul de lucru pentru investiții publice[142] (în continuare – GL IP), a cărui componență se aprobă prin ordinul ministrului finanțelor[143]. Prin urmare, deși normele menționate supra au intrat în vigoare din 29.10.2022, GL IP a fost instituit abia la data de 27.09.2023[144], iar prima ședință a acestuia a avut loc la 21.06.2024, sau după 9 luni de la instituire. Potrivit explicațiilor responsabililor MF, *„deoarece Instrucțiunea privind evaluarea proiectelor noi de investiții capitale publice a fost aprobată la finele anului 2023, dezvoltarea SI „Registrul Proiectelor de Investiții Capitale" a fost finalizată în ianuarie 2024 și instruirile persoanelor responsabile de domeniul investițiilor capitale din cadrul instituțiilor bugetare au fost desfășurate în februarie-aprilie 2024, prevederile HG nr.684/2022 au fost aplicate începând cu etapa de modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2024"*.

Auditul evidențiază că, în legea bugetară anuală au fost incluse 15 proiecte noi lansate în anul 2024, dintre care 12 proiecte în sumă de 506,8 mil. lei – la aprobarea inițială a bugetului, și 3 proiecte în sumă de 5,4 mil. lei – la etapa de modificare a Legii bugetului de stat. Astfel, se denotă că, contrar prevederilor cadrului legal, includerea a 12 proiecte noi în proiectul legii bugetare anuale pentru anul 2024 a avut loc la decizia Ministerului Finanțelor în baza propunerilor de finanțare ale APC. Subsecvent, auditul subliniază că, din 12 proiecte sus-menționate, pentru 1 proiect au fost executate cheltuieli în sumă de 0,1 mii lei din alocațiile precizate de 1,0 mil. lei, alte 11 proiecte fiind excluse pe parcursul anului bugetar.

În contextul celor expuse se constată deficiențe sistemice în procesul de gestionare a investițiilor capitale, generate de excluderea/modificarea unui număr semnificativ de proiecte, nivelul redus de executare a cheltuielilor în unele instituții, precum și nerespectarea cerințelor normative privind includerea și raportarea proiectelor. Aceste deficiențe pot afecta eficiența utilizării resurselor

[141] Pct. 30 din Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin HG nr. 684 din 29.09.2022.
[142] Pct. 13 din Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin HG nr. 684 din 29.09.2022.
[143] Pct. 10 din Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin HG nr. 684 din 29.09.2022.
[144] Ordinul MF nr.87 din 27.09.2023 „Cu privire la crearea Grupului de lucru al Ministerului Finanțelor pentru investiții capitale publice".

financiare publice prin neatingerea obiectivelor de dezvoltare planificate și reducerea transparenței în gestionarea investițiilor finanțate din bugetul de stat.

7.14. Și în anul 2024 persistă incertitudini în procesul de planificare, executare și raportare a subvențiilor și granturilor acordate.

În conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2024, au fost aprobate resurse financiare pentru subvenții în sumă de 4.030,6 mil.lei și pentru granturi – în sumă de 1.903,5 mil. lei. Cheltuielile privind subvențiile și granturile aprobate reprezintă 7,2% din totalul cheltuielilor BS.
Ca urmare a modificărilor operate la legea bugetară anuală, subvențiile au fost precizate în sumă de 4.570,8 mil.lei, mai mult cu 540,2 mil.lei față de mijloacele financiare aprobate inițial, iar pentru granturi au fost precizate 1.929,2 mil. lei, sau cu 25,7 mil. lei mai mult.

Auditul reiterează că și pentru anul 2024 a rămas ambiguu modul de finanțare, executare și raportare a acestor cheltuieli, în condițiile lipsei unei reglementări/înțelegeri clare a definițiilor și scopului subvențiilor și a granturilor acordate. APC au întâmpinat în continuare dificultăți în planificarea resurselor financiare repartizate între grupele de conturi „Granturi" și „Subvenții", iar mecanismele de control intern din cadrul MF nu au asigurat pe deplin clasificarea conformă a acestora. Prin urmare, se relevă că, și pentru anul 2024, o parte a resurselor financiare din Fondul rutier și din Fondul de Dezvoltare Regională și Locală au fost planificate, executate și raportate la grupa de conturi „Subvenții"[145], deși nu fac parte din această categorie, în timp ce mijloacele financiare destinate asigurării furnizării multiplexului de televiziune/radiodifuziune digitală au fost atribuite la grupa de conturi „Granturi acordate", deși se încadrează în grupa de conturi „Subvenții".

De menționat că, urmare a implementării recomandărilor anterioare ale Curții de Conturi, în anul 2024[146] a fost modificată Anexa nr.1 la Cerințele de întocmire a Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, care conține informații cu privire la soldurile anului de gestiune din conturile beneficiarilor de granturi și subvenții. Totodată, prin *Circulara privind elaborarea și prezentarea de către autoritățile bugetare a propunerilor de buget pentru anul 2025 și estimărilor pentru anii 2026-2027*, s-a solicitat prezentarea cheltuielilor estimate la codurile 25 „Subvenții" și 263 „Granturi acordate beneficiarilor în interiorul țării", separat pe instituții publice subordonate, cu repartizarea pe categorii economice corespunzător clasificației bugetare și cu indicarea soldurilor la începutul perioadei și la sfârșitul perioadei pentru anul 2023 – executat, 2024 – aprobat, și 2025-2027 – estimat, fiind însoțite de calcule justificative. Astfel, prin Ordinul MF nr.44 din 08.04.2024[147] a fost modificat/completat Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015[148] cu referire la descrierea subclasei „Subvenții" (pct.3.2.36.). Acest fapt va contribui la calitatea informațiilor raportate aferente grupelor de conturi menționate.

- Executarea subvențiilor a fost realizată în proporție de 99,9% (4.561,6 mil.lei), ponderea cea mai semnificativă o dețin „subvențiile acordate întreprinderilor de stat și municipale

[145] Pe parcursul anului 2024, MIDR a reclasificat resursele financiare alocate din Fondul de Dezvoltare Regională și Locală, iar mijloacele financiare din Fondul rutier au fost reclasificate începând cu anul 2025.
[146] Ordinul MF nr.122 din 16.10.2024 privind modificarea și completarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016.
[147] Ordinul MF nr.44 din 08.04.2024 cu privire la modificarea și completarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.
[148] Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar.

nefinanciare”[149] – 2.045,6 mil.lei (sau 44,8%) și ,,subvențiile acordate întreprinderilor private nefinanciare”[150] – 1.768,5 mil.lei (sau 38,8%). *Analiza generală privind executarea subvențiilor conform clasificației economice, acordate în anul 2024, se prezintă în Anexa nr.14 la prezentul Raport de audit.*

În aspectul instituțiilor/ întreprinderilor de stat, societăților pe acțiuni cu cota statului, beneficiare, cele mai semnificative sume ale subvențiilor acordate din bugetul de stat se evidențiază pentru Î.S. ,,Administrația de Stat a Drumurilor” – 2.015,9 mil.lei (Fondul rutier), IPNA ,,Compania „Teleradio-Moldova”” – 185,8 mil.lei, Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare (CREPOR) – 70,0 mil.lei, Teatrul Național de Operă și Balet ,,Maria Bieșu” – 52,9 mil.lei, I.P.O.C.M.A. „Moldova-Concert” – 41,6 mil.lei, Filarmonica Națională ,,Serghei Lunchevici” – 31,5 mil.lei, IP Teatrul Național „Mihai Eminescu” – 25,7 mil.lei etc. *Sinteza subvențiilor acordate și executate din bugetul de stat în anul 2024 și soldurilor de mijloace bănești acumulate la beneficiarii de subvenții se prezintă în Anexa nr.15 la prezentul Raport de audit.*

- Executarea granturilor a fost realizată în proporție de 89,3% din volumul de alocații precizate (1.722,4 mil.lei), din care ponderea cea mai mare o dețin granturile acordate instituțiilor publice la autogestiune: *(i)* curente – 749,6 mil.lei, și capitale – 694,1 mil.lei. *Analiza generală privind executarea granturilor conform clasificației economice, acordate în anul 2024, se prezintă în Anexa nr.16 la prezentul Raport de audit.*

În aspectul instituțiilor beneficiare de granturi acordate din bugetul de stat în anul 2024, se menționează: Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului – 285,3 mil.lei, I.P. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică – 75,6 mil.lei, Oficiul Național al Viei și Vinului – 44,0 mil.lei, I.P. Agenția de Guvernare Electronică – 20,8 mil.lei, IP Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112 – 55,6 mil.lei, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă – 52,5 mil.lei, I.P. Centrul Republican de Diagnostică Veterinară – 25,9 mil.lei, I.P. Agenția de Investiții – 18,1 mil.lei, I.P. Palatul Republicii – 6,4 mil.lei, I.P. Pensiunea din Holercani – 2,5 mil.lei etc. *Sinteza granturilor acordate și executate din bugetul de stat în anul 2024 și soldurilor de mijloace bănești acumulate la beneficiarii de granturi se prezintă în Anexa nr.17 la prezentul Raport de audit.*

Drept urmare a evaluărilor de audit efectuate, s-a constatat:

- contrar prevederilor Circularei MF nr.06/1-17/35 din 14.07.2023[151], Formularul nr.5, ,,Informația privind cheltuielile din contul subvențiilor/granturilor conform Clasificației bugetare pe APC”, nu a fost însoțită de calculele justificative aferente, inclusiv pentru cheltuielile de personal. Astfel, la elaborarea și prezentarea propunerilor de buget pentru anul 2024, nu au fost respectate cerințele specificate la art.51 alin.(5) și art.52 alin.(3) din Legea nr.181 din 25.07.2014[152], precum și pct.14 din Circulara MF menționată. Totodată, auditul relevă că MF nu deține propunerile de buget ale Ministerului Energiei și ale Agenției Medicamentului și

[149] Grupa de conturi 251100 ,,Subvențiile acordate întreprinderilor de stat și municipale nefinanciare”.
[150] Grupa de conturi 252100 ,,Subvențiile acordate întreprinderilor private nefinanciare”.
[151] Pct.14 din Circulara MF nr.06/1-17/35 din 14.07.2023 referitor la elaborarea și prezentarea propunerilor de buget pentru anul 2024 și estimărilor pentru anii 2025-2026.
[152] Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.

Dispozitivelor Medicale[153] pentru anul 2024[154] și estimările pentru anii 2025-2026 la codul 26 „Granturi acordate", în condițiile în care în bugetul de stat au fost aprobate alocații în sumă de 332,4 mil.lei, dintre care: ME – 327,4 mil.lei, și AMDM – 5,0 mil. lei. Prin urmare, auditul denotă unele lacune în procesul de planificare/justificare a cheltuielilor care au fost incluse în legea bugetului de stat. Adițional, potrivit explicațiilor MF, procesele-verbale ale consultărilor publice cu APC privind deciziile adoptate nu au fost întocmite.

Ca urmare a verificărilor efectuate, auditul public extern a constatat că, la finele anului 2024, nevalorificarea de către unii beneficiari a mijloacelor pentru subvențiile și granturile acordate a constituit circa 567,8 mil.lei[155]. Astfel, autoritățile cu cea mai mare pondere a mijloacelor financiare nevalorificate sunt: MEC – 298,5 mil.lei, MIDR – 209,3 mil.lei, IPNA Compania „Teleradio-Moldova" – 34,1 mil.lei, ME – 7,8 mil.lei, MC – 9,4 mil.lei, MS – 5,8 mil.lei etc.

Totodată, auditul atestă divergențe între soldul mijloacelor bănești la începutul anului (01.01.2024) și soldul final raportat în anul precedent (31.12.2023) pentru subvenții/granturi, conform Anexei nr.1[156] prezentate de către autoritățile bugetare, în sumă de 23,9 mil.lei, dintre care: subvenții MMPS – 0,3 mil.lei, granturi MC – 21,6 mil.lei, și ME – 2,0 mil.lei. Potrivit explicațiilor din raportul narativ al MMPS, soldul mijloacelor bănești raportat eronat la sfârșitul anului 2023 a constituit 0,3 mil.lei, care de fapt reprezenta datoriile față de subvenționari (agenți economici) la finele anului 2023. Totodată, MC și ME au admis erori din cauza interpretării prevederilor cadrului normativ, ceea ce a generat raportarea neconformă a soldurilor respective[157].
În contextul celor expuse, deși cadrul normativ aferent subvențiilor și granturilor permanent se ajustează de către MF, se relevă necesitatea dezvoltării și a unor mecanisme de control care vor asigura conformitatea planificării, executării și raportării acestora de către APC.

7.15. În anul 2024, cheltuielile de personal au fost executate în volum de 99,6% din suma precizată în acest scop.

În conformitate cu prevederile Legii BS pentru anul 2024, au fost aprobate limitele cheltuielilor de personal pentru 47 de APC, în sumă totală de 12.872,2 mil. lei, dintre care 1.855,0 mil. lei la contul 0799 „Acțiuni generale". Cheltuielile de personal reprezintă circa 15,7% din cheltuielile totale ale bugetului de stat.
Conform cadrului regulamentar[158], estimarea cheltuielilor de personal se efectuează având la bază*: i)* analiza tendințelor recente privind cheltuielile de personal, inclusiv în raport cu PIB, cheltuielile totale și cele recurente ale bugetului; *ii)* analiza privind efectivul de personal și recomandările privind raționalizarea și optimizarea numărului de angajați în sectorul bugetar; *iii)* obiectivele politicii în domeniul remunerării și angajărilor în sectorul bugetar pe termen mediu.

Auditul menționează că, potrivit Circularei bugetare 2024-2026, estimarea limitelor de cheltuieli de către Ministerul Finanțelor s-a bazat pe menținerea moratoriului asupra funcțiilor vacante (până

[153] Scrisoarea MF nr.12/4-7-35 din 19.03.2025, răspuns la solicitarea echipei de audit nr.24 din 28.02.2025 *„pct.3. Totodată, informăm că, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu a avut temei normativ de prezentare a Formularului nr.5, deoarece HG nr.1036/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile de licențiere a activității farmaceutice subvenționate de stat în localitățile rurale, a intrat în vigoare din 11.01.2024".*
[154] Formularul nr.5 „Informație privind cheltuielile din contul subvențiilor/granturilor conform Clasificației bugetare, conform Circularei MF nr.06/1-17/35 din 14.07.2023 „Referitor la elaborarea și prezentarea propunerilor de buget pentru anul 2024 și estimărilor pentru anii 2025-2026"".
[155] Conform Rapoartelor narative ale APC, soldul nevalorificat de mijloace bănești la 31.12.2024: subvenții – 244,5 mil.lei, granturi – 323,2 mil.lei.
[156] Anexa nr.1 la Cerințe la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare „Informație cu privire la executarea granturilor acordate din buget".
[157] Conform Rapoartelor narative ale MC și ME privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare pentru anul 2024.
[158] Pct.4.5.3. din Ordinul MF nr. 124 din 21.12.2023 „Cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului".

la 31.12.2024), numărul de personal efectiv încadrat, volumul cheltuielilor de personal aprobat în anul 2023, precum și costurile aferente măsurilor noi propuse.

Ulterior, limitele de alocații au fost precizate pentru 49 de APC în sumă totală de 11.901,5 mil. lei, iar la poziția 0799 „Acțiuni generale" – în sumă de 40,0 mil. lei, acestea fiind micșorate cu 970,7 mil. lei. Prin urmare, auditul relevă că pentru 12 APC au fost diminuate alocațiile inițial aprobate cu 1.927,6 mil. lei, dintre care 1.850,5 mil. lei din contul 0799 „Acțiuni generale", și au fost majorate alocațiile altor 36 APC cu 955,9 mil. lei.

Cauzele care au stat la baza suplimentării alocațiilor bugetului de stat pentru cheltuielile de personal pentru unele APC au fost condiționate de următoarele măsuri noi de politici salariale aprobate pentru anul 2024, după cum urmează: *i)* majorarea valorii de referință pentru implementarea măsurilor de politici salariale (pentru calcularea salariilor în sectorul bugetar) începând cu 01.01.2024[159]; *ii)* majorarea limitelor unităților de personal ale unor autorități ca rezultat al reorganizărilor structurale; *iii)* asigurarea achitării zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către salariați; *iv)* asigurarea acordării sporului pentru realizarea sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat personalului direct implicat în realizarea sarcinilor din cadrul autorităților bugetare; *v)* acoperirea insuficienței de resurse pentru cheltuielile de personal și plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat; *vi)* asigurarea cu alocații suplimentare pentru achitarea salariilor în anul curent în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal, care se finanțează în bază de cost standard per elev, în baza Hotărârii Guvernului nr. 868/2014[160] și *vii)* acoperirea parțială a cheltuielilor de personal pentru luna decembrie 2023 ale personalului din sistemul de asistență socială, ca urmare a implementării reformei în sistemul de asistență socială „Restart" etc. Astfel, cheltuielile de personal au fost executate în sumă de 11.852,2 mil. lei, sau în proporție de 99,6% față de suma precizată în acest sens. Astfel, cheltuielile de personal executate reprezintă 14,8% din totalul cheltuielilor și activelor nefinanciare din anul 2024, fiind în creștere cu 2.230,9 mil. lei, sau cu 23,2%, comparativ cu anul 2023. Totodată, cheltuielile efective la finele anului au constitut 12.105,6 mil. lei.

Verificările auditului au stabilit că, la finele anului 2024, a fost înregistrat un sold de alocații nevalorificate la cheltuielile de personal în sumă totală de 48,2 mil. lei, ceea ce reprezintă 0,4% din suma precizată[161]. Potrivit explicațiilor MF[162], cauzele principale de nevalorificare a alocațiilor pentru remunerarea muncii sunt rata generală joasă de încadrare a personalului în cadrul autorităților publice și fluctuația angajaților.

Ca și în anii precedenți, autoritățile publice/instituțiile bugetare au înregistrat creanțe la cheltuielile de personal în sumă totală de 6,7 mil. lei. Din contul economiei mijloacelor fondului de retribuire a muncii, au fost achitate în avans plăți salariale și contribuții. Astfel, cele mai semnificative creanțe au fost înregistrate de către: SIS – 3,6 mil. lei, MAI – 1,5 mil. lei, și MMPS –1,3 mil.lei etc.

[159] Stabilirea valorii de referință de bază pentru angajații din sectorul bugetar conform anexelor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.
[160] HG nr. 868 din 08.10.2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea.
[161] Cele mai semnificative solduri de alocații au înregistrat: MMPS – 7,1 mil.lei, MIDR – 5,4 mil.lei, SIS – 5,3 mil.lei, MS – 4,3 mil. lei, MAIA – 4,3 mil.lei, MF – 2,7 mil.lei, MEC – 2,6 mil.lei, MAI – 1,9 mil.lei, CS – 1,3 mil.lei, MDED – 1,3 mil.lei, BNS – 1,0 mil.lei, CSP – 0,8 mil.lei, CC – 0,7 mil.lei, PG – 0,5 mil.lei, CSM – 0,4 mil.lei etc.
[162] Scrisoarea MF nr.12/4-7-39 din 27.03.2025, răspuns la Solicitarea echipei de audit nr.28 din 13.03.2025.

Potrivit HG nr.853 din 18.12.2024[163], au fost repartizate alocații în sumă de 35,5 mil.lei pentru achitarea sporului aferent realizării sarcinilor prioritare în contextul implementării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană. Numărul maxim de personal antrenat a constituit 1.067 de angajați, dintre care: de nivel de conducere – 613 persoane, și de nivel de execuție – 454 de persoane. Totodată, menționăm necesitatea dezvoltării cadrului normativ cu criterii clare de acordare/achitare a sporului UE în raport cu timpul efectiv lucrat și/sau cu sarcinile realizate de către personalul nemijlocit implicat.

Cheltuielile de personal reprezintă una dintre principalele componente ale bugetului, având un impact considerabil asupra echilibrului general al finanțelor publice. În contextul resurselor bugetare limitate, volumul cheltuielilor de personal determină și pot influența în mod direct structura altor domenii de cheltuieli, motiv pentru care se impune un control strict și constant asupra modului de planificare și executare a acestora.

7.16. Cheltuielile aferente titlurilor executorii înregistrează o ușoară diminuare.

Prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024[164], pentru executarea cheltuielilor privind plățile aferente documentelor executorii au fost aprobate 44,4 mil. lei. Ulterior, ca urmare a modificărilor operate pe parcursul anului, volumul alocațiilor precizate a fost micșorat până la 38,2 mil. lei, fiind executate 23,5 mil. lei, ceea ce constituie 61,5% comparativ cu indicatorul precizat. *Analiza auditului privind evoluția plăților aferente documentelor executorii în perioada 2022-2024 se prezintă în Diagrama nr.3.*

Diagrama nr.3

Evoluția plăților aferente documentelor executorii în perioada 2022-2024

(mil.lei)

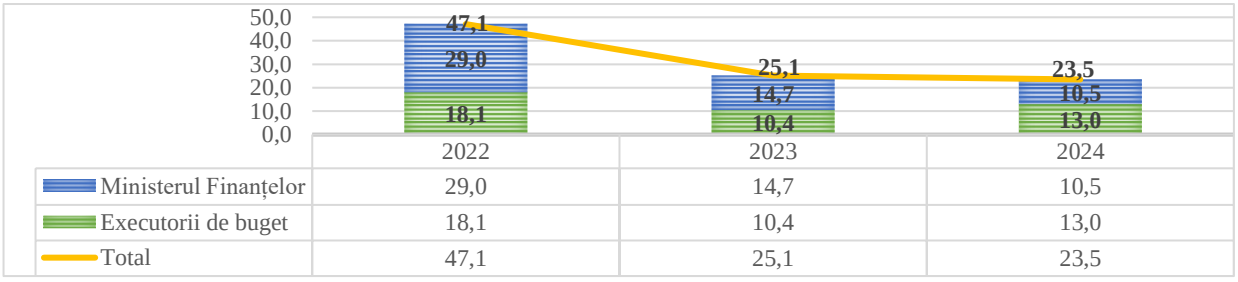

	2022	2023	2024
Ministerul Finanțelor	29,0	14,7	10,5
Executorii de buget	18,1	10,4	13,0
Total	47,1	25,1	23,5

Sursă: *Rapoartele privind executarea bugetului de stat pentru anii 2022, 2023 și 2024.*

Astfel, conform datelor prezentate, se constată o ușoară diminuare a cheltuielilor privind plățile aferente documentelor executorii față de anul precedent cu 1,6 mil.lei, și, respectiv, față de anul 2022, cu 23,6 mil. lei. În anul 2024, din totalul cheltuielilor executate în sumă de 23,5 mil. lei, 10,5 mil. lei (44,7%) au fost achitate direct de către MF, iar 13,0 mil.lei (55,3%) – de către executorii de buget. Totodată, din suma totală a plăților aferente documentelor executorii, 18,4 mil. lei (78,3%) constituie plățile pentru titlurile executorii emise de instanțele judecătorești din RM și 5,1 mil. lei (21,7%) constituie plățile aferente documentelor executorii în baza hotărârilor și deciziilor CEDO.

[163] HG nr.853 din 18.12.2024 privind repartizarea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023.
[164] Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418 din 22.12.2023.

7.17. Partidele politice dețin solduri provenite din mijloace bugetare.

Potrivit art.2 lit. h) din Legea bugetului de stat pe anul 2024[165] și Hotărârii Guvernului nr.2170 din 26.01.2024[166], Comisiei Electorale Centrale i-au fost alocate mijloace financiare pentru finanțarea partidelor politice, în sumă de 54,0 mil. lei. Resursele alocate au fost distribuite partidelor politice conform performanțelor obținute la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023.

Prin urmare, cheltuielile bugetului de stat privind finanțarea partidelor politice în anul 2024 au fost executate în proporție de 96,1%, sau în sumă de 51,8 mil. lei pentru 29 de partide politice.

Auditul constată o creștere a alocațiilor aprobate în anul 2024 pentru finanțarea partidelor politice cu 4 mil. lei față de anul 2023 (50,0 mil.lei), iar a cheltuielilor executate – cu 5,6 mil. lei față de nivelul de executare în anul 2023 (46,2 mil. lei). În baza informațiilor prezentate de către CEC, auditul constată că la 31.12.2024 soldurile mijloacelor bugetare în conturile partidelor politice au constituit circa 4,9[167] mil. lei, sau cu 2,8 mil. lei mai puțin față de anul precedent.

7.18. Ca și în anii precedenți, la instituțiile de învățământ la autogestiune se înregistrează solduri semnificative provenite din mijloace bugetare.

Pentru finanțarea instituțiilor de învățământ la autogestiune, prin comanda de stat pentru pregătirea cadrelor au fost aprobate alocații în sumă totală de 2.092, 3 mil.lei, fiind precizate 2.304,7 mil.lei, sau cu 212,4 mil.lei mai mult față de volumul aprobat inițial, și au fost executate cheltuieli în sumă de 2.300,0 mil.lei, sau la nivel de 99,8% față de planul precizat. Cheltuielile executate au fost destinate pentru finanțarea a 88 de instituții de învățământ la autogestiune[168], dintre care: 11 instituții de învățământ superior – 1.101,2 mil.lei, 38 de școli profesionale – 506,2 mil.lei, 27 de colegii – 381,4 mil.lei, 11 centre de excelență – 302,4 mil.lei, și o instituție de formare a cadrelor didactice[169] – 8,8 mil.lei. Auditul relevă că, pe parcursul anului 2024, 9 instituții de învățământ, dintre care o instituție de învățământ superior și 8 instituții de învățământ profesional tehnic, au fost reorganizate prin fuziune, fiind absorbite de alte 10 instituții de învățământ de nivel similar[170].

Ca urmare a verificărilor efectuate privind soldurile de mijloace financiare ale instituțiilor de învățământ la autogestiune, se constată că, la situația din 31.12.2024, acestea au însumat 386,9 mil. lei, cu 39,6 mil. lei mai puțin decât la 01.01.2024 (426,5 mil. lei). Cele mai semnificate solduri în CUT au fost înregistrate în conturile instituțiilor de învățământ, după cum urmează: Universitatea de Stat din Moldova – 71,0 mil. lei, Centrul de Excelență în Energetică și Electronică – 19,7 mil. lei, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” – 7,6 mil. lei, Școala profesională din or. Orhei – 4,3 mil. lei, Colegiul Agroindustrial din Ungheni – 3,4 mil. lei.

---

[165] Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418 din 22.12.2023.

[166] HG nr.2170 din 26.01.2024 cu privire la stabilirea cuantumului lunar al alocațiilor de la bugetul de stat destinate partidelor politice pentru anul 2024.

[167] Scrisoarea CEC nr. CEC-8/7707 din 16.05.2025, răspuns la solicitarea echipei de audit nr.55 din 15.05.2025.

[168] Ponderea cea mai semnificativă a cheltuielilor pentru comanda de stat o dețin instituțiile din subordinea MEC – 82,3% (2.300,0 mil.lei), MS – 14,9% (341,9 mil.lei), și MC – 2,8% (64,9 mil.lei). În aspectul instituțiilor de învățământ la autogestiune care au beneficiat de alocații din bugetul de stat prin comanda de stat, se evidențiază: UTM – 281,1 mil.lei, USMF „Nicolae Testemițanu” – 236,9 mil.lei, USM – 197,6 mil.lei, UPS „Ion Creangă” – 102,8 mil.lei, ASEM – 73,1 mil.lei etc. Totodată, în anul 2024 pentru plata burselor elevilor și studenților autohtoni și de peste hotarele republicii, încadrați în instituțiile de învățământ la autogestiune, au fost executate cheltuieli în sumă de 377,7 mil.lei, inclusiv: MEC – 295,8 mil.lei, MS – 67,5 mil.lei, MC – 5,6 mil.lei, INJ – 8,6 mil.lei, MAI și MA – 0,2 mil.lei cumulativ.

[169] IP Institutul Național pentru Educație și Leadership.

[170] HG nr.366 din 29.05.2024 cu privire la reorganizarea unor instituții de învățământ profesional tehnic și modificarea unor hotărâri ale Guvernului; HG nr.1080 din 27.12.2023 cu privire la reorganizarea IP USM prin fuziunea (absorbția) IP USEFS.

Totodată, deși soldul cumulativ al instituțiilor de învățământ la finele perioadei de gestiune a înregistrat o diminuare de 9,3% față de începutul perioadei, soldurile unor instituții s-au majorat considerabil, în unele cazuri de zeci de ori, dintre care: Colegiul Tehnic Agricol din Soroca – 957,1 mii lei față de 29,7 mii lei la începutul anului; Școala profesională nr. 11 din mun. Chișinău – 388,5 mii lei față de 16,3 mii lei; Școala profesională din or. Comrat – 1.352,0 mii lei față de 73,0 mii lei.

7.19. Execuția bugetului de stat s-a încheiat cu un deficit bugetar în sumă de 13.089,7 mil. lei, fiind în descreștere cu 3.033,9 mil. lei față de anul precedent.

Potrivit datelor prezentate în Raportul privind executarea indicatorilor generali și surselor de finanțare ale bugetului de stat[171] pentru anul 2024, execuția bugetară la data de 31 decembrie 2024 s-a încheiat cu un deficit în sumă de 13.089,7 mil. lei, ceea ce reprezintă o diminuare cu 2.014,6 mil. lei față de nivelul deficitului precizat în valoare de 15.104,3 mil. lei.
Evoluția deficitului bugetului de stat pe anii 2023-2024 și ponderea acestuia în PIB, se prezintă în Tabelul nr.13.

Tabelul nr.13

Evoluția deficitului bugetului de stat pe anii 2022-2024 și ponderea acestuia în PIB

(mil. lei)

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024			Devieri (+/-)		
	Executat	Executat	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat	Executat a.2024 față de executat a.2022	Executat a.2024 față de executat a.2023
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7=6-5*	*8=6-2*	*9=6-3*
Deficitul	-9.325,50	-16.123,6	-15.590,0	-15.104,3	-13.089,7	2.014,6	-3.764,2	3.033,9
Ponderea în PIB[172], %	-3,4	-5,3	-4,6	-4,7	-4,0	0,7	-0,6	1,3

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului conform clasificației economice la situația din 31.12.2024 (Forma FE-009).*

Analiza comparativă a soldului bugetului de stat relevă menținerea unui deficit bugetar semnificativ și în anul 2024, cu o diminuare față de anul 2023, însă considerabil mai mare decât nivelul înregistrat în anul 2022. Totodată, ca pondere în PIB[173], deficitul bugetar a fost în descreștere în anul 2024 și a constituit 4,0%, ceea ce reprezintă o diminuare cu 0,7 p.p. față de indicatorul precizat și cu 1,3 p.p. față de anul 2023 (5,3%), dar cu 0,6 p.p. în creștere față de anul 2022. Prin urmare, deși deficitul bugetar înregistrat la finele anului 2024 s-a situat sub nivelul precizat, menținerea unui nivel înalt al acestuia poate avea presiune continuă asupra sustenabilității finanțelor publice. Această situație reflectă dependența persistentă de sursele externe și interne de finanțare, ceea ce, pe termen mediu și lung, poate genera riscuri asociate cu creșterea datoriei publice și diminuarea capacității statului de a-și onora obligațiile asumate.

[171] Formularul nr.1 „Raportul privind executarea indicatorilor generali și surselor de finanțare ale bugetului de stat", aprobat prin Ordinul MF nr.18 din 27.01.2020.
[172] PIB pentru anul 2022, conform datelor actualizate ale BNS: 272,6 mld. lei; PIB pentru anul 2023, conform datelor actualizate ale BNS: 300,4 mld. lei; PIB pentru anul 2024, conform datelor actualizate ale BNS: prognoza inițială 342,1 mld. lei, prognoza precizată – 320,6 mld. lei, și conform datelor preliminare – 323,8 mld. lei.
[173] Art.15 alin.(3) lit. a) din Legea nr.181/2014, care admite derogarea de la regula bugetar-fiscală: derogarea de la regulile stabilite la alin.(1) poate fi admisă doar pentru o perioadă fixă de cel mult trei ani și doar în caz de: catastrofe naturale și alte situații excepționale care pun în pericol securitatea națională.

Conform art.30 din Legea nr.181 din 25.07.2014[174], sursele de finanțare a deficitului bugetar se formează din: *(i)* operațiuni cu instrumente ale datoriei; *(ii)* operațiuni aferente vânzării și privatizării patrimoniului public; *(iii)* operațiuni cu soldurile în conturile bugetului; *(iv)* alte operațiuni cu activele financiare și cu datoriile bugetului.
Sinteza surselor de finanțare a deficitului bugetului de stat pe anul 2024 se prezintă în Tabelul nr.14.

Tabelul nr.14

Sinteza surselor de finanțare a deficitului bugetului de stat pe anii 2022-2024

(mil. lei)

Indicatori	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024			
	Executat	Executat	Aprobat	Precizat	Executat	Devieri executat față de precizat (+/-)
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7=6-5*
Sursele de finanțare, total, inclusiv:	**9.325,4**	**16.123,6**	**15.590,0**	**15.104,3**	**13.089,7**	**-2.014,6**
Active financiare	-9.461,4	1.968,4	5.723,9	-306,8	-1.162,1	-855,4
Datorii, inclusiv:	12.605,6	14.699,6	8.791,7	17.025,8	16.948,4	-77,4
Datorii interne	-325,3	6.211,0	*4.660,0*	*4.610,0*	*4.705,4*	*95,4*
Împrumuturi externe	12.930,9	8.488,6	*4.131,7*	*12.415,8*	*12.243,0*	*-172,8*
Modificarea soldului de mijloace bănești	6.181,2	-544,4	1.074,5	-1.614,8	-2.696,6	*-1.081,8*

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Rapoartelor privind executarea bugetului conform clasificației economice pentru anii 2022-2024.*

Verificările auditului asupra conformității raportării surselor de finanțare a deficitului bugetului de stat în anul 2024, au relevat următoarele:

- Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării

Potrivit prevederilor art.6 din Legea bugetului de stat pentru anul 2024, inițial au fost aprobate mijloace financiare pentru majorarea capitalului social al întreprinderilor de stat în sumă totală de 793,9 mil. lei, după cum urmează: ***(i)*** pentru majorarea capitalului social al Î.S. ,,Calea Ferată din Moldova" – în sumă de până la 728,4[175] mil. lei (echivalentul a 35,0 mil. Euro), cu 365,2 mil. lei mai mult față de anul 2023, și al ***(ii)*** SRL ,,Arena Națională" – în sumă de până la 65,5 mil. lei (echivalentul a 3,1 mil. Euro), sau cu 2,0 mil. lei mai puțin față de anul 2023. Ulterior, acestea au fost precizate în sumă de 759,9 mil. lei și executate în sumă de 323,4 mil. lei.

Auditul public extern atestă că, în anul 2024, din sursele de finanțare, MF a alocat SRL ,,Arena Națională" 65,5[176] mil. lei (100%), fiind majorat, de către APP, capitalul social al acesteia la data de 31.07.2024[177] și înregistrat corespunzător la data de 31.07.2024, încadrându-se în termenul

[174] Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014.
[175] Majorarea capitalului social al Î.S. ,,Calea Ferată din Moldova" – în sumă de până la 728 ,4 mil.lei (echivalentul a 34.985,9 mii Euro), inclusiv 523,8 mil.lei din contul împrumutului acordat de Banca Europeană de Investiții în cadrul Proiectului de achiziție a locomotivelor și de restructurare a infrastructurii feroviare, și 204,6 mil.lei – din contul împrumutului acordat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.
[176] HG nr.374 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare SRL „Arena Națională". Scrisoarea APP nr.14-04-4136 din 20.06.2024. Nota Direcției finanțe în economie din cadrul MF. Ordinul de plată nr.1 din 25.06.2024 în sumă de 65.515.600,0 lei.
[177] Decizia nr.71/14 din data de 01.07.2024 a asociatului unic al SRL „Arena Națională".

stipulat în HG[178]. De menționat că, deși conform HG nr.374 din 29.05.2024[179] APP urma să prezinte MF până la data de 1 martie 2025 „Raportul privind valorificarea mijloacelor financiare alocate SRL „Arena Națională", acesta a fost prezentat doar după solicitarea echipei de audit, fiind depășit termenul cu 5 zile.

În același context, în anul 2024, MF a finanțat 257,9 mil. lei pentru majorarea capitalului social al ÎS „Calea Ferată din Moldova"[180], acestea constituind mijloacele financiare debursate din creditul acordat de către Banca Europeană de Investiții. Totodată, auditul reiterează că, potrivit pct.2.2 din Dispoziția CSE nr.79 din 21.08.2023, prin derogare de la prevederile art.60 alin.(1) lit. a) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, au fost redistribuite alocații în sumă de 60,0 mil.lei pentru lucrările de reabilitare a terasamentului liniei de cale ferată localizat la km 74 Cahul-Giurgiulești (s. Văleni), resurse financiare care nu au fost incluse în capitalul social al Î.S. „Calea Ferată din Moldova" în anul 2023. Prin urmare, deși capitalul social al Î.S. „Calea Ferată din Moldova" urma să fie majorat cu suma totală de 317,9 mil.lei[181], auditul public extern denotă că, în evidența contabilă a APP, valoarea grupei de conturi 415 „Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării" nu a fost ajustată cu suma menționată.

- Acțiuni și alte forme de participare în capital de peste hotare

Potrivit art.6 din Legea bugetului de stat pentru anul 2024, pentru participarea RM în capitalul statutar al băncilor internaționale, au fost prevăzute mijloace financiare în sumă totală de 89,5 mil.lei, din care: *(i)* pentru majorarea capitalului autorizat deținut de Republica Moldova la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (în continuare BIRD) – în sumă de până la 41,3 mil. lei (echivalentul a 2,2 mil. dolari SUA) și *(ii)* la Corporația Financiară Internațională (în continuare CFI) – în sumă de până la 48,2 mil. lei (echivalentul a 2,5 mil. dolari SUA).

Ulterior, în conformitate cu HG nr. 583 din 21.08.2024[182], MF a transferat mijloacele financiare în sumă totală de 83,2 mil. lei, din care: *(i)* cota de participare din anul 2024 în cadrul BIRD[183] – în sumă de 38,4 mil. lei, precum și *(ii)* în CFI[184] – în sumă de 44,8 mil. lei.
Ca urmare a verificărilor efectuate, auditul nu a identificat devieri.

- Privatizarea bunurilor proprietate publică

Printre sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat se enumeră și mijloacele financiare obținute din vânzarea proprietății publice de stat. Acestea au fost aprobate inițial în sumă totală de 2.010,0 mil.lei, fiind precizate în sumă de 1.810,0 mil.lei și executate în sumă de 1.429,0 mil.lei. Astfel, se constată neexecutarea mijloacelor financiare din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică în sumă de 381,0 mil. lei, față de alocațiile precizate.

[178] Pct.2 din HG nr.374 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare Societății cu Răspundere Limitată. „Arena Națională", *Agenția Proprietății Publice, în calitate de asociat unic a Societății cu Răspundere Limitată „Arena Națională", în termen de **30 de zile** de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va asigura operarea modificărilor în Statutul Societății cu Răspundere Limitată „Arena Națională" în vederea majorării capitalului social și prezentarea acestora Agenției Servicii Publice pentru efectuarea înregistrării de stat.*
[179] Pct.3 din HG nr.374 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare Societății cu Răspundere Limitată „Arena Națională".
[180] HG nr.308 din 24.04.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare în vederea majorării capitalului social al Î.S. „Calea Ferată din Moldova". Ordinul de plată nr.2 din 23.07.2024 în sumă de 48,5 mil. lei. Ordinul de plată nr.3 din 29.08.2024 în sumă de 116,0 mil. lei. Ordinul de plată nr.4 din 22.10.2024 în sumă de 29,9 mil. lei. Ordinul de plată nr.5 din 13.12.2024 în sumă de 63,4 mil. lei.
[181] 257,9 mil. lei alocate în anul 2024 și 60,0 mil. lei alocate în anul 2023.
[182] HG nr.583 din 21.08.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare (majorarea capitalului autorizat la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Corporația Financiară Internațională).
[183] Ordinul de plată nr.10043 din 09.10.2024 în sumă de 38,3 mil. lei.
[184] Ordinul de plată nr. 10044 din 09.10.2024 în sumă de 44,8 mil. lei.

- Vânzarea terenurilor proprietate publică și a terenurilor aferente bunurilor imobile proprietate privată

Totodată, la contul 415235 „Vânzarea terenurilor proprietate publică și terenurilor aferente bunurilor imobile proprietate privată" au fost aprobate venturi în sumă totală de 560,0 mil. lei, fiind precizate 360,0 mil. lei și executate 129,0[185] mil. lei, ceea ce reprezintă un nivel de executare în proporție de 35,8%. Astfel, potrivit explicațiilor APP[186], în urma desfășurării procedurii de achiziționare a serviciilor de evaluare, au fost depuse oferte din partea unui singur operator economic, fiind semnate doar 2 contracte în lunile mai-iunie. Ca urmare a recepționării rapoartelor de evaluare a bunurilor, în luna decembrie 2024 au fost organizate și desfășurate 2 licitații cu strigare, fiind încheiate 2 contracte de vânzare-cumpărare în valoare totală de 129,0 mil.lei. Potrivit explicațiilor APP[187], *„în contextul revizuirii CBTM (2024-2026), estimările privind încasările la bugetul de stat pentru anii 2024-2026 a mijloacelor din vânzarea și privatizarea bunurilor proprietate publică au fost elaborate ținând cont de numărul bunurilor incluse în Lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării (Anexa nr. 2 la HG nr. 945/2007), de specificul și de valoarea estimativă a acestora. Neexecutarea încasărilor planificate se explică prin criza economică generată de pandemie și de situația geopolitică din regiune, precum și dat fiind faptul că Strategia cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030 a fost aprobată abia la finele anului 2022 (HG nr. 911/2022), iar în perioada 2022-2023, procesul de privatizare a fost suspendat".*

- Reducerea valorii nominale a acțiunilor și/sau a cotei-părți din capitalul social

Concomitent, la contul *„Reducerea valorii nominale a acțiunilor și/sau a cotei-părți din capitalul social"* au fost aprobate mijloace în sumă de 1.300,0 mil.lei, acestea fiind executate integral din contul achiziționării de către S.A. „Energocom" a propriilor acțiuni în vederea reducerii capitalului social. APP a asigurat reflectarea și raportarea conformă a tranzacțiilor efectuate. Se reiterează că, pe parcursul anilor 2021-2022, în vederea gestionării crizei energetice, din bugetul de stat au fost alocate mijloace financiare pentru majorarea capitalului social al S.A. „Energocom" în sumă totală de 7.783,0 mil. lei, capitalul social majorându-se până la 7.784,0 mil.lei[188]. Ca urmare a modificărilor operate, capitalul social al societății a constituit 5.481,5 mil.lei, divizat în 6.784.000 de acțiuni ordinare nominative, cu valoarea nominală de 808 lei. Transferul mijloacelor financiare în sumă de 1.300,0 mil.lei urma să fie efectuat în bugetul de stat în 4 tranșe până la 29.11.2024. Auditul relevă că transferul mijloacelor financiare menționate a fost efectuat în trei tranșe[189], ultima tranșă fiind executată pe data de 29.11.2024.

[185] Ordin de plată nr.602 din 11.12.2024 în sumă de 510.000,0 lei (10% licitație cu strigare pentru terenul de construcție 0.235 ha). Ordin de plată nr.603 din 11.12.2024 în sumă de 8,5 mil. lei (10% licitație cu strigare pentru teren de construcție 6.1304 ha). Ordin de plată nr.3870090 din 20.12.2024 în sumă de 24,2 mil. lei (privatizarea terenului pentru construcție 6,1304 ha, str. Pădurii, 26/1). Ordin de plată nr.5765790 din 20.12.2024 în sumă de 82,0 mil. lei (pentru privatizare la licitație cu strigare a terenului pentru construcții de 6,1304 ha, str. Pădurii, 26/1). Ordin de plată nr.1 din 23.12.2024 în sumă de 13,7 mil. lei (privatizarea la licitație cu strigare a terenului pentru construcții 0,235 ha, mun. Chișinău, șos. Hâncești).
[186] Scrisoarea APP nr.07-04-1672 din 12.03.2025, răspuns la solicitarea CCRM nr.26 din 05.03.2025.
[187] Scrisoarea APP nr.07-04-1672 din 12.03.2025, răspuns la solicitarea echipei de audit nr.26 din 05.03.2025.
[188] Scrisoarea APP nr.14-04-2387 din 10.04.2024, Extras din cont nr.2209/2023 din 07.12.2023 emis de către Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare.
[189] Ordin de plată nr.2393 din 18.06.2024 în sumă totală de 302,1 mil. lei; Ordin de plată nr.4732 din 19.11.2024 în sumă totală de 600,0 mil. lei; Ordin de plată nr.4878 din 29.11.2024 în sumă totală de 397,9 mil. lei.

VIII. RECOMANDĂRI

Recomandări Ministerului Finanțelor:

1. Să asigure implementarea Planului de acțiuni pentru anul 2025 în vederea conformării la normele comunitare de evidență în sectorul public/bugetar, în scopul atingerii obiectivelor stabilite în Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030 (Capitolul V);
2. Să analizeze oportunitatea de desfășurare a unei misiuni de audit intern privind evaluarea sistemului de control aferent executării bugetului de stat și a procesului de înlăturare a neajunsurilor depistate de către Inspectoratul Control Financiar de Stat (Subcapitolul 7.2.);
3. Să asigure conformitatea gestionării proiectelor de investiții capitale publice, prin prisma fortificării mecanismului de planificare și executare a acestora (Subcapitolul 7.13.);
4. Să asigure modificarea cadrului normativ cu reglementări clare privind modalitatea de acordare/achitare a sporului UE în raport cu timpul efectiv lucrat sau sarcinile stabilite (Subcapitolul 7.15.).

Recomandări Ministerului Finanțelor, de comun cu Serviciul Fiscal de Stat:

5. Să instituie mecanisme de conlucrare între instituțiile statului privind calcularea și raportarea taxelor, amenzilor, altor plăți la buget a căror administrare este pusă în seama organelor fiscale (Subcapitolul 7.7.);

6. Să intensifice procesul de prezentare și utilizare a datelor/informațiilor cu privire la amenzile contravenționale aplicate de autoritățile competente, în vederea asigurării evidenței analitice conforme a calculării și achitării amenzilor, urmăririi plenitudinii încasării și raportării acestora, inclusiv să asigure interconectarea SI „Registrul de evidență a contravențiilor” gestionat de către STI MAI cu SIA „Registrul amenzilor contravenționale” (Subcapitolele 7.7. și 7.8.).

IX RESPONSABILITĂȚILE CELOR ÎNSĂRCINAȚI CU GUVERNANȚA PENTRU RAPOARTELE GUVERNULUI

Responsabilitatea Guvernului, în domeniul finanțelor publice, constă în conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice, în conformitate cu principiile și regulile stabilite și prezentarea Raportului privind executarea bugetului de stat către Parlament[190].

Responsabilitatea Ministerului Finanțelor[191] constă în pregătirea și prezentarea fidelă către Guvern a Raportului privind executarea bugetului de stat în termenul prevăzut de calendarul bugetar, în conformitate cu cadrul de raportare aplicabil și asigurarea publicării acestuia[192].

Responsabilitatea autorităților/instituțiilor bugetare constă în întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare în baza Legii contabilității și în conformitate cu termenele și cerințele stabilite de Ministerul Finanțelor[193].

---

[190] Art.19 din Legea nr.181 din 25.07.2014: *„Guvernul [...] asigură durabilitatea programului de guvernare și a altor documente de politici din punct de vedere bugetar-fiscal; aprobă cadrul bugetar pe termen mediu; aprobă și prezintă Parlamentului proiectele legilor bugetare anuale, precum și proiectele de legi privind modificarea bugetelor; adoptă hotărâri privind redistribuirea alocațiilor în condițiile art.60 alin.(1) lit. a); asigură gestionarea eficientă și transparentă a fondului de rezervă și a fondului de intervenție ale Guvernului etc.”.*

[191] Art.20 din Legea nr.181 din 25.07.2014.

[192] Art.73 din Legea nr.181 din 25.07.2014.

[193] Art.74 din Legea nr.181 din 25.07.2014.

X. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI ÎNTR-UN AUDIT AL RAPOARTELOR GUVERNULUI

Auditorul este responsabil de planificarea și realizarea misiunii de audit, cu obținerea probelor suficiente și adecvate în vederea susținerii bazei pentru opinia de audit.

Obiectivele auditorului sunt: obținerea unei asigurări rezonabile că Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat nu este afectat de denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii la executarea de casă, în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil.

Asigurarea rezonabilă este un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție că un audit efectuat în conformitate cu SIA va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă atunci când ea există. Denaturările pot fi ca urmare a fraudelor sau erorilor. Totodată, denaturările pot fi considerate semnificative dacă, în mod individual sau în ansamblu, pot influența deciziile economice ale utilizatorilor acestor situații financiare.

O informație mai detaliată privind responsabilitățile auditorului este prezentată pe pagina web a Curții de Conturi, la adresa: https://www.ccrm.md/ro/responsabilitati-in-auditul-financiar-3596.html.

SEMNĂTURILE ECHIPEI MISIUNII

Partenera misiunii de audit:
Olga Poiană,
șefa Direcției generale de audit I:
Bugetul de stat și APC

Șefa echipei de audit:
Ana Durbailo,
auditoare publică principală

Membrii echipei de audit:
Vera Borșevschi,
auditoare publică principală

Tatiana Ailoi,
auditoare publică principală

Diana Croitoru,
auditoare publică superioară

XI. ANEXE

Anexa nr.1

Componența și formatul formularelor la Raportul anual privind executarea bugetului de stat pe anul 2024

Nr. formularului	Denumirea conform Ordinului MF nr.18 din 27.01.2020 cu modificările ulterioare
Formularul nr.1*	Raport privind executarea indicatorilor generali și surselor de finanțare ale bugetului de stat pe anul ___ (conform Anexei nr.1 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.2*	Raport privind executarea veniturilor bugetului de stat și surselor de finanțare a soldului bugetar pe anul ___ (conform Anexei nr.2 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.3*	Raport privind executarea bugetelor autorităților finanțate de la bugetul de stat la partea de cheltuieli pe anul ___ (conform Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.3.1	Raport privind executarea bugetelor autorităților finanțate de la bugetul de stat la partea de resurse totale pe anul ___ (conform Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.3.2	Raport privind executarea bugetelor autorităților finanțate de la bugetul de stat la partea de resurse generale pe anul ___ (conform Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.3.3	Raport privind executarea bugetelor autorităților finanțate de la bugetul de stat la partea de venituri colectate pe anul ___ (conform Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.3.4	Raport privind executarea bugetelor autorităților finanțate de la bugetul de stat la partea de resurse ale proiectelor finanțate din surse externe pe anul ___ (conform Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.4*	Raport privind executarea cheltuielilor bugetului de stat conform clasificației funcționale pe anul ___ (conform Anexei nr.4 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.5*	Raport privind executarea cheltuielilor de personal pe autorități publice centrale pe anul ___ (conform Anexei nr.5 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.6*	Raport privind executarea investițiilor capitale pe autorități publice centrale la total pe anul ___ (conform Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.6.1	Raport privind executarea investițiilor capitale pe autorități publice centrale din contul resurselor generale și veniturilor colectate pe anul ___ (conform Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.6.2	Raport privind executarea investițiilor capitale pe autorități publice centrale din contul proiectelor finanțate din surse externe pe anul ___ (conform Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.7*	Raport privind transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale pe anul ___ (conform Anexei nr.7 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.7.1	Raport privind transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat către bugetele locale pe anul ___ (conform Anexei nr.7 la Legea bugetului de stat pe anul ___)

Formularul nr.7.1.1	Raport privind transferurile cu destinație specială pentru asistența socială de la bugetul de stat către bugetele locale pe anul ___ (conform Anexei nr.7 la Legea bugetului de stat pe anul ___)
Formularul nr.8*	Raport privind executarea cheltuielilor și activelor nefinanciare ale bugetului de stat sub aspectul clasificației economice pe anul ___
Formularul nr.9*	Raport privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare finanțate de la bugetul de stat la venituri, cheltuieli și active nefinanciare pe anul ___
Formularul nr.10*	Raport privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de rezervă al Guvernului pe anul ___
Formularul nr.11*	Raport privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de intervenție al Guvernului pe anul ___
Formularul nr.12*	Raport privind repartizarea și utilizarea mijloacelor Programului de reintegrare a țării pe anul ___
Formularul nr.13	Bilanțul contabil privind executarea bugetului de stat pe anul ___
Formularul nr.14	Raport privind executarea bugetului public național pe anul ___
Formularul nr.15*	Raport privind cheltuielile proiectelor finanțate din surse externe pe anul ____
Formularul nr.16*	Raport privind transferurile din Fondurile de urgență ale Guvernului de la bugetul de stat către bugetele locale pe anul ___
Formularul nr.17*	Raport privind transferurile cu destinație specială alocate din contul fondurilor de dezvoltare ale bugetul de stat către bugetele locale pe anul ___
Formularul nr.18*	Raport privind fluxul mijloacelor bănești ale bugetului de stat pe anul _____

Notă: *Cu asterisc (*) sunt marcate formularele Rapoartelor, parte componentă a Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2024, testate de către audit sub aspect financiar și regulamentar.*

Anexa nr.2

Implementarea cerințelor și recomandărilor din Hotărârea Curții de Conturi nr.24 din 28 mai 2024 „Cu privire la Raportul auditului financiar asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2023”

Recomandarea	Măsurile întreprinse	Statutul implementării recomandării		
		realizat	parțial realizat	nerealizat
Conform Hotărârii Curții de Conturi				
2.3.1. elaborarea și dezvoltarea cadrului normativ de reglementare a activității instituțiilor publice la autogestiune/autofinanțare în scopul stabilirii unor criterii clare, unice și exhaustive de acordare a granturilor și subvențiilor de la bugetul de stat, cu alinierea modului de finanțare, executare și raportare la principiile, regulile și responsabilitățile bugetare (recomandare reiterată din HCC nr. 19 din 26.05.2023)	Conform scrisorii nr.12/37-20 din 05.02.2025 Ministerul Finanțelor a prezentat obiecțiile și propunerile la proiectul de lege privind instituțiile publice, precum și la proiectul de lege privind modificarea cadrului normativ conex legii privind instituțiile publice, elaborate de CS (martie 2024 - în mod de lucru, iulie 2024 - scr.nr. 06/4-06/16/1134, nr. 06/4-03/17/1135). Potrivit proiectului Foii de parcurs privind „Reforma administrației publice” (criteriu de referință în procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană), legea privind instituțiile publice va fi adoptată către luna octombrie 2025. Concomitent, Ministerul Finanțelor a elaborat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (ce vizează îmbunătățirea managementului finanțelor publice), fiind în proces de avizare.		v	
2.3.2. examinarea și identificarea posibilităților privind evaluarea cadastrală a valorii proprietății publice și excluderea limitării reevaluării bunurilor imobile doar în scop de impozitare de către Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, în vederea raportării valorii juste a acesteia și evitarea suportării unor cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat	Conform scrisorii nr.01-03/10488/2024 din 20.06.2024, au fost prezentate propuneri către fondator (Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru) privind acțiunile ce se impun pentru realizarea obiectivului în cauză. A fost instituit grupul de lucru prin Ordinul AGCC nr.92 din 11.09.2024. Ca urmare a ședinței grupului de lucru organizată de către AGCC, s-a decis elaborarea unui proiect de modificare a reglementărilor legislative, care să permită evaluarea bunurilor proprietate publică de către organele cadastrale teritoriale, conform modelelor de evaluare masivă aprobate de către aceasta pentru evaluarea bunurilor imobile în scop de impozitare. Au fost elaborate propuneri de modificare a Legii cadastrului nr.1543/1998, astfel încât evaluarea proprietății publice să poată fi efectuată de către IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”. A fost identificată „Lista bunurilor imobile proprietate publică” de către IP „Cadastrul Bunurilor Imobile”, fiind incluse bunurile înregistrate în Registrul bunurilor imobile. Conform datelor disponibile, sunt înregistrate 147.863 de terenuri cu/fără construcții, dintre care 16.615 terenuri sunt proprietatea publică centrală (Republica Moldova) și 131.248 de terenuri aparțin autorităților publice locale (APL). Prin Scrisoarea nr.01-03/2995 din 19.02.2025 (nr. de înregistrare 376 din 20.02.2025) a fost definită clasificarea bunurilor imobile proprietate publică în funcție de tipuri și subtipuri, precum și modalitățile de evaluare (masivă sau individuală). Acțiunea „Elaborarea unui		v	

	ghid metodologic privind evaluarea bunurilor imobile proprietate publică” este în curs de planificare și urmează să fie realizată în perioada următoare, iar acțiunea „ Executarea lucrărilor de evaluare a bunurilor imobile proprietate publică va fi realizată odată cu desfășurarea lucrărilor de evaluare și reevaluare masivă a bunurilor imobile proprietate privată.			
2.3.3. asigurarea monitorizării înregistrării de către Agenția Proprietății Publice a majorărilor de capital, finanțate de la bugetul de stat, ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni, în vederea garantării plenitudinii raportării acestora la valoarea acțiunilor și a altor forme de participare a statului în capitalul entităților respective (recomandare reiterată din HCC nr. 19 din 26.05.2023)	Agenția Proprietății Publice, în baza documentelor confirmative a înregistrat în evidența contabilă majorările de capital, finanțate de la bugetul de stat, ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni, la contul 415 „Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării”: Î.S. „Calea Ferată din Moldova” -66,4 mil.lei (pentru a. 2023), dar pentru anul 2024 au fost efectuate înregistrări contabile: S.R.L. „Arena Națională” - 65,5 mil.lei (a.2024) și micșorarea capitalului social al S. A. Energocom pentru a.2023 - 1,0 mil.lei și a.2024 - 1,3 mil.lei.		v	
2.3.4. dezvoltarea și îmbunătățirea, de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a planificării, gestionării, executării, raportării și monitorizării cheltuielilor efectuate de către beneficiari din contul mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală	Prin HG nr.758 din 13.11.2024 a fost aprobat „Regulamentul de organizare și funcționare a Sistemului informațional pentru gestionarea proiectelor de dezvoltare regională și locală”. Sistemul informațional de management al proiectelor de dezvoltare regională și locală, recepționat cu titlu gratuit, a fost înregistrat în evidența contabilă în temeiul Actului de primire-predare și Ordinul MIDR nr.182 din 19.12.2024. A fost inițiată modificarea HG nr.152/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind gestionarea mijloacelor financiare ale Fondului național de dezvoltare regională și locală. În data de 10.02.2025 a fost publicat anunțul de inițiere privind modificarea HG nr.152/2022. Aceasta este în proces.		v	
2.3.5. examinarea și reglementarea de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în coordonare cu Ministerul Finanțelor, a mecanismului de raportare a mijloacelor alocate din bugetul de stat pentru suplinirea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii	CCRM menționează reiterat despre necesitatea elaborării unui mecanism clar de gestionare și raportare a FGC, în special a mijloacelor alocate de la bugetul de stat, atât în Raportul financiar consolidat al MDED cât și în Raportul Guvernului privind executarea bugetului de stat.			v

2.3.6. revizuirea de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, a cadrului normativ privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, în vederea stabilirii unei proceduri exhaustive aferente determinării criteriilor de eligibilitate, întocmirii/documentării și evaluării dosarelor pentru acordarea despăgubirilor prevăzute, cu înaintarea propunerilor de modificare/actualizare a acestuia	A fost instituit grupul de lucru privind revizuirea cadrului normativ (HG nr.645/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor), pentru stabilirea unei proceduri exhaustive aferente determinării criteriilor de eligibilitate, întocmirii/documentării și evaluării dosarelor pentru acordarea despăgubirilor prevăzute, cu înaintarea propunerilor de modificare/actualizare, inclusiv a Ordinului MAIA nr.107 din 18.07.2024. Până la momentul actual, proiectul de act nu este definitivat, iar pe platforma particip.gov.md a fost plasat doar anunțul privind inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului menționat. MAIA a elaborat un nou proiect de Regulament privind despăgubirile acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, care a fost avizat de MF.		v	
Recomandări Ministerului Finanțelor de comun cu Serviciul Fiscal de Stat				
2.4.1. instituirea mecanismelor de conlucrare între instituțiile statului privind calcularea și raportarea taxelor, amenzilor, altor plăți la buget a căror administrare este pusă în seama organelor fiscale (recomandare reiterată din HCC nr. 19 din 26.05.2023)	Acțiunea a fost planificată în Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit, aprobat prin Ordinul MF nr.124/2024. Totodată în contextul misiunii de audit al Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerul Finanțelor a prezentat poziția sa cu referire la acest subiect (scr.nr.05-10/140 din 12.12.2024), iar această recomandare se regăsește în HCCRM nr.71 din 24.12.2024 și va fi raportată în termenul stabilit de această hotărâre.			v
2.4.2. intensificarea procesului de prezentare și utilizare a datelor/informațiilor cu privire la amenzile contravenționale aplicate de autoritățile competente, în vederea asigurării evidenței analitice conforme a calculării și achitării amenzilor, urmăririi plenitudinii încasării și raportării acestora (recomandare reiterată din HCC nr. 19 din 26.05.2023)	Pe parcursul anului 2024 a fost asigurată conectarea agenților economici din cadrul SFS la nivel de 100% (95 de agenți constatatori) la Sistemul Informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor ce au săvârșit contravenții al MAI. În planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit, aprobat prin Ordinul MF nr.124/2024 sunt planificate și alte două acțiuni: 1) dezvoltarea aplicațiilor de consum de date prin intermediul platformei MConnect cu privire la informația ce va fi furnizată din SI al MAI de evidență a contravențiilor în SIA „Registrul amenzilor contravenționale”. 2) înscrierea în SI al SFS a informației furnizate din SI al MAI cu privire la amenzile contravenționale aplicate de autoritățile constatatoare a contravențiilor. În partea ce ține de interconectarea la SI „Registrul de Evidență a Contravențiilor” gestionat de către STI MAI, cu SIA „Registrul amenzilor contravenționale” deținut de SFS,		v	

	a fost asigurată actualizarea și semnarea Anexei tehnice nr.38 din 18.11.2024 cu Agenția de Guvernare Electronică".			
Conform Raportului de audit				
să examineze rezultatele auditului public extern, cu aprobarea unui plan de măsuri privind remedierea situațiilor și problematicilor constatate în vederea implementării recomandărilor de audit	Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor de audit a fost aprobat prin Ordinul MF nr.124/2024. Termen final de realizare pentru unele acțiuni este anul 2025.	v		
să asigure gestionarea resurselor bugetare de către instituțiile publice la autogestiune, întreprinderile de stat, întreprinderile municipale, societățile pe acțiuni și alte instituții publice ale căror fondatori sunt autoritățile administrației publice centrale doar prin Contul unic trezorerial	Pe parcursul anului 2024 a fost adoptată Legea nr.205/2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 și a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar care a fost completată cu Anexa nr.8 „Lista autorităților și instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni ce primesc mijloace de la bugetul public național" (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.336-339, art.486 din 02.08.2024). Ministerul Finanțelor a setat în Planul de acțiuni pentru anul 2025 acțiunea „Asigurarea gestionării resurselor bugetare de către instituțiile publice la autogestiune, întreprinderile de stat, întreprinderile municipale, societățile pe acțiuni și alte instituții publice ale căror fondatori sunt autoritățile administrației publice centrale doar prin Contul unic trezorerial.	v		
să asigure elaborarea/dezvoltarea formularelor detaliate la etapa de planificare și raportare a subvențiilor și granturilor acordate, inclusiv cu prezentarea situației privind soldurile rămase la finele anului de gestiune în conturile instituțiilor publice la autogestiune	Prin Ordinul ministrului finanțelor nr.122/2024 a fost modificată Anexa nr.1 la „Cerințe la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, aprobate prin ordinul ministrului finanțelor nr.164/2016.	v		
să instituie un sistem de evidență în sectorul public/bugetar, cu alinierea/conformarea la normele comunitare, în scopul atingerii obiectivelor stabilite în Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030.	Prin Ordinul ministrului finanțelor nr.144/2024 au fost operate modificări și completări la Conceptul și Planul de acțiuni pentru elaborarea Standardelor Naționale de Contabilitate pentru Sectorul Public, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.159/2016. Va fi implementat treptat.		v	
să asigure plenitudinea datelor raportate la contul extrabilanțier 822210 „Valori în mărfuri și materiale primite în custodie"	Proiectul Regulamentului cu privire la modul de administrare de către Serviciul Fiscal de Stat a bunurilor confiscate, a bunurilor fără stăpân, a bunurilor sechestrate perisabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor abandonate în favoarea statului, a bunurilor trecute în proprietatea statului cu drept de succesiune și a comorilor	v		

	(Număr unic 144/MF/2022) a trecut de etapa avizării de către autoritățile interesate și a fost perfectat conform avizelor recepționate. În cadrul ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova din 27.02.2025 a fost aprobat în lectura a doua proiectul de lege al Ministerului Justiției „Pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea mecanismului de confiscare a bunurilor infracționale)", care a fost înregistrat cu nr.35, însă până în prezent nu a fost publicat în Monitorul Oficial al RM. Aceste modificări vor impune modificarea Regulamentului menționat supra, care va putea fi demarată după publicarea în Monitorul Oficial al RM a Legii menționate.			
să revizuiască modalitatea de planificare a limitelor de cheltuieli de personal, ținând cont de nivelul de executare a cheltuielilor, inclusiv a celor efective	Ministerul Finanțelor a asigurat revizuirea modalității de planificare a limitelor de cheltuieli de personal, ținând cont de nivelul de executare a alocațiilor aprobate pentru anul precedent și de nivelul scontat pentru anul în curs la elaborarea „Particularităților privind elaborarea și prezentarea de către autoritățile bugetare a propunerilor de buget pentru anul 2025 și estimărilor pentru anii 2026-2027".	v		

Anexa nr.3

Analiza modificărilor operate la Legea bugetului de stat pentru anul 2024

(mii lei)

Denumirea	**Codul**	**Aprobat Legea BS nr.418 din 22.12.2023**	**Modificat Legea nr.64 din 21.03.2024**	**Modificat Legea nr.47 din 14.03.2024 și art.12[1] în vigoare din 01.06.2024**	**Modificat Legea nr.205 din 25.07.2024**	**Modificat Legea nr.279 din 05.12.2024**	**Precizat MF la 31.12.2024**	**Devieri (+/-), precizat MF față de Legea BS**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9=8-7***
Venituri, total	**1**	**66.632.000,0**	**66.632.000,0**	**66.632.000,0**	**65.830.540,0**	**67.010.600,0**	**67.011.036,1**	**436,1**
Impozite și taxe	11	61.098.920,0	61.098.920,0	61.098.920,0	60.194.920,0	61.110.620,0	61.110.620,0	0,0
Granturi primite	13	2.395.101,3	2.395.101,3	2.395.101,3	2.424.250,7	2.382.653,4	2.382.653,4	0,0
Alte venituri	14	3.119.150,2	3.119.150,2	3.119.150,2	3.207.353,8	3.508.815,1	3.509.251,2	436,1
Transferuri primite în cadrul bugetului public național	19	18.828,5	18.828,5	18.828,5	4.015,5	8.511,5	8.511,5	0,0
Cheltuieli, total	**2+3**	**82.222.000,0**	**82.222.000,0**	**82.222.000,0**	**82.608.340,0**	**82.114.900,0**	**82.115.336,1**	**436,1**
dintre care:								
Cheltuieli de personal	21	12.872.182,1	12.872.182,1	12.872.182,1	12.018.190,7	11.901.530,3	11.900.430,7	**-1.099,6**

Transferuri acordate în cadrul bugetului public național	29	43.389.497,1	43.389.497,1	43.389.497,1	43.888.357,2	43.748.114,4	44.328.424,0	**580.309,6**
Investiții capitale în active în curs de execuție	319	1.904.231,2	1.904.231,2	1.904.231,2	1.518.043,6	1.859.124,0	1.859.754,0	**630,0**
Sold bugetar		**-15.590.000,0**	**-15.590.000,0**	**-15.590.000,0**	**-16.777.800,0**	-15.104.300,0	**-15.104.300,0**	**0,0**
Surse de finanțare, total		**15.590.000,0**	**15.590.000,0**	**15.590.000,0**	**16.777.800,0**	**15.104.300,0**	**15.104.300,0**	**0,0**
Active financiare	4	5.723.866,4	5.723.866,4	5.723.866,4	565.425,7	-306.765,8	**-306.765,8**	0,0
Creanțe interne	41	1.416.078,0	1.416.078,0	1.416.078,0	1.275.022,2	1.275.022,2	1.275.022,2	0,0
Împrumuturi reacreditate interne între bugete	46	61.803,9	61.803,9	61.803,9	59.043,9	54.154,3	54.154,3	0,0
Împrumuturi reacreditate interne instituțiilor nefinanciare și financiare	47	4.335.468,2	4.335.468,2	4.335.468,2	-682.749,0	-1.550.050,9	-1.550.050,9	0,0
Creanțe externe	48	-89.483,7	-89.483,7	-89.483,7	-85.891,4	-85.891,4	-85.891,4	0,0
Datorii	5	**8.791.655,3**	**8.791.655,3**	**8.791.655,3**	**17.446.875,7**	**17.025.818,7**	**17.025.818,7**	**0,0**
Datorii interne	51	4.660.000,0	4.660.000,0	4.660.000,0	5.660.000,0	4.610.000,0	4.610.000,0	0,0
Împrumuturi externe	59	4.131.655,3	4.131.655,3	4.131.655,3	11.786.875,7	12.415.818,7	12.415.818,7	0,0
Modificarea soldului de mijloace bănești	9	**1.074.478,3**	**1.074.478,3**	**1.074.478,3**	**-1.234.501,4**	**-1.614.752,9**	**-1.614.752,9**	**0,0**

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului de stat conform clasificației economice la situația din 31.12.2024.*

Anexa nr.4

Informații cu privire la tipurile de venituri calculate de către alte instituții și administrate de către SFS

(mii lei)

Denumirea indicatorului	***Cod ECO***	***Administrator de venit***	***Instituția responsabilă de calculare***	***Executat în anul 2024***
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Taxa de la investitori sau proprietarii construcțiilor pentru elaborarea documentelor normative în construcție	114425	SFS	Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul construcțiilor	11.950,0
Taxa de licență/autorizație pentru anumite genuri de activitate încasată în bugetul de stat	114521	SFS	Mai multe instituții	134.365,8
Taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitate de transport auto	114524	SFS	Autoritatea administrației publice centrale în domeniul infrastructurii drumurilor	3.022,1

Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului	114534	SFS	Subiecții Legii nr.1540/1998 care au obligația de a calcula de sine stătător plățile pentru poluarea mediului prevăzute la art.11	251.735,6
Plăți pentru poluarea mediului în limitele/ cu depășirea normativelor stabilite	114535	SFS	Subiecții prevăzuți la articolele 6,9 și 10 din Legea nr.1540/1998 care au obligația să calculeze și să achite plățile corespunzătoare	16.834,0
Mijloace încasate din depășirea veniturilor asupra cheltuielilor pe autorități/ instituții publice la autogestiune	141241	SFS	Autorități/instituții publice la autogestiune	101.323,2
Arenda terenurilor fondului forestier, încasată în bugetul de stat	141534	SFS	Agenția Moldsilva	3.183,5
Taxele percepute de la participanții privați pentru schimbul de date prin platforma de interoperabilitate	142219	SFS	Agenția de Guvernare Electronică	8.260,9
Taxa de stat	142220	SFS	Mai multe instituții (art.3 Legea taxei de stat nr. 213/2023)	471.082,7
TOTAL				**1.001.757,8**

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza datelor prezentate.*

Anexa nr.5

Sinteza amenzilor și sancțiunilor executate și raportate de către Ministerul Finanțelor și confirmate de către autoritățile/instituțiile care le aplică, pentru anul 2024, pe eșantionul selectat de audit

(mii lei)

Denumire indicator	Cod ECO	Administra-tor de venit	Autoritatea/Instituția care aplică amenzile	Suma executată		Devieri (+/-)	Restanța la 31.12.2024	
				conform datelor MF	confirmată de instituții, la solicitarea echipei de audit		raportată de MF și SFS	confirmată de instituții, la solicitarea echipei de audit
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7=5-6*	*8*	*9*
Amenzi și sancțiuni contravenționale, aplicate pentru neachitarea vinietei, încasate în bugetul de stat	143112	SFS	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	6.767,49	4.720,73	2.046,75	0,00	10.503,89
Amenzi aplicate de către agenții constatatori din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției	143113	SFS	Inspectoratul General al Poliției	83.446,39	67.708,24	15.738,15	0,00	408.200,26
Amenzi aplicate de către Agenția Achiziții Publice	143115	SFS	Agenția Achiziții Publice	5,18	5,18	0,00	0,00	0,00
Amenzi aplicate de Inspectoratul pentru Protecția Mediului	143116	SFS	Inspectoratul pentru Protecția Mediului	7.937,89	7.163,18	774,72	0,00	1.033,15
Amenzi aplicate de Consiliul Concurenței	143117	SFS	Consiliul Concurenței	1.962,98	2.031,98	-69,00	0,00	0,00
Amenzi aplicate de Inspectoratul General de Carabinieri	143118	SFS	Inspectoratul General de Carabinieri	1.189,52	847,30	342,22	0,00	656,55
Amenzi aplicate de Inspectoratul Național de Securitate Publică	143210	SFS	Inspectoratul Național de Securitate Publică	107.897,80	110.078,02	-2.180,22	0,00	213.444,70
Amenzi aplicate de Inspectoratul Național de Securitate Publică pentru încălcarea traficului rutier, constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video	143230	SFS	Inspectoratul Național de Securitate Publică	53.070,56	51.978,78	1.091,78	0,00	43.508,39
Amenzi aplicate de Inspectoratul Control Financiar de Stat încasate în bugetul de stat	143311	SFS	Inspectoratul Control Financiar de Stat	30,92	0,00	30,92	0,00	0,00
Amenzi aplicate de Poliția de Frontieră	143350	SFS	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	4.083,08	2.290,11	1.792,96	0,00	6.059,73
Amenzi aplicate de către Comisia Națională a Pieței Financiare	143361	SFS	Comisia Națională a Pieței Financiare	143,93	197,98	-54,05	0,00	199,63

Amenzi aplicate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică	143362	SFS	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică	695,92	583,67	112,25	0,00	559,70
Amenzi aplicate de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	143410	SFS	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică	1.333,32	829,10	504,22	0,00	0,00
Amenzi aplicate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică	143450	SFS	Agenția Națională pentru Sănătate Publică	87,43	75,83	11,60	0,00	132,33
Sancțiuni pecuniare încasate în urma prejudiciilor cauzate mediului	143494	SFS	Inspectoratul pentru Protecția Mediului	1.841,77	1.607,36	234,41	0,00	1.901,55
Total devieri pe eșantion						**+22.679,98 -2.303,27**	**-**	**686.199,84**

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului conform clasificației economice la situația din 31.12.2024 (Forma FE-009) și a informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile vizate.*

Anexa nr.6

Sinteza executării cheltuielilor de la componenta „Acțiuni generale" în cadrul grupelor funcționale

(mii lei)

Nr. crt.	Denumirea	Cod	Aprobat	Preciza	Executat	Ponderea din total executat,%
	Acțiuni generale, total:	**0799**	**51.138.007,7**	**48.673.730,1**	**47.853.149,4**	**100,0**
1.	Servicii de stat cu destinație generală, inclusiv:	01	10.086.108,5	7.585.982,0	7.279.505,9	15,2
1.1.	*Politici și management în domeniul bugetar-fiscal*	*0501*	*51.360,1*	*58.360,1*	*52.676,9*	*0,1*
1.2.	*Cooperare externă*	*0604*	*56.500,0*	*56.500,0*	*53.326,0*	*0,1*
1.3.	*Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție*	*0802*	*400.000,0*	*169.198,8*	*30.325,3*	*0,1*
1.4.	*Reintegrarea țării*	*0803*	*15.000,0*	*17.475,0*	*15.656,2*	*0,03*
1.5.	*Acțiuni cu caracter general*	*0808*	*1.905.913,2*	*38.285,3*	*13.494,7*	*0,03*
1.6.	*Raporturi interbugetare pentru nivelarea posibilităților financiare*	*1101*	*2.539.069,9*	*2.791.292,1*	*2.790.928,4*	*5,8*

1.7.	*Raporturi interbugetare cu destinație specială*	*1102*	*630,0*	*630,0*	*630,0*	*0,00*
1.8.	*Datoria de stat internă*	*1701*	*2.796.837,0*	*2.495.537,0*	*2.495.290,9*	*5,2*
1.9.	*Datoria de stat externă*	*1702*	*2.320.798,3*	*1.958.703,7*	*1.827.177,4*	*3,8*
2.	Servicii în domeniul economiei, inclusiv:	04	869.604,8	869.604,8	864.463,3	1,8
2.1.	*Servicii generale în domeniul forței de muncă*	*5003*	*20.000,0*	*20.000,0*	*19.964,2*	*0,04*
2.2.	*Dezvoltarea drumurilor*	*6402*	*849.604,8*	*849.604,8*	*844.499,1*	*1,8*
3.	Ocrotirea sănătății, inclusiv:	07	6.999.402,4	6.999.402,4	6.999.402,4	14,6
3.1.	*Programe naționale și de specialitate în domeniul ocrotirii sănătății*	*8018*	*150.648,1*	*150.648,1*	*150.648,1*	*0,3*
3.2.	*Asigurarea obligatorie de asistență medicală din partea statului*	*8020*	*6.848.754,3*	*6.848.754,3*	*6.848.754,3*	*14,3*
4.	Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	08	362.677,9	384.785,6	379.337,6	0,8
4.1.	*Tineret*	*8603*	*1.500,0*			*0,0*
4.2.	*Asigurarea de către stat a școlilor sportive la nivel local*	*8604*	*361.177,9*	*384.785,6*	*379.337,6*	*0,8*
5.	Învățământ	09	13.871.388,1	14.892.055,1	14.725.879,3	30,8
5.1.	*Asigurarea de către stat a învățământului la nivel local*	*8817*	*13.871.388,1*	*14.892.055,1*	*14.725.879,3*	*30,8*
6.	Protecție socială	10	18.948.826,0	17.941.900,2	17.604.560,8	36,8
6.1.	*Protecție în domeniul asigurării cu locuințe (Programul „Prima casă plus”)*	*9009*	*160.000,0*	*105.000,0*	*91.199,8*	*0,2*
6.2.	*Susținerea suplimentară a unor categorii de populație (BASS)*	*9011*	*150.162,0*	*139.812,1*	*139.304,2*	*0,3*
6.3.	*Compensarea pierderilor pentru depunerile bănești ale cetățenilor în Banca de Economii*	*9014*	*15.000,0*	*15.000,0*	*9.844,0*	*0,02*
6.4.	*Protecția socială a persoanelor în situații de risc (BASS)*	*9015*	*11.758.175,0*	*12.525.695,4*	*12.381.998,1*	*25,9*
6.5.	*Susținerea sistemului public de asigurări sociale (BASS)*	*9016*	*6.578.860,8*	*4.897.837,8*	*4.750.837,8*	*9,9*
6.6.	*Protecția socială a unor categorii de cetățeni*	*9019*	*4.950,0*	*4.950,0*	*2.626,1*	*0,01*

6.7.	*Compensarea diferenței de tarife la energia electrică și gazele naturale pentru populația din unele localități din raioanele Dubăsari și Căușeni și din satul Varnița din raionul Anenii Noi*	*9030*	*163.223,8*	*133.223,8*	*131.778,6*	*0,3*
6.8.	*Asistența socială de către stat a unor categorii de cetățeni la nivel local*	*9032*	*118.454,4*	*120.381,1*	*96.972,2*	*0,2*

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului pe anul 2024.*

Anexa nr.7

Direcțiile de utilizare a mijloacelor fondului de rezervă și ale fondului de intervenție ale Guvernului în anul 2024

(mii lei)

Nr. crt.	Fondul de urgență/HG	Repartizat prin HG	Executat	Devieri (+/-)	Nivelul de executare (%)	Beneficiar	Direcțiile de utilizare
Fondul de rezervă		**62.832,60**	**60.728,51**	**-2.104,09**	**96,7**		
1	HG nr.42 din 17.01.2024	806,50	806,43	-0,07	100,0	**Agenția Rezerve Materiale din subordinea MAI**	pentru cheltuielile serviciilor legate de ajutorul umanitar sub formă de produs energetic motorină (ce țin de serviciile de broker vamal, serviciile de recepționare, de evaluare a cantității și a calității, de depozitare, păstrare, descărcare, încărcare și eliberare a produsului energetic – motorină, serviciile de transbordare a vagoanelor-cisterne cu motorină în punctul feroviar de trecere a frontierei de stat și de lucrări de manevrare a acestora pe calea ferată a RM până la punctul de destinație și lucrările de descărcare a motorinei din vagoanele-cisterne și de pompare a acesteia în rezervorul de primire)
2	HG nr.71 din 31.01.2024	4.835,30	4.833,15	-0,15	100,0	**MMPS, APL**	pentru acoperirea cheltuielilor legate de întreținerea și activitatea centrelor de plasament temporar pentru persoanele refugiate.
3	HG nr.127 din 21.02.2024	4.996,80	4.996,79	-0,01	100,0	**MAI**	pentru acoperirea cheltuielilor de transport ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, suportate în scopul transportării ajutorului umanitar Ucrainei și pentru completarea rezervelor de stat și de mobilizare cu bunuri materiale.
4	HG nr.172 din 06.03.2024	2.413,20	2.408,44	-4,76	99,8	**MMPS, APL**	pentru acoperirea cheltuielilor legate de întreținerea și activitatea centrelor de plasament temporar pentru persoanele refugiate.
5	HG nr.233 din 26.03.2024	2.000,00	356,98	-1.643,02	17,8	**Curtea Constituțională**	pentru acoperirea cheltuielilor aferente organizării celui de-al XIX-lea Congres al Conferinței Curților Constituționale Europene, planificat în perioada 22-23 mai 2024.

6	HG nr.272 din 17.04.2024	10.719,20	10.597,31	-121,89	98,9	**MMPS, Consiliul municipal Chișinău, Comitetul executiv al UTA Găgăuzia**	pentru acoperirea cheltuielilor legate de finanțarea unor măsuri de asistență socială în contextul Programului național pentru protecția copilului pe anii 2022-2026.
7	HG nr.287 din 24.04.2024	1.300,00	1.300,00	0,00	100,0	**Consiliul local al comunei Heciul Nou, raionul Sângerei**	pentru lucrări de reparație a Casei de cultură din localitatea Heciul Nou, raionul Sângerei.
8	HG nr.379 din 29.05.2024	630,00	628,68	-1,32	99,8	**MAI**	pentru Inspectoratul General al Poliției, în scopul acoperirii cheltuielilor necesare pentru finalizarea lucrărilor de reconstrucție a sediului Sectorului de poliție nr.1 din satul Ustia, raionul Dubăsari.
9	HG nr.522 din 17.07.2024	251,60	251,60	0,00	100,0	**MAI**	pentru acoperirea cheltuielilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al MAI legate de asigurarea punctelor de reabilitare pe timp de caniculă cu apă potabilă.
10	HG nr.711 din 23.10.2024	33.080,00	33.080,00	0,00	100,0	**MEC**	în scopul premierii sportivilor, antrenorilor, medicilor și maseurilor pentru performanțele obținute la ediția a XXXIII-a a Jocurilor Olimpice de vară și la ediția a XVII-a a Jocurilor Paralimpice din anul 2024, organizate în orașul Paris, Franța.
11	HG nr.745 din 06.11.2024	1.800,00	1.469,14	-330,86	81,6	**MEC**	pentru reprezentarea intereselor RM în fața structurilor internaționale sportive, inclusiv în fața Curții de Arbitraj Sportiv din Lausanne, Elveția, în legătură cu inițierea procedurilor internaționale de contestare a deciziilor juriului care au condus la declasarea sportivului Robu Marian la proba „Haltere”, desfășurată la data de 9 august 2024, în cadrul Jocurilor Olimpice din Paris, Franța.
Fondul de intervenție		**178.320,60**	**175.606,07**	**-2.714,53**	**98,5**		
1	HG nr.50 din 24.01.2024	100,00	100,00	0,00	100,0	**MS**	pentru acordarea indemnizației unice în cazul personalului decedat în lupta cu COVID-19 din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească.
2	HG nr.102 din 07.02.2024	50.000,00	47.285,61	-2.714,39	94,6	**MAIA**	în vederea compensării parțiale a prejudiciilor cauzate de seceta din anul 2023 la cultura porumbului și de furtunile și ploile cu grindină din 25 iulie 2023 la mijloacele fixe din raionul Edineț.
3	HG nr.613 din 04.09.2024	4.088,20	4.088,18	-0,02	100,0	**MMPS, Consiliul orășenesc Bucovăț, raionul Strășeni; Consiliul raional Ștefan Vodă**	pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale (alunecări de teren activizate în luna aprilie 2023, ploi torențiale cu grindină și vânt puternic din 31.08.2023, etc.).
4	HG nr.644 din 11.09.2024	100.000,00	100.000,00	0,00	100,0	**MAIA**	pentru acordarea ajutorului financiar fermierilor afectați de situațiile excepționale cu caracter natural „Secetă” și „Arșiță puternică” din anul 2024 la grâu și porumb.
5	HG nr.691 din 09.10.2024	11.244,00	11.243,96	-0,04	100,0	**MMPS, APL**	pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale (cu caracter natural „Arșiță” din iulie 2024, „Vijelii” din 11.06.2024, „Ploi torențiale” din 11-17 iunie 2024, amenințări de alunecare de teren).
6	HG nr.796 din 27.11.2024	12.888,40	12.888,32	-0,08	100,0	**MEC, APL**	pentru lichidarea consecințelor situațiilor excepționale (cu caracter natural „Vijelii” și „Ploi torențiale cu grindină” din 11 iunie 2024).

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Informațiilor privind repartizarea și utilizarea mijloacelor fondului de rezervă (Forma FR-001) și fondului de intervenție ale Guvernului la situația din 31.12.2024 (Forma FR-002).*

Anexa nr.8

Sinteza cheltuielilor aprobate și executate pentru cotizațiile de membru a Republicii Moldova în organizațiile internaționale/regionale în anul 2024

Nr. crt.	Denumirea organizației	Valuta	Aprobat prin HG nr.244/2024		Executat de MF		Diferența dintre executat valuta față de aprobat prin HG (+/-)
			Suma în valută	Suma în lei	Suma în valută	Suma în lei	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8=6-4*
	Organizații parlamentare						
1.	Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice în Bazinul Mării Negre (PABSEC)	EUR	61.714,0	1.284.885,0	61.714,0	1.182.928,0	0,0
2.	Uniunea Interparlamentară	CHF	12.700,00	276.987,0	12.700,0	247.835,0	0,0
3.	Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa	EUR	2.107,0	43.868,0	2.187,0	42.520,0	80,0
4.	Adunarea Parlamentară a Francofoniei	EUR	4.480,0	93.274,0	4.569,0	88.096,0	89,0
5.	Adunarea Interparlamentară CSI	USD	341.225,0	6.459.392,0	341.225,0	6.244.383,0	0,0
	Sub total 1			**8.158.406,0**		**7.805.762,0**	0,0
	Organizații internaționale						
6.	Consiliul Europei (CoE), inclusiv contribuțiile voluntare	EUR	456.640,0	9.507.245,0	461.612,0	8.851.884,0	4.972,0
7.	Cooperarea Economică în Bazinul Mării Negre (OCEMN)	EUR	73.475,0	1.529.750,0	73.475,0	1.404.708,0	0,0
8.	Organizația Națiunilor Unite (ONU), inclusiv contribuțiile voluntare	USD	205.296,0	3.886.245,0	217.309,0	3.864.864,0	12.013,0
9.	Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (UNIDO)	EUR	6.536,0	136.080,0	6.536,0	125.706,0	0,0
10.	Programul Națiunilor Unite de Dezvoltare (UNDP)	USD	243.641,0	4.612.124,0	243.641,0	4.341.463,0	0,0
11.	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)	USD	18.039,0	341.478,0	17.337,0	308.898,0	-702,0
12.	Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)	USD	14.293,0	477.361,0	14.293,0	252.471,0	0,0
		EUR	9.933,0		9.933,0	190.699,0	0,0

13.	Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE)	EUR	64.966,0	1.352.589,0	48.087,0	911.137,0	-16.879,0
14.	Curtea de Conciliere și Arbitraj a Organizației pentru Securitate și Cooperare Economică (OSCE)	EUR	1.315,0	27.378,0	93,0	1.927,0	-1.222,0
15.	Grupul Consultativ Comun al Tratatului cu privire la Forțele Armate Convenționale în Europa (FACE)	CHF	193,0	4.209,0	446,0	8.574,0	253,0
16.	Organizația Internațională a Muncii (ILO)	CHF	19.272,0	364.819,0			-19.272,0
17.	Organizația Mondială a Comerțului	CHF	41.811,0	911.898,0			-41.811,0
18.	Acordul Central European de Comerț Liber din 2006 (CEFTA)	EUR	54.120,0	1.126.778,0	49.198,0	944.796,0	-4.922,0
19.	Organizația Mondială a Sănătății (OMS)	USD	28.710,0	543.480,0	28.710,0	501.432,0	0,0
20.	Organizația Mondială a Turismului (WTO)	EUR	33.419,0	695.784,0	35.925,0	680.039,0	2.506,0
21.	Organizația Internațională a Viei și Vinului (OIVV)	EUR	34.000,0	707.880,0	34.000,0	652.457,0	0,0
22.	Oficiul Internațional pentru Sănătatea Animalelor (OIE)	EUR	35.403,0	737.090,0	35.403,0	676.817,0	0,0
23.	Conferința privind Regimul Navigat pe Dunăre (Comisia Dunării)	EUR	174.587,0	3.634.901,0	174.587,0	3.337.667,0	0,0
24.	Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării (ITLOS)	EUR	1.161,0	24.172,0			-1.161,0
25.	Autoritatea Internațională pentru Fundul Mării (ISA)	USD	893,0	16.903,0	1.063,0	19.482,0	170,0
26.	Organizația Maritimă Internațională (IMO)	GBP	5.925,0	143.563,0			-5.925,0
27.	Organizația Internațională de Standardizare (ISO)	CHF	9.350,0	203.924,0	9.350,0	182.444,0	0,0
28.	Comitetul European de Standardizare (CEN)	EUR	14.755,0	307.199,0	15.345,0	290.561,0	590,0
29.	Organizația Internațională de Metrologie „Convenția Metrului” (BIPM)	EUR	12.731,0	265.059,0	13.161,0	252.152,0	430,0
30.	Organizația Internațională a Francofoniei	EUR	40.184,0	836.631,0	100.000,0	1.927.427,0	59.816,0
31.	Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI)	EUR	541,0	11.264,0	541,0	10.382,0	0,0
32.	Organizația Europeană a Instituțiilor Supreme de Audit (EUROSAI)	EUR	468,0	9.744,0	468,0	8.981,0	0,0
33.		USD	21.959,0	1.020.779,0	22.372,0	410.119,0	413,0

	Organizația Internațională a Aviației Civile (ICAO)	CAD	40.781,0		43.427,0	561.476,0	2.646,0
34.	Directoratul Cheilor Publice al Organizației Internaționale a Aviației Civile (ICAO PKD)	USD	22.437,0	424.723,0	22.437,0	397.028,0	0,0
35.	Agenția Internațională pentru Energia Atomică (AIEA)	USD	2.973,0	1.775.761,0	2.973,0	52.973,0	0,0
		EUR	82.588,0		82.588,0	1.563.820,0	0,0
36.	Organizația privind Interzicerea Armelor Chimice (OPCW)	EUR	3.989,0	81.156,0	3.847,0	74.031,0	-142,0
37.	Comisia Preparatorie pentru Organizația Tratatului privind Interzicerea Totală a Testelor Nucleare (CTBTO)	USD	2.775,0	128.101,0	2.775,0	53.051,0	0,0
		EUR	3.715,0		3.898,0	68.761,0	183,0
38.	Organizația Internațională de Poliție Criminală (INTERPOL)	EUR	33.879,0	705.361,0	33.879,0	650.135,0	0,0
39.	Inițiativa Central Europeană (ICE)	EUR	13.000,0	270.660,0	13.000,0	250.028,0	0,0
40.	Coridorul Internațional de Transport Europa-Caucaz-Asia (TRACECA)	EUR	60.000,0	1.249.200,0	60.000,0	1.151.952,0	0,0
41.	Organizația pentru Democrație și Dezvoltare Economică GUAM (ODDE-GUAM)	USD	71.000,0	1.344.030,0	71.000,0	1.265.078,0	0,0
42.	Organizația Internațională pentru Migrație (OIM)	CHF	4.010,0	87.458,0	4.010,0	78.663,0	0,0
43.	Organizația Internațională de Metrologie Legală (OIML)	EUR	1.440,0	29.981,0	2.010,0	38.060,0	570,0
44.	Uniunea Poștală Universală (UPU)	CHF	44.270,0	965.529,0	44.270,0	907.942,0	0,0
45.	Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor	CHF	79.500,0	1.733.895,0	79.500,0	1.647.463,0	0,0
46.	Uniunea Europeană de Radioteleviziune (UERT)	CHF	64.730,0	1.411.761,0	77.924,0	1.555.188,0	13.194,0
47.	Inițiativa Regională Anticorupție (RAI)	EUR	24.000,0	499.680,0	24.000,0	461.849,0	0,0
48.	Rețeaua de Sănătate în Europa de Sud-Est (SEEHN)	EUR	10.000,0	208.200,0	10.000,0	192.437,0	0,0
49.	Comunitatea Energetică (CE)	EUR	4.308,0	89.693,0	6.603,0	125.500,0	2.295,0
50.	Agenția Internațională pentru Energia Regenerabilă (IRENA)	USD	992,0	18.779,0	1.089,0	19.229,0	97,0
51.	Curtea Penala Internațională (CPI)	EUR	17.616,0	366.765,0	17.616,0	333.562,0	0,0
52.	Conferința Cartei Energetice	EUR	508,0	10.577,0	509,0	9.797,0	1,0
53.	Federația Internațională a Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie	CHF	1.600,0	34.890,0	1.600,0	32.132,0	0,0
54.	Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică (CENELEC)	EUR	14.755,0	307.199,0	15.344,0	290.542,0	589,0

55.	Institutul European de Standardizare în Telecomunicații (ETSI)	EUR	4.200,0	87.444,0	4.200,0	79.528,0	0,0
56.	Comisia Electrotehnică Internațională (IEC)	CHF	23.300,0	508.173,0	23.300,0	457.069,0	0,0
57.	Conferința de la Haga privind Dreptul Internațional Privat (HCCH)	EUR	7.298,0	151.944,0	7.690,0	149.517,0	392,0
58.	Organizația Colaborării Căilor Ferate (OSJD)	CHF	110.128,0	2.401.892,0	146.386,0	2.895.358,0	36.258,0
	Sub total 2			**48.329.179,0**		**45.519.256,0**	
	TOTAL			**56.487.585,0**		**53.325.018,0**	

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza HG nr.244/2024 și a datelor prezentate de Ministerul Finanțelor.*

Anexa nr.9

Sinteza cheltuielilor din cadrul proiectelor finanțate din surse externe în anul 2024

(mii lei)

Denumirea indicatorului	Executat în a. 2022	Executat în a. 2023	a. 2024			Devieri		Nivelul de executare în a. 2024	Nivelul de executare în a. 2023
			Aprobat	**Precizat**	**Executat**	**Executat în a. 2024 față de a. 2023**	**Executat față de precizat în a. 2024**		
x	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=5-2*	*7=5-4*	*8=5/4*100*	*9*
Cheltuieli, total, din care	**3.074.894,50**	**2.944.310,60**	**3.610.977,20**	**3.662.027,60**	**3.125.790,40**	**181.479,80**	**-536.237,20**	**85,36**	**76,80**
investiții capitale:	***2.062.158,50***	***1.326.041,70***	***1.573.932,20***	***1.533.705,80***	***1.300.301,40***	***-25.740,30***	***-233.404,40***	***84,78***	***80,80***
Mijloace, total	3.074.894,50	2.944.310,60	3.610.977,20	3.662.027,60	3.125.790,40	181.479,80	-536.237,20	85,36	76,80
Intrări externe	6.702.357,40	8.067.772,00	6.230.078,50	7.460.143,80	8.283.252,60	215.480,60	823.108,80	111,03	85,40
Granturi	*521.378,30*	*680.330,50*	*488.151,30*	*667.733,20*	*710.559,40*	*30.228,90*	*42.826,20*	*106,41*	*83,40*
Împrumuturi	*6.092.005,10*	*7.283.685,20*	*5.741.927,20*	*6.792.410,60*	*7.572.693,20*	*289.008,00*	*780.282,60*	*111,49*	*85,10*
Alte venituri	*88.751,20*	*103.756,30*	*134.601,00*	*196.279,20*	*160.662,80*	*56.906,50*	*-35.616,40*	*81,85*	*151,50*
Diferența de curs	5.947,50	-41.414,00			5.795,70	47.209,70	5.795,70		
Recreditare	-3.977.293,60	-5.406.104,96	-2.774.405,50	-4.119.117,90	-5.053.869,32	-352.235,64	-934.751,42	122,69	93,48
inclusiv SOE	*-3.599.871,22*	*-5.061.691,48*	*-2.224.746,20*	*-3.542.771,80*	*-4.671.332,97*	*-390.358,51*	*-1.128.561,17*	*131,86*	*92,29*
Dobânzi încasate la soldurile bănești	222,80	194,70				-194,70			100,00
Transferuri (între APC)	4.137,90	204.364,50	1.267,00	63.514,50	58.863,10	-145.501,40	-4.651,40	92,68	97,20
Transferuri de la APL	6.414,20	14.719,10	17.641,00	7.278,50	4.999,90	-9.719,20	-2.278,60	68,69	81,80
Modificarea soldurilor (+,-)	**337.014,00**	**309.143,60**	**3.062,20**	**117.444,00**	**-275.051,30**	**-584.194,90**	**-392.495,30**	**-234,20**	**121,80**

Sold la începutul anului	*1.312.295,40*	*966.254,90*	*728.159,40*	*596.181,10*	*596.181,10*	*-370.073,80*	*0,00*	*100,00*	*100,00*
Corectarea soldului de mijloace bănești (92)	*-9.027,00*	*-60.930,20*	*0,00*	*-21.633,70*	*-9.368,80*	*51.561,40*	*12.264,90*	*43,31*	*101,40*
Sold la sfârșitul anului	*966.254,40*	*596.181,10*	*725.097,20*	*457.103,40*	*861.863,60*	*265.682,50*	*404.760,20*	*188,55*	*91,40*

Sursă: *Date generalizate de echipa de audit în baza rapoartelor prezentate de Ministerul Finanțelor.*

Anexa nr.10

Analiza mijloacelor bugetare aprobate/precizate/executate pentru investiții capitale pe surse de finanțare în perioada 2022-2024

(mil.lei)

Indicator	**Anul 2022**				**Anul 2023**				**Anul 2024**				
	Aprobat	**Precizat**	**Executat**	**Executat/ Precizat**	**Aprobat**	**Precizat**	**Executat**	**Executat/ Precizat**	**Aprobat**	**Precizat**	**Executat**	**Executat/ Aprobat**	**Executat/ Precizat**
1	*2*	*3*	*4*	*5=4/3*100*	*6*	*7*	*8*	*9=8/7*100*	*10*	*11*	*12*	*13=12/10*100*	*14=12/11*100*
Total, ***inclusiv:***	**2.662,8**	**3.181,6**	**2.241,0**	**70,4%**	**2.426,7**	**2.043,9**	**1.708,3**	**83,6%**	**1.904,2**	**1.859,7**	**1.601,6**	**84,1%**	**86,1%**
Resurse generale	313,1	296,2	178,8	60,4%	319,3	403,6	382,3	94,7%	330,3	326,0	301,3	91,0%	92,4%
Proiecte finanțate din surse externe	2.349,7	2.885,4	2.062,2	71,5%	2.107,4	1.640,3	1.326,0	80,8%	1.573,9	1.533,7	1.300,3	82,7%	84,8%

Sursă*: Date generalizate de echipa de audit în baza Rapoartelor Ministerului Finanțelor privind executarea investițiilor capitale de la bugetul pe autorități publice și proiecte pe anii 2022, 2023, 2024.*

**Notă: Din fondul de rezervă al Guvernului, ca urmare a modificărilor operate la legea bugetară anuală, au fost repartizate MAI[194], 0,6 mil. lei în scopul acoperirii cheltuielilor necesare pentru finalizarea unor lucrări de reconstrucție[195].*

[194] HG nr. 379 din 29.05.2024 cu privire la alocarea mijloacelor financiare Ministerului Afacerilor Interne.
[195] Proiectul de investiții capitale „Reconstrucția sediului Inspectoratului de poliție Dubăsari, s. Ustia”.

Anexa nr.11

Sinteza cheltuielilor executate privind investițiile capitale pe autorități bugetare pentru anul 2024

(mii lei)

Autoritatea bugetară	Aprobat	Precizat	Executat	Ponderea din total executat, %	Executat față de aprobat		Executat față de precizat		Executat în anul 2023	Executat anul 2024 față de anul 2023	
					devieri (+/-)	în %	devieri (+/-)	în %	TOTAL	devieri (+/-)	în %
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=4-2*	*7=4/2*100*	*8=4-3*	*9=4/3*100*	*10*	*11*	*12*
TOTAL GENERAL	**1.904.231,20**	**1.859.754,00**	**1.601.594,52**	**100%**	**-302.636,7**	**84,11%**	**-258.159,48**	**86,12%**	**1.708.119,40**	**-106.524,88**	**93,76%**
CANCELARIA DE STAT	**500,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**	**-500,0**	**0,00%**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
MINISTERUL FINANȚELOR	**3.000,00**	**2.155,20**	**2.155,13**	**0,13%**	**-844,9**	**71,84%**	**-0,07**	**100,00%**	**112.488,70**	**-110.333,57**	**1,92%**
MINISTERUL JUSTIȚIEI	**25.300,00**	**12.047,20**	**10.093,75**	**0,63%**	**-15.206,3**	**39,90%**	**-1.953,45**	**83,79%**	**30.881,72**	**-20.787,97**	**32,69%**
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE	**3.950,00**	**10.180,00**	**10.178,35**	**0,64%**	**6.228,4**	**257,68%**	**-1,65**	**99,98%**	**160.465,70**	**-150.287,35**	**6,34%**
MINISTERUL APĂRĂRII	**270.000,00**	**251.000,00**	**251.000,00**	**15,67%**	**-19.000,0**	**92,96%**	**0,00**	**100,00%**	**49.500,00**	**201.500,00**	**507,07%**
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII	**15.000,00**	**360,00**	**190,84**	**0,01%**	**-14.809,2**	**1,27%**	**-169,16**	**53,01%**	**0,00**	**190,84**	**0,00**
MINISTERUL INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE	**1.385.150,00**	**1.456.388,00**	**1.255.825,31**	**78,41%**	**-129.324,7**	**90,66%**	**-200.562,69**	**86,23%**	**1.105.551,59**	**150.273,72**	**113,59%**
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE	**86.398,60**	**60.911,60**	**38.965,89**	**2,43%**	**-47.432,7**	**45,10%**	**-21.945,71**	**63,97%**	**101.983,48**	**-63.017,59**	**38,21%**
MINISTERUL MEDIULUI	**4.700,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**	**-4.700,0**	**0,00%**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII	**24.182,60**	**26.225,60**	**15.095,60**	**0,94%**	**-9.087,0**	**62,42%**	**-11.130,00**	**57,56%**	**10.793,40**	**4.302,20**	**139,86%**
MINISTERUL CULTURII	**5.800,00**	**11.050,00**	**8.368,31**	**0,52%**	**2.568,3**	**144,28%**	**-2.681,69**	**75,73%**	**22.803,03**	**-14.434,72**	**36,70%**
MINISTERUL SĂNĂTĂȚII	**76.000,00**	**25.856,80**	**6.310,33**	**0,39%**	**-69.689,7**	**8,30%**	**-19.546,47**	**24,40%**	**112.898,48**	**-106.588,15**	**5,59%**
OFICIUL AVOCATUL POPORULUI	**1.000,00**	**1.100,00**	**931,41**	**0,06%**	**-68,6**	**93,14%**	**-168,59**	**84,67%**	**588,90**	**342,51**	**158,16%**
SERVICIUL DE INFORMAȚII ȘI SECURITATE	**1.000,00**	**1.000,00**	**1.000,00**	**0,06%**	**0,0**	**100,00%**	**0,00**	**100,00%**	**0,00**	**1.000,00**	**0,00**
SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT	**2.250,00**	**1.479,60**	**1.479,60**	**0,09%**	**-770,4**	**65,76%**	**0,00**	**100,00%**	**164,40**	**1.315,20**	**900,00%**

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023, cu completările și modificările ulterioare și Raportul privind executarea investițiilor capitale de la bugetul pe autorități publice și proiecte la situația din 31.12.2024 (Forma FE-015).*

Anexa nr.12

Analiza nivelului de executare a investițiilor capitale pe proiecte în anul 2024

(mii lei)

Nr. crt.		Denumirea	AAPC (la nivel de ORG1)	Anul lansării	Sursa de finanțare	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de aprobat	Executat față de precizat
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10=9/7*100*	*11=9/8*100*
		TOTAL GENERAL	**x**	**x**	**x**	**1.904.231,20**	**1.859.754,00**	**1.601.594,52**	**84,11%**	**86,12%**
		Total cu executarea în intervalul de 90%-100% față de precizat - 29 proiecte	**x**	**x**	**x**	**414.941,10**	**624.947,40**	**612.964,35**	**147,72%**	**98,08%**
1.	14520	*Construcția infrastructurii Punctului provizoriu de trecere a frontierei de stat Leova-Bumbăta*	MF	2022	resurse generale	1.000,00	2.006,80	2.006,80	200,68%	100,00%
2.	15652	*Reconstrucția zonei de control vamal și construcția sistemului de scanare la Postul Vamal Giurgiulești, r-nul Cahul*	MF	2018	PFSE	1.000,00	148,40	148,33	14,83%	99,95%
3.	13143	*Reconstrucția perimetrului de paza al Penitenciarului nr.10, s. Goian, mun. Chișinău*	MJ	2020	resurse generale	2.200,00	1.048,60	1.048,61	47,66%	100,00%
4.	10212	*Construcția casei de arest din municipiul Bălți*	MJ	2011	resurse generale	2.000,00	898,60	898,57	44,93%	100,00%
5.	14926	*Construcția infrastructurii de telecomunicații în Punctul de trecere a frontierei de stat Leova-Bumbăta*	MAI	2023	resurse generale	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00	100,00%
6.	12911	*Extinderea sistemului automatizat de supraveghere a circulației rutiere Controlul traficului*	MAI	2021	resurse generale	2.000,00	2.200,00	2.200,00	110,00%	100,00%
7.	14023	*Construcția sediului Unității de salvatori și pompieri, or. Șoldănești*	MAI	2023	resurse generale și PFSE	950,00	950,00	950,00	100,00%	100,00%
8.	16165	*Construcția sediului Unității de salvatori și pompieri, or. Dondușeni*	MAI	2024	resurse generale și PFSE	0,00	1.800,00	1.799,98	0,00	100,00%
9.	16167	*Construcția sediului Unității de salvatori și pompieri, or. Ocnița*	MAI	2024	resurse generale și PFSE	0,00	1.800,00	1.799,97	0,00	100,00%
10.	16164	*Construcția sediului Unității de salvatori și pompieri, or. Căinari, rnul Căușeni*	MAI	2024	resurse generale și PFSE	0,00	1.800,00	1.799,72	0,00	99,98%
11.	15353	*Reconstrucția sediului Inspectoratului de Poliție Dubăsari, s. Ustia*	MAI	2023	PFSE	0,00	630,00	628,68	0,00	99,79%
12.	14521	*Construcția Taberei Militare Permanente nr.136, com.. Băcioi, mun. Chișinău*	MAI	2022	resurse generale	270.000,00	251.000,00	251.000,00	92,96%	100,00%

13.	14925	*Construcția infrastructurii alimentarii cu apă a r-nul Râșcani*	MIDR	2022	PFSE	1.000,00	470,00	470,00	47,00%	100,00%
14.	14930	*Construcția infrastructurii alimentarii cu apă a localităților din r-nul Cahul și r-nul Vulcănești*	MIDR	2022	PFSE	18.000,00	2.821,00	2.820,94	15,67%	100,00%
15.	14932	*Construcția apeductului magistral Chișinău-Strășeni-Călărași*	MIDR	2022	PFSE	50.000,00	64.700,00	63.700,46	127,40%	98,46%
16.	15758	*Construcția drumului de ocolire a mun. Comrat pe drumul M3*	MIDR	2023	PFSE	0,00	116.000,00	111.347,87	0,00	95,99%
17.	15757	*Construcția drumului M3 Porumbrei-Cimișlia*	MIDR	2019	PFSE	0,00	130.000,00	124.342,36	0,00	95,65%
18.	14924	*Construcția stației de epurare și a infrastructurii de canalizare în mun. Soroca*	MIDR	2022	PFSE	18.000,00	1.343,00	1.268,73	7,05%	94,47%
19.	14916	*Construcția depozitului frigorific pentru păstrarea materialului săditor și a strugurilor de masă al Institutului Științifico-Practic de Horticultură*	MAIA	2022	PFSE	0,00	4.429,00	4.429,00	0,00	100,00%
20.	14918	*Construcția halei didactice cu laborator de sortare și ambalare a produselor horticole și a laboratorului de reparație a mașinilor agricole ale Colegiului Tehnic Agricol din Svetlâi, UTA Găgăuzia*	MAIA	2022	PFSE	6.050,00	13.245,80	13.200,60	218,19%	99,66%
21.	14922	*Construcția laboratorului didactic pentru procesarea și controlul calității uleiurilor esențiale al Colegiului Agroindustrial din Râșcani*	MAIA	2022	PFSE	2.141,70	5.375,00	5.289,82	246,99%	98,42%
22.	13834	*Proiectul Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (IFAD VIII)*	MAIA	2021	resurse generale și PFSE	33.049,40	366,60	355,04	1,07%	96,85%
23.	13837	*Reconstrucția și modernizarea clădirilor Centrului de Excelență în Construcții, str. Gheorghe Asachi, nr.71, mun. Chișinău*	MEC	2016	resurse generale	1.000,00	1.305,20	1.286,63	128,66%	98,58%
24.	13851	*Reconstrucția și modernizarea clădirilor Centrului de Excelență în Energetică și Electronică, str. Meleștiu, nr.12, mun. Chișinău*	MEC	2016	resurse generale	1.000,00	7.673,00	7.536,78	753,68%	98,22%
25.	14934	*Consolidarea, conservarea și dezvoltarea infrastructurii turistice din cadrul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi, s. Butuceni, r-nul Orhei*	MC	2023	resurse generale	300,00	300,00	299,15	99,72%	99,72%
26.	13825	*Reconstrucția blocului B al Muzeului Național de Istorie a Moldovei (Muzeul Victimelor Deportărilor și Represiunilor Politice), str. Mitropolit Gavriil-Bănulescu-Bodoni nr.16, mun. Chișinău*	MC	2020	resurse generale	2.000,00	8.300,00	8.000,00	400,00%	96,39%

27.	13823	*Reconstrucția Unității de primiri urgente a Spitalului Clinic Municipal din Bălți*	MS	2020	resurse generale	0,00	856,80	856,71	0,00	99,99%
28.	12160	*Proiect de investiții capitale nr.4*	SIS	2019	resurse generale	1.000,00	1.000,00	1.000,00	100,00%	100,00%
29.	15597	*Proiect de investiții capitale nr.10*	SPPS	2023	resurse generale	2.250,00	1.479,60	1.479,60	65,76%	100,00%
		Total cu executarea în intervalul de 50%-90% față de precizat - 7 proiecte				**782.795,10**	**1.152.945,00**	**966.934,63**	**5,93**	**5,11**
30.	12912	*Reconstrucția perimetrului de pază al Penitenciarului nr. 7, s. Rusca, r-nul Hâncești*	MJ	2019	resurse generale	10.100,00	10.100,00	8.146,57	80,66%	80,66%
31.	15596	*Elaborarea Sistemului informațional de generare aleatorie a controlului la pompa (SI GACP)*	MDED	2023	PFSE	200,00	360,00	190,84	95,42%	53,01%
32.	13836	*Proiectul Susținerea Programului în sectorul drumurilor*	MIDR	2007	PFSE	765.150,00	1.131.450,00	949.988,17	124,16%	83,96%
33.	13853	*Construcția blocului de studii al Liceului Teoretic Mihai Eminescu , mun. Comrat, UTA Găgăuzia*	MIDR	2019	PFSE	0,00	852,00	430,46	0,00	50,52%
34.	14927	*Construcția laboratorului tehnico-didactic în mecanizare agricolă al Colegiului Agroindustrial Gheorghe Răducan din s. Grinăuți, r-nul Ocnița*	MAIA	2022	PFSE	5.345,10	8.083,00	6.462,01	120,90%	79,95%
3.5	13822	*Reconstrucția și modernizarea clădirilor Centrului de Excelenta în Educație Artistică Ștefan Neaga , str. Hristo Botev, nr.4, mun. Chișinău*	MEC	2017	resurse generale	1.000,00	1.000,00	785,17	78,52%	78,52%
36.	14327	*Restaurarea sediului Oficiului Avocatului Poporului, str. Sfatul Tarii, nr.16, mun. Chișinău*	OAP	2022	resurse generale	1.000,00	1.100,00	931,41	93,14%	84,67%
		Total cu executarea în intervalul de 0,1%-50% față de precizat - 9 proiecte				**87.732,20**	**76.565,00**	**21.695,54**	**24,73%**	**28,34%**
37.	14929	*Construcția blocurilor sanitare și rețelelor de aprovizionare cu apă/canalizare în instituțiile medico-sanitare selectate*	MIDR	2022	PFSE	2.700,00	1.021,00	299,92	11,11%	29,38%
38.	14921	*Construcția blocurilor sanitare și rețelelor de aprovizionare cu apă/canalizare în instituțiile de învățământ selectate*	MIDR	2023	PFSE	10.000,00	5.447,00	1.156,40	11,56%	21,23%
39.	14933	*Construcția unității de procesare a produselor de origine animală, nedestinate consumului uman, r-nul Criuleni*	MAIA	2021	PFSE	25.000,00	25.000,00	8.913,41	35,65%	35,65%
40.	13847	*Proiectul Programul de reziliență rurală (IFAD VII)*	MAIA	2020	resurse generale și PFSE	3.349,60	3.349,60	316,01	9,43%	9,43%

41.	15351	*Crearea Sistemului informațional Managementul în învățământul superior (HEMIS)*	MEC	2024	PFSE	7.216,20	4.537,40	1.950,96	27,04%	43,00%
42.	15350	*Crearea Sistemului informațional Digitalizarea arhivei diplomelor*	MEC	2023	PFSE	13.125,80	8.325,00	3.446,76	26,26%	41,40%
43.	15352	*Crearea Sistemului informațional e - Admitere*	MEC	2023	PFSE	840,60	3.385,00	89,30	10,62%	2,64%
44.	14914	*Restaurarea edificiului „Vila inginerului Prohin" al Muzeului Național al literaturii Române, str. Alexei Mateevici, nr.79, mun. Chișinău*	MC	2023	resurse generale	500,00	500,00	69,16	13,83%	13,83%
45.	14324	*Construcția anexei la blocul nr.1 al Institutului de Neurologie si Neurochirurgie Diomid Gherman , str. Vladimir Korolenko nr. 2, mun. Chișinău*	MS	2022	resurse generale	25.000,00	25.000,00	5.453,62	21,81%	21,81%
		Total cu executarea de % față de precizat - 5 proiecte				**11.597,00**	**5.296,60**	**0,00**	**0,00%**	**0,00%**
46.	13840	*Proiectul Construcția locuințelor sociale II*	MIDR	2013	PFSE	0,00	2.284,00	0,00	0,00	0,00
47.	14928	*Construcția Centrului metodico-didactic de instruire în horticultură al Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Alimentare din s. Țaul, r. Dondușeni*	MAIA	2022	PFSE	4.954,00	604,00	0,00	0,00	0,00
48.	14931	*Construcția Stațiunii didactico-experimentale în viticultură și vinificație a Centrului de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, or. Strășeni*	MAIA	2022	PFSE	4.143,00	458,60	0,00	0,00	0,00
49.	13821	*Restaurarea edificiului Casa Zemstvei al Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, str. Mihail Kogălniceanu, nr.82, mun. Chișinău*	MC	2022	resurse generale	1.500,00	1.500,00	0,00	0,00	0,00
50.	14008	*Construcția edificiului Teatrului Republican Muzical-Dramatic Bogdan Petriceicu Hașdeu , str. B. P. Hașdeu, nr.6, mun. Cahul*	MC	2012	resurse generale	1.000,00	450,00	0,00	0,00	0,00
		Total excluse pe parcursul anului - 25 proiecte				**607.165,80**	**0,00**	**0,00**	**0,00%**	**0,00%**
51.	14022	*Reconstrucția clădirii administrative, str. Vlaicu Pârcălab, nr.45, mun. Chișinău*	CS	2020	resurse generale	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
52.	15657	*Reconstrucția sectorului marfar al Postului Vamal Leușeni, r. Hâncești*	MF	2018	PFSE	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
53.	10221	*Reconstrucția Penitenciarului nr.5, mun. Cahul*	MJ	2021	resurse generale	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
54.	10152	*Construcția clădirilor Penitenciarului nr.13 (izolator de urmărire penală), str. Uzinelor nr.251, mun. Chișinău*	MJ	2014	PFSE	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

55.	12631	*Construcția sistemului de comunicații al Poliției de Frontieră (TETRA) pe segmentul moldo-ucrainean al frontierei*	MAI	2019	resurse generale	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
56.	14912	*Dezvoltarea Sistemului informațional e-Inspecții*	MDED	2023	PFSE	3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
57.	14915	*Elaborarea Sistemului informațional de gestionare a proceselor interne în cadrul instituțiilor de infrastructură a calității*	MDED	2023	PFSE	2.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
58.	14917	*Extinderea la nivel local a Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP)*	MDED	2023	PFSE	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
59.	14920	*Actualizarea Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP)*	MDED	2023	PFSE	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
60.	15655	*Elaborarea platformei electronice de identificare la distanță a beneficiarului (e-KYC)*	MDED	2024	PFSE	4.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00
61.	15650	*Construcția drumului de acces spre Postul vamal Ungheni*	MIDR	2024	PFSE	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62.	15651	*Reconstrucția drumului de acces spre Postul vamal Leușeni, r-nul Hâncești*	MIDR	2024	PFSE	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
63.	15653	*Construcția drumului de ocolire a or. Cimișlia, M3 Chișinău - Comrat - Giurgiulești - frontiera cu România*	MIDR	2024	PFSE	80.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
64.	15659	*Reconstrucția drumului R34 Hâncești - Leova - Cantemir - Cahul - Giurgiulești*	MIDR	2024	PFSE	100.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65.	15658	*Reconstrucția drumului M5 frontiera cu Ucraina - Criva - Bălți - Chișinău - Tiraspol - frontiera cu Ucraina*	MIDR	2024	PFSE	150.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
66.	15649	*Reconstrucția drumului M2 drumul de centura al mun. Chișinău (sector nr.2)*	MIDR	2024	PFSE	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
67.	15656	*Reconstrucția drumului M1 Frontiera cu Romania Leușeni Chișinău Dubăsari frontiera cu Ucraina*	MIDR	2024	PFSE	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
68.	15654	*Proiectul Conectivitate rurala Moldova*	MIDR	2024	PFSE	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
69.	13840	*Proiectul Construcția locuințelor sociale III*	MIDR	2024	PFSE	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
70.	14923	*Proiectul-pilot de îmbunătățire a sanitației în gospodăriile casnice*	MIDR	2022	PFSE	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
71.	14935	*Construcția stației de epurare și a infrastructurii de canalizare în mun. Comrat*	MIDR	2023	PFSE	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72.	14913	*Construcția Centrului tehnico-didactic în mecanizare agricolă al Colegiului Tehnic Agricol din Soroca*	MAIA	2022	PFSE	2.365,80	0,00	0,00	0,00	0,00

73.	13831	*Construcția depozitelor regionale pentru deșeuri menajere solide*	MM	2021	PFSE	4.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
74.	13820	*Restaurarea caselor tradiționale țărănești din cadrul Rezervației cultural-naturale Orheiul Vechi , s. Butuceni si s. Morovaia, r-nul Orhei*	MC	2020	PFSE	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75.	14919	*Proiectul Construcția spitalului regional din mun. Bălți*	MS	2023	resurse generale și PFSE	51.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023, cu completările și modificările ulterioare, și Raportul privind executarea investițiilor capitale de la buget pe autorități publice și proiecte la situația din 31.12.2024 (Forma FE-015).*

Anexa nr.13

Analiza investițiilor capitale executate în anul 2024 în aspectul clasificației programelor și a nivelului de executare a acestora

(mii lei)

Cod programe/ sub programe	Denumire programe/ subprograme	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat		Executat anul 2023	Ponderea în total executat, (%)	Executat anul 2024 față de anul 2023, (+/-)
					Devieri, (+/-)	în %			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6=5-4*	*7=5/4*100*	*8*	*9*	*10=5-8*
	TOTAL, inclusiv:	**1.904.231,20**	**1.859.754,00**	**1.601.594,52**	**-258.159,48**	**86,1**	**1.708.119,40**	**100**	**-106.524,88**
0302	Servicii de suport pentru exercitarea guvernării	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*0,00*	0,00
0402	Respectarea drepturilor și libertăților omului	1.000,00	1.100,00	931,41	-168,59	84,67	588,90	*0,06*	342,51
0502	Administrarea veniturilor publice	3.000,00	2.155,20	2.155,13	-0,07	100,00	112.488,71	*0,13*	-110.333,58
3104	Servicii de suport în domeniul apărării naționale	270.000,00	251.000,00	251.000,00	0,00	100,00	49.500,00	*15,67*	201.500,00
3502	Ordine și siguranță publică		630,00	628,68	-1,32	99,79	18.137,23	*0,04*	-17.508,55
3505	Servicii de suport în domeniul afacerilor interne	2.000,00	2.200,00	2.200,00	0,00	100,00	57.621,16	*0,14*	-55.421,16
3506	Managementul frontierei	1.000,00	1.000,00	1.000,00	0,00	100,00	18.497,42	*0,06*	-17.497,42
3602	Asigurarea securității de stat	3.250,00	2.479,60	2.479,60	0,00	100,00	164,40	*0,15*	2.315,20
3702	Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor	950,00	6.350,00	6.349,67	-0,33	99,99	66.209,89	*0,40*	-59.860,22
4302	Sistemul penitenciar	25.300,00	12.047,20	10.093,75	-1.953,45	83,79	30.509,71	*0,63*	-20.415,96
5002	Promovarea exporturilor	15.000,00	360,00	190,84	-169,16	53,01	0,00	*0,01*	190,84
5102	Dezvoltarea durabilă a sectoarelor fitotehnie și horticultură	61.398,60	35.911,60	30.052,48	-5.859,12	83,68	77.263,28	*1,88*	-47.210,80
5106	Securitate alimentară	25.000,00	25.000,00	8.913,41	-16.086,59	35,65	24.720,20	*0,56*	-15.806,79
6402	Dezvoltarea drumurilor	1.255.150,00	1.377.450,00	1.185.678,40	-191.771,60	86,08	1.100.145,63	*74,03*	85.532,77
7002	Managementul integrat al deșeurilor și al substanțelor chimice	4.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	*0,00*	0,00
7503	Aprovizionarea cu apă și canalizare	120.000,00	75.802,00	69.716,46	-6.085,54	91,97	57,19	*4,35*	69.659,27
7504	Construcția locuințelor	10.000,00	2.284,00	0,00	-2.284,00	0,00	2.250,01	*0,00*	-2.250,01

8019	Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății	76.000,00	25.856,80	6.310,33	-19.546,47	24,40	112.898,49	*0,39*	-106.588,16
8503	Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național	5.800,00	11.050,00	8.368,31	-2.681,69	75,73	22.803,03	*0,52*	-14.434,72
8806	Învățământ liceal		852,00	430,46	-421,54	50,52	3.098,76	*0,03*	-2.668,30
8809	Învățământ profesional tehnic postsecundar	3.000,00	9.978,20	9.608,58	-369,62	96,30	10.364,07	*0,60*	-755,49
8810	Învățământ superior	21.182,60	16.247,40	5.487,02	-10.760,38	33,77	0,00	*0,34*	5.487,02
Programe nefinanțate în anul 2024 comparativ cu anul precedent									
4015	Administrare judecătorească	-	-	-	-	-	372,00	-	-372,00
8602	Sport	-	-	-	-	-	429,33	-	-429,33

***Sursă**: Informații generalizate de către audit în baza Anexei nr.6 la Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418 din 22.12.2023 și rapoartelor de executare a investițiilor capitale pentru anii 2023 și 2024 (Forma FE-015).*

Anexa nr.14

Analiza generală privind executarea subvențiilor conform clasificației economice, acordate în anul 2024

(mil.lei)

Denumirea	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat, devieri (+/-)	Ponderea din total executat, %
1	*2*	*3*	*4*	*5=4-3*	*6*
Subvenții acordate întreprinderilor de stat și municipale nefinanciare	1.677,4	2.048,6	2.045,6	-3,0	44,8
Subvenții acordate întreprinderilor private nefinanciare	1.623,3	1.773,1	1.768,5	-4,6	38,8
Subvenții acordate instituțiilor private financiare	60,0	60,0	60,0	0,0	1,3
Subvenții acordate organizațiilor necomerciale	117,3	99,1	97,5	-1,6	2,1
Subvenții acordate autorităților/instituțiilor publice la autogestiune	552,7	590,1	589,9	-0,1	12,9
Total subvenții, inclusiv din contul:	**4.030,6**	**4.570,8**	**4.561,6**	**-9,3**	**100,0**
Resurse generale	3.985,1	4.532,7	4.525,3	-7,4	99,2
PFSE	45,5	38,1	36,3	-1,8	0,8

***Sursă**: Informații generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului la situația din 31.12.2024 (Forma FA-010).*

Echipa de audit relevă că, din totalul cheltuielilor executate pentru subvenții acordate, ponderea cea mai semnificativă în aspectul surselor de finanțare o reprezintă resursele generale – 99,2% (4.525,3 mil. lei), și proiectele finanțate din surse externe – 0,8% (36,3 mil. lei).

Anexa nr.15

Sinteza subvențiilor acordate și executate din bugetul de stat în anul 2024 și soldurilor de mijloace bănești acumulate la beneficiarii de subvenții

(mil. lei)

Denumirea instituției	Cod	Aprobat	Precizat	Executat	Ponderea din total executat,%	Executat conform Raportului instituției (FD-044)	Sold final raportat în anul precedent	Sold la 01.01.2024	Beneficiar de subvenții			Sold la 31.12.2024
									Suma primită	Cheltuieli executate	Cheltuieli efective	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*
Total subvenții		**4.030,6**	**4.570,8**	**4.561,6**	**100,0**	**4.541,6**	**205,5**	**205,4**	**4.541,6**	**4.502,5**	**4.425,8**	**244,5**
Cancelaria de Stat	**0201**	**0,3**	**0,3**	**0,2**	**0,0**	**0,2**	**0,0**	**0,0**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,0**
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	**0222**	**7,5**	**6,0**	**5,4**	**0,1**	**5,4**	**0,0**	**0,0**	**5,4**	**5,4**	**5,4**	**0,0**
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	**0223**	**1.656,0**	**2.041,5**	**2.041,5**	**44,8**	**2.041,5**	**168,8**	**168,9**	**2.041,5**	**2.002,5**	**1.975,7**	**207,9**
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	**0224**	**1.639,5**	**1.782,0**	**1.775,9**	**38,9**	**1.775,9**	**0,0**	**0,0**	**1.775,9**	**1.775,9**	**1.729,0**	**0,0**
Ministerul Mediului	**0225**	**25,2**	**25,0**	**24,2**	**0,5**	**24,2**	**2,9**	**2,9**	**24,2**	**26,0**	**26,0**	**1,1**
Ministerul Educației și Cercetării	**0226**	**84,6**	**77,2**	**76,2**	**1,7**	**76,2**	**4,3**	**4,4**	**76,2**	**77,8**	**77,8**	**2,8**
Ministerul Culturii	**0227**	**320,6**	**332,3**	**332,1**	**7,3**	**332,1**	**4,4**	**4,4**	**332,1**	**334,3**	**325,8**	**2,2**
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	**0228**	**91,1**	**100,7**	**100,2**	**2,2**	**100,2**	**0,3**	**0,0**	**100,2**	**100,2**	**100,4**	**0,0**
Instituția Publica Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”	**0503**	**185,8**	**185,8**	**185,8**	**4,1**	**185,8**	**24,8**	**24,8**	**185,8**	**180,1**	**185,4**	**30,5**
Acțiuni generale	**0799**	**20,0**	**20,0**	**20,0**	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Rapoartelor narative privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare pentru anul 2024.*

**Notă: Potrivit explicațiilor Ministerului Muncii și Protecției Sociale menționate în Raportul narativ privind executarea bugetului consolidat pentru anul 2024 (descrierea narativă),, că soldul mijloacelor bănești la începutul anului la ,,Subvenții” a constituit 0,00 lei, dar conform datelor prezentate în Anexa nr.1 la Raportul narativ pentru anul 2023, soldul mijloacelor bănești la sfârșitul anului 2023 a constituit 0,3 mil.lei, dar de fapt reprezentau datoriile față de subvenționari (agenți economici) la finele anului 2023.*

Anexa nr.16

Analiza generală privind executarea granturilor conform clasificației economice, acordate în anul 2024

(mil.lei)

Denumirea	Aprobat	Precizat	Executat	Executat față de precizat, devieri (+/-)	Ponderea din total executat,%

1	*2*	*3*	*4*	*5=4-3*	*6*
Granturi curente acordate instituțiilor publice la autogestiune	557,4	786,8	749,6	-37,2	43,5
Granturi curente acordate altor beneficiari în interiorul țării	58,7	54,3	49,1	-5,2	2,8
Granturi capitale acordate instituțiilor publice la autogestiune	1.171,2	854,4	694,1	-160,3	40,3
Granturi capitale acordate altor beneficiari în interiorul țării	116,1	233,6	229,6	-4,0	13,3
Total granturi, inclusiv din contul:	**1.903,5**	**1.929,2**	**1.722,4**	**-206,8**	**100,0**
Resurse generale	1747,0	1712,8	1509,5	-203,3	87,6
PFSE	156,5	216,4	212,9	-3,5	12,4

Sursă: *Informații generalizate de către echipa de audit în baza Raportului privind executarea bugetului la situația din 31.12.2024 (Forma FA-010).*

Echipa de audit relevă că, din totalul cheltuielilor executate pentru granturile acordate, ponderea cea mai semnificativă în aspectul surselor de finanțare o reprezintă resursele generale – 87,6% (1.509,5 mil. lei), și proiectele finanțate din surse externe – 12,4% (212,9 mil. lei).

Anexa nr.17

Sinteza granturilor acordate și executate din bugetul de stat în anul 2024
și a soldurilor de mijloace bănești acumulate la beneficiarii de granturi

(mil. lei)

Nr. crt.	Instituția	Cod	Aprobat	Precizat	Executat	Ponderea din total executat,%	Executat conform Raportului instituției (Forma FD-044)	Sold final raportat în anul precedent	Sold la 01.01.2024, mil.lei, Anexa nr.1 la Raportul narativ_a.2024	Beneficiari de granturi			Sold la 31.12.2024
										Suma primită	Cheltuieli executate	Cheltuieli efective	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*
	Total granturi		**1,903.5**	**1,929.2**	**1,722.4**	***100.0***	**1,722.4**	**398.4**	**374.8**	**1,654.9**	**1,706.6**	**1,685.0**	**323.3**
1	Cancelaria de Stat	0201	120.4	129.6	129.5	7.5	129.5	35.1	35.1	129.5	163.1	161.3	1.5
2	Ministerul Afacerilor Interne	0205	49.0	67.5	67.5	3.9	67.5	0.0					0.0
3	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	0222	228.8	338.8	337.4	19.6	337.4	0.0	0.0	337.4	337.4	337.4	0.0
4	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	0223	592.7	336.4	332.9	19.3	332.9	60.1	60.1	332.9	391.6	391.5	1.4
5	Ministerul Agriculturii si Industriei Alimentare	0224	53.3	74.4	66.3	3.9	66.3	0.0	0.0	66.3	66.3	66.3	0.0
6	Ministerul Mediului	0225	100.0	213.8	209.6	12.2	209.6	1.8	1.8	209.6	211.3	211.3	0.1
7	Ministerul Educației și Cercetării	0226	183.3	245.4	244.6	14.2	244.6	252.7	252.7	244.6	201.6	201.6	295.7

8	Ministerul Culturii	0227	22.5	23.5	22.5	1.3	22.5	33.3	11.7	22.5	27.0	23.3	7.2
9	Ministerul Sănătății	0229	189.3	215.5	215.5	12.5	215.5	9.1	9.1	215.5	218.8	217.4	5.8
10	Ministerul Energiei	0230	327.4	237.4	54.8	3.2	54.8	2.0	0.0	54.8	47.0	47.0	7.8
11	Agenția Geodezie, Cartografie si Cadastru	0242	10.1	11.6	11.6	0.7	11.6			11.6	11.6		0.0
12	Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	0248	5.0	5.0	0.8	0.0	0.8	0.0		0.8	0.8		0.0
13	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	0275	21.6	30.2	29.4	1.7	29.4	0.0	0.0	29.4	29.2	28.0	0.2
14	Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”	0503						4.3	4.3		0.7		3.6

Sursă: *Date generalizate de către echipa de audit în baza Rapoartelor narative privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare pentru anul 2024.*

Notă: *a) Agenția Relații Funciare și Cadastru nu au prezentat „Informația privind granturilor acordate executate din BS în anul 2024”.*

b) Ministerul Culturii: potrivit Raportului privind executarea bugetului pentru anul 2024 al Ministerului Culturii, în descrierea informației cu privire la executarea granturilor, instituțiile beneficiare de granturi au indicat soldul la începutul anului 2024 în mărime de 11,7 mil.lei. Totodată, conform Ordinului MF nr.164 din 30.12.2016, Anexa nr.1 se reflecta doar informația cu privire la executarea subvențiilor acordate din buget. Însă, începând cu data de 05.11.2024, Anexa nr.1 din ordinul menționat a fost modificată (s-a adăugat și informația cu privire la executarea granturilor acordate din buget), de aceea această informație nu a fost reflectată în Anexa nr.1 și anume soldul la începutul anului.

c) Ministerul Energiei: Potrivit „Notei informative” privind corectarea erorii de raportare a soldului mijloacelor bănești pentru anul 2023 din informația cu privire la executarea subvențiilor/granturilor acordate în buget”. În urma revizuirii rapoartelor financiare pentru anul 2023, ME a constatat că a fost comisă o eroare în datele reflectate/raportate în Anexa nr.1, completată în corespundere cu Cerințele de întocmire a Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare, aprobate prin Ordinul MF nr.164/2016. Astfel, această eroare a dus la o diferență în rapoartele financiare, reflectând soldul la finele anului 2023 în valoare de 2 006,63 mii lei. Ca urmare a analizei corectitudinii de completare a Anexei nr.1 de către ME, s-a ajuns la concluzia că soldul corect al mijloacelor bănești ar trebui să fie considerat egal cu zero, dar nu diferența dintre suma precizată și cea transferată beneficiarului. Astfel, soldul mijloacelor bănești în posesia Beneficiarului, la începutul anului 2024 se va modifica la valoarea zero.